

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวกัลญา กริชาธร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

343.142

ก 369 ก

ธ. 3

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวกัลญา กริธาธร

20 พ.ย. 2549

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2545

h 159196

กัลญา กริธธาธ. (2545). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี . สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี (2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ (3) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของ
นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการสุ่ม
แบบเฉพาะเจาะจงจากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และวิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรม
แนะแนวการศึกษาต่อแต่ละชุดตามเกณฑ์ E1/E2 และการทดสอบที (t - test แบบ dependent)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ที่สร้างขึ้นจำนวน 12 ชุด ชุดการสอนแต่ละชุด
มีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 อยู่ระหว่าง 49.33 / 61.67 – 80.67 / 90.67
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ
ศึกษาต่อ มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

A CONSTRUCTION OF FURTHER EDUCATIONAL GUIDANCE ACTIVITY
TEACHING PACKAGE FOR MATHAYOM SUKSA III STUDENTS
OF KONGKARAM SCHOOL IN CHANGWAT PHETCHABURI

AN ABSTRACT
BY
MISS KANLAYA KREETHATHORN

Present in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
October 2002

Kanlaya Kreethathorn. (2002). *A Construction of further Educational Guidance Activity Teaching Package for Mathayom Suksa III Students of Kongkaram School in Changwat Phetchaburi*. Master Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Master Project Advisor : Assist. Prof. Wanpen Pongphayoon.

The purposes of this research were : (1) to construct the further educational guidance activity teaching package for Mathayom Suksa III students, (2) to study the efficiency of each package and (3) to study the progress of the students participated in the further educational guidance activity teaching package. Thirty subjects of this study were purposively selected from Mathayom Suksa III students of Kongkaram School in Changwat Phetchaburi in the academic year 2002. The research instrument was the further educational guidance activity teaching package. The efficiency of each package was analyzed by E_1/ E_2 and the further education progress data were analyzed by t – test for dependent samples.

The results of study were as follows :

- 1) Twelve further educational guidance activity teaching packages were constructed. The efficiencies E_1/ E_2 of each package were between 49.33/61.67 – 80.67/90.67
- 2) The progress of further education of the students participated in the further educational guidance activity teaching package significantly increased at 0.01 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ไพศาล อันประเสริฐ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. कमเพชร ฉัตรสุภากุล)
วันที่...4.....เดือน.....พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนคงคารามที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 ปีการศึกษา 2545 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวก แก่ผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ ในครอบครัว ที่ให้ความรักความห่วงใยและกำลังใจที่ดี แก่ผู้วิจัยมาตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นคุณงามความดีของบิดามารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

กัลญา กริธาร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	7
ความหมายของชุดการสอน.....	7
ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว.....	8
หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน.....	8
ส่วนประกอบของชุดการสอน.....	11
ระบบผลิตชุดการสอน.....	12
ประเภทของชุดการสอน.....	17
คุณค่าของชุดการสอน.....	17
การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว.....	21
ความหมายของกิจกรรมแนะแนว.....	22
กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	23
จุดมุ่งหมายในการสอนกิจกรรมแนะแนว.....	23
กระบวนการจัดกิจกรรมคาบแนะแนว.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว.....	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	29
ความหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	29
จุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	30
หลักทั่วไปในการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	31
แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.3.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 34
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 34
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 34
	การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ..... 34
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 46
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 46
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 46
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 46
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 46
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
	อภิปรายผล..... 48
	ข้อเสนอแนะ..... 51
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก	59
ภาคผนวก ข	252
ภาคผนวก ค	270
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	273

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง.....	36
2 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด 12 ชุด.....	40
3 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุด.....	42
4 แสดงคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	43
5 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด.....	44
✓ 6 แสดงคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน.....	254
✓ 7 แสดงคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้ง 12 ชุด.....	256
✓ 8 แสดงผลรวมคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน.....	257
✓ 9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 1 เรื่องการ สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ.....	258
10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 2 เรื่องการ สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ.....	259
11 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ.....	260
12 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 4 เรื่องการ กำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ.....	261
13 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 5 เรื่องโลก กว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3.....	262
14 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 7 เรื่องโลก กว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ).....	263
15 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 7 เรื่องโลก กว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ).....	264

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 8 เรื่องโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ).....	265
17 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 9 เรื่องการพิจารณา ตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ.....	266
18 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 10 เรื่องการวางแผนเลือกศึกษาต่อ.....	267
19 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 11 เรื่องการตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ.....	268
20 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ชุดที่ 12 เรื่องหนทางสู่ความสำเร็จ.....	269

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิผลิตชุดการสอน	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถดำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ” (พระบรมราโชวาท. 2524 : 234)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ” ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของการจัดการศึกษา ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1) ดังนั้นกระบวนการศึกษาจึงมีนักเรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544) แต่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อบุคคลทำให้ไม่สามารถพัฒนาเป็นคนที่เหมาะสมได้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาคนเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องดิ้นรนต่อสู้ แข่งขันเพื่อจะได้เข้าศึกษาต่อในสาขาและสถาบันที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพราะการจัดการศึกษาทุกระดับมีจุดหมายปลายทางเพื่อการมีอาชีพของพลเมืองให้มีอาชีพเป็นหลักและเป็นพลเมืองที่ดี (โสภณห์ พลเพชรพันธ์. 2514 : 2 ; อ้างอิงจาก ป่วย อึ้งภากรณ์. ม.ป.ป.) และเนื่องจากค่านิยมในสังคมไทยได้ใช้การศึกษาเป็นบันไดสู่การเลื่อนฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจให้พ้นจากสภาพเดิม จึงทำให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ต้องการศึกษาคือเพิ่มมากขึ้น (คณะกรรมการวางแผนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. 2518 : 29)

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการเตรียมตัวสำหรับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นและวางแผนอาชีพในอนาคต จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับนี้มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่ม ในรูปแบบของการแสวงหาแนวทางสำหรับการเรียนรู้และการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เน้นการค้นคว้า สืบค้นและฝึกทักษะต่าง ๆ สำหรับการเรียนรู้ โดยพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 15 – 16) และเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต (วัชร ทรัพย์มี . 2531 : 5 – 7)

จากสถิติการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคลองคาราม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 –

2544 จำนวน 1,245 คน มีนักเรียนศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 687 คน ศึกษาต่อสายอาชีพ จำนวน 512 คน ศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น จำนวน 14 คน ไม่ศึกษาต่อ จำนวน 32 คน จากจำนวนดังกล่าว จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงมากขึ้น และจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนบางคนไม่พึงพอใจในการเรียนสายสามัญ ต้องการเปลี่ยนเป็นการเรียนสายอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากเรียนสายสามัญยาก เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่มีความถนัดและไม่สามารถ ส่งผลทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่สนใจเรียน เป็นผลทำให้ผลการเรียนที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่ทราบว่าตนเองจะศึกษาต่ออะไร เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วสามารถศึกษาต่อที่ไหนได้บ้าง ไม่ทราบว่าตนเองมีความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพสอดคล้องกับสาขาที่ต้องการเลือกหรือไม่ อีกทั้งไม่ทราบว่าต้องเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองต้องการเลือกศึกษาต่ออย่างไร จากที่กล่าวมาทำให้ทราบว่านักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและการวางแผนที่ดีเกี่ยวกับการศึกษาต่อของตนเอง

ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการศึกษาต่อและวางแผนการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมอันเป็นการวางพื้นฐานของการประกอบอาชีพในอนาคต คือ การแนะแนว เพราะจุดหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจแก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ วางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 2) ดังนั้นการแนะแนวจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคน ดังที่ อุษณีย์ เย็นสบาย (2533: 4) กล่าวว่า บุคคลที่ได้รับการแนะแนวจะเพิ่มคุณสมบัติเด่นชัดในเรื่อง การเข้าใจตนเอง การตัดสินใจเลือกได้อย่างถูกต้อง และปรับตัวได้ดีในทุกสภาพการณ์

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบกิจกรรมแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็คือการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาเพราะเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แนวความคิด กระบวนการ เทคนิค ตลอดจนอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาคุณภาพทางการศึกษา (อุทัย บุญประเสริฐ, 2517 : 80) เครื่องมือที่ได้รับการยอมรับจากวงการศึกษาว่าสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับเวลา การขาดแคลนบุคลากร และยังทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น คือ ชุดการสอน จากผลการวิจัยของมิด (สังวาลย์ ศรีกัลยา, 2532 : 3 – 4 ; อ้างอิงจาก Meek, 1972) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับที่วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 192) กล่าวว่า ชุดการสอนนับว่าเป็นเครื่องมือการสอนชนิดหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาด้านเป็นอย่างมากเพราะชุดการสอนนอกจากมีเครื่องมือครูที่จะช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนแล้วยังมีอุปกรณ์การสอน และแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูอีกแนวทางหนึ่ง ตลอดจนนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสามารถเรียนรู้บทเรียนได้ ในระยะเวลาสั้น ๆ และประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงโดยที่ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย หากแต่เกิดความกระตือรือร้นที่จะศึกษา และนอกจากนี้ชุดการสอนที่สมบูรณ์ ครูสามารถนำไปใช้สอนได้ทันที สะดวก สบาย และเชื่อมั่นได้ว่าผลการ

เรียนของนักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยครูผู้สอนไม่ต้องคำนึงว่าจะมีความสามารถทางการสอนมากน้อยเพียงใด (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2525 : 121; อ้างอิงจาก สุนทร จันทรตรี. 2519 : 5) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการส่งเสริม และช่วยเหลือนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาต่อ เพื่อให้สามารถวางแผนการศึกษาต่อในอนาคตของตนได้อย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยคาดหวังว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่สร้างขึ้นจะเป็นประโยชน์สำหรับครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูแนะแนวในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่ออย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากประชากรที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เพื่อเป็นสื่อการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมที่ได้จากกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ เพื่อนำมาช่วยนักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

2. กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักตนเองเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

3. การแนะแนวการศึกษาต่อ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจตนเองเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ได้แก่ การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ การสำรวจตนเองด้านความถนัดเพื่อศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โอกาสทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 การศึกษาต่อสายสามัญ การศึกษาต่อสายอาชีพ การศึกษาต่อในสถานศึกษาอื่น ๆ การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ การวางแผนการเลือกศึกษาต่อ การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ หนทางสู่ความสำเร็จ

4. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมประกอบด้วย รูปภาพ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน ที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ นั้น ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง และในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อแต่ละชุดประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อในการจัดกิจกรรม และแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ดังนี้

4.1 ขั้นตอนทดสอบความรู้ก่อนเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาต่อ

4.3 ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกฎกติกาและวิธีปฏิบัติกิจกรรม

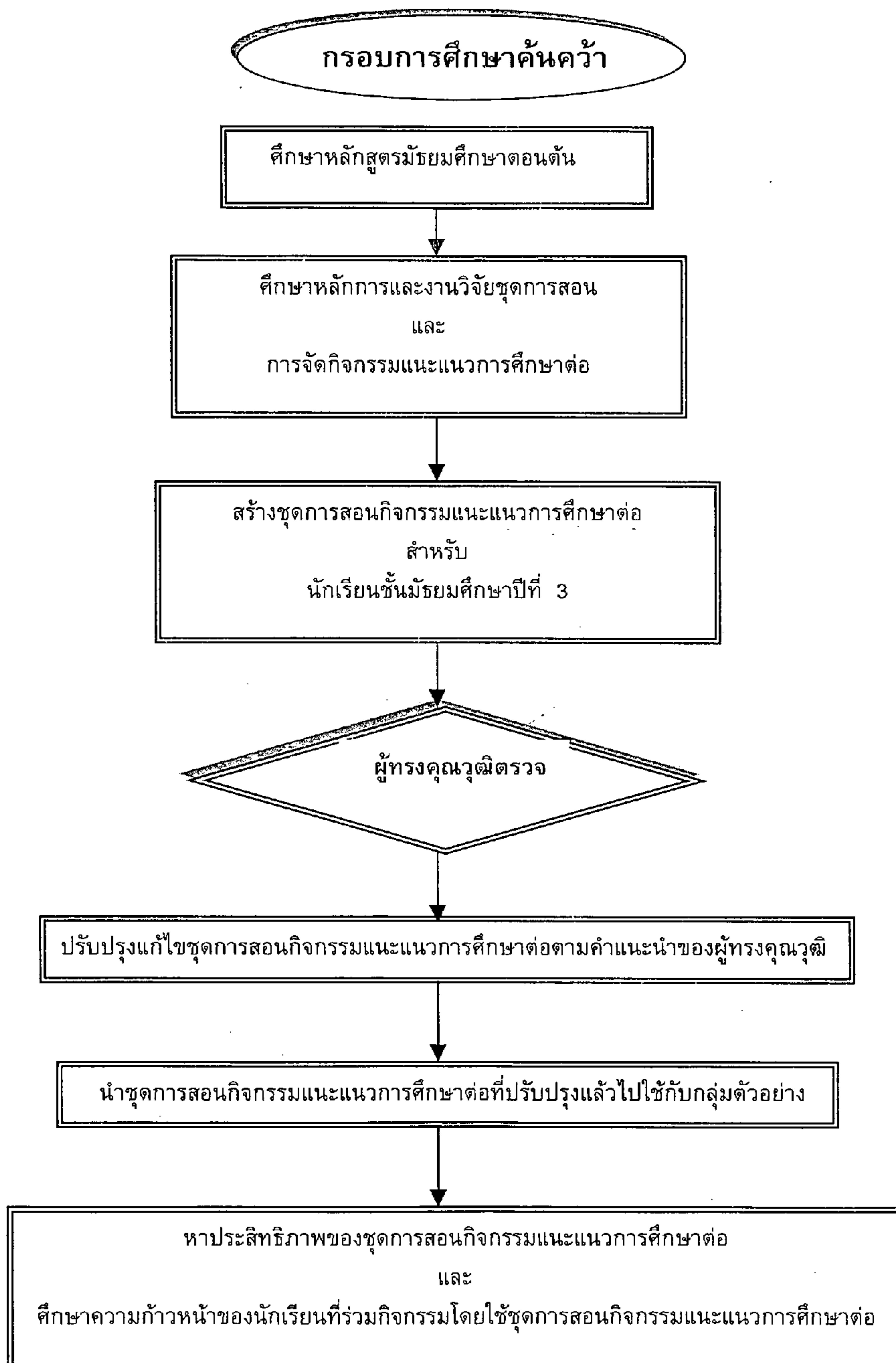
4.4 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนเพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ

4.5 ขั้นตอนทดสอบความรู้หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

5. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ 60/60

60 จำนวนแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 60 ขึ้นไป

60 จำนวนหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 60 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

- 1.1.1 ความหมายของชุดการสอน
- 1.1.2 ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว
- 1.1.3 หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน
- 1.1.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 1.1.5 ระบบผลิตชุดการสอน
- 1.1.6 ประเภทของชุดการสอน
- 1.1.7 คุณค่าของชุดการสอน
- 1.1.8 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

- 2.1.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
- 2.1.2 กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.1.3 จุดมุ่งหมายในการสอนกิจกรรมแนะแนว
- 2.1.4 กระบวนการจัดกิจกรรมคาบแนะแนว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

- 3.1.1 ความหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.1.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.1.3 วิธีการแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.1.4 หลักทั่วไปในการแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.1.5 แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.3

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.1.1 ความหมายของชุดการสอน

แอสบี (Ashby, 1972 : 15 – 17) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ประกอบด้วย รูปภาพ สไลด์ เพลง และเทปเสียง ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนจบแต่ละบทเรียนแล้ว นักเรียนสามารถจะทราบความก้าวหน้าของตนเองจากการทำแบบทดสอบที่มีอยู่ในชุดการสอน

กู๊ด (Good, 1973 : 306) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง โปรแกรมการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดการสอน ซึ่งได้แก่ คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน

เปรี๊ญ กุมุท (2518 : 1) กล่าวถึงชุดการสอนว่า ชุดการสอนเป็นของสื่อประสม (Multi-Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง หรือซอง ภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ประกอบด้วย รายละเอียดและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นสำหรับประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

นวลนง มังตรีสรรค์ (2530 : 5) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522 : 151) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์แต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเพื่อให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชุดการสอนประกอบด้วยคู่มือในการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ การมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 118) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่ได้จากกระบวนการผลิต และการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่องและวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 185) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งอาจนำมาใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา ส่วนสื่อการเรียนอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความลึกซึ้ง สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม การนำสื่อการเรียนมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชานั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าชุดการสอน คือ หน่วยหรือซองซึ่งบรรจุสื่อการเรียนต่าง ๆ พร้อมทั้งคำแนะนำในการทำกิจกรรมตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66 – 67) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุด

ของสื่อประสมที่มีสื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน โดยจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ตามหัวข้อเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย ที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ ต้องการจัดเอาไว้เป็นชุด ๆ บรรจุ ในซอง กล่อง หรือกระเป๋า

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนซึ่งเป็นสื่อประสมที่สอดคล้องกับ วิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.1.2 ความหมายชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

เปรี๊ยะ กุมุท (2518 : 1) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยการใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชาแนะแนว ซึ่งกระทรวงการศึกษากำหนดให้เรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย อันจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2529 : 66 – 67) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยใช้สื่อประสมประกอบด้วย รูปภาพ เทปเพลง วีดิทัศน์ เกม แบบฝึกหัด โดย จัดไว้เป็นชุดหรือกล่องหรือซอง ภายในประกอบด้วยคู่มือครู คู่มือนักเรียน รวมทั้งสื่อในการจัดกิจกรรมแต่ละ เรื่อง

จากความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะ แนว หมายถึง เครื่องมือที่เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมประกอบด้วย วีดิทัศน์ รูปภาพ เทปเสียง เกม

1.1.3 หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน

แนวความคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ คือ (วิเชียร สุคันธี. 2537 : 44 – 45 ; อ้างอิงจาก Kemp and Dayton. 1985 : 13 – 14)

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

เป็นกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่า เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) บางทีจึงเรียกว่า การเรียนรู้แบบ S-R สิ่งเร้า ก็คือข่าวสารหรือเนื้อหาวิชาที่ ส่งไปให้ผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน โปรแกรมการเรียนการสอนอิงหลักการทฤษฎีนี้มาก โดย จะแตกลำดับขั้นของการเรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ และเมื่อผู้เรียนเกิดการตอบสนอง ก็จะสามารถทราบ ผลได้ทันทีว่า เกิดการเรียนรู้หรือไม่ถ้าตอบสนองถูกต้องก็จะมีเสริมแรง โปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคล อิงทฤษฎีนี้มาก

2. กลุ่มเกสตัลท์หรือสนาม หรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt, Field or Cognitive Theories)

เป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการความรู้ความเข้าใจหรือการรู้จักคิด อันได้แก่การรับรู้อย่างมีความ หมาย ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำ อันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎี นี้ถือว่าการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญาและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์

3. กลุ่มจิตวิทยาทางสังคม หรือการเรียนรู้ทางสังคม (Social Psychology of Social Learning Theory)

เป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจมากขึ้นทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการกระทำ ประสบการณ์โดยตรงหรือผ่านสื่อการเรียนการสอน

เคมปี และ เคตัน (Kemp and Dayton . 1985 : 14 – 15) กล่าวทฤษฎีทั้ง 3 กลุ่มต่างมีความคล้ายคลึงหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบและการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motivation)

ถ้านักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะเรียนรู้ก็จะทำให้การเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ คือประสบการณ์หรือกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายหรือน่าสนใจสำหรับนักเรียน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference)

นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตราและวิธีการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสื่อการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives)

ในการจัดการเรียนการสอน หากนักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ก็จะทำให้นักเรียนมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือทำให้ทราบว่าควรบรรจุเนื้อหาอะไรในสื่อ

4. การจัดเนื้อหา (Organization of Content)

การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นและสมเหตุผล

5. การจัดเตรียมการเรียนรู้ที่มีมาก่อน (Pre – Learning Preparation)

บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่ง ๆ จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรคำนึงถึงธรรมชาติและระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6. อารมณ์ (Emotion)

การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอ ๆ กับความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้น ในการสร้างชุดการสอนควรตอบสนองอารมณ์ ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

7. การมีส่วนร่วม (Participation)

การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว และคงทนหากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางสติปัญญา และทางกายภาพ และควรจัดเป็นเวลายาวนานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการดู

8. การสะท้อนกลับ (Feedback)

การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9. การเสริมแรง (Reinforcement)

เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระใดแล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่นและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10. การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ (Practice and Repetition)

บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของความรู้และทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการกระทำซ้ำอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่ความคงทนในการเรียนรู้

นอกจากนี้ เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 282 – 293) กล่าวว่า การสร้างชุดการสอนอาศัยหลัก การและทฤษฎีหลายประการ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยาในด้าน ความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ เพราะถือว่าการสอนนั้นไม่สามารถปั้นผู้เรียนให้เป็นแม่พิมพ์เดียวกันได้ใน ช่วงเวลาที่เท่ากัน เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้ตามวิถีของเขา และใช้เวลาเรียนในเรื่องๆ หนึ่งที่แตกต่างกันไป ความแตกต่างเหล่านี้มีความแตกต่างในด้านความสามารถ (Ability) สติปัญญา (Intelligence) ความ ต้องการ (Need) ความสนใจ (Interest) ร่างกาย (Physical) อารมณ์ (Emotion) และสังคม (Social) ด้วยเหตุ ผลที่คนเรามีความแตกต่างกันดังกล่าว ผู้สร้างชุดการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการที่ จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในชุดนั้นๆ ซึ่งวิธีที่เหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่งก็ คือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการจัดการสอนตามเอกภาพหรือการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนแต่เป็นวิธี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความแตกต่างของแต่ละคน

2. การนำสื่อประสมมาใช้ (Multi – Media Approach) เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลายประเภท มาใช้สัมพันธ์กันอย่างมีระบบ ความพยายามอันนี้ก็เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากเดิมที่เคยยึด ครูเป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อประเภท ต่างๆ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

3.1 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ตรวจสอบผลการเรียนของตนเองว่าถูกหรือผิดได้ทันที

3.3 มีการเสริมแรง คือผู้เรียนจะเกิดความภาคภูมิใจ ดีใจที่ตนเองทำได้ถูกต้อง เป็นการ ให้กำลังใจที่จะเรียนต่อไป ถ้าตนเองทำไม่ถูกต้องจะได้ทราบว่าที่ถูกต้องนั้นคืออะไร จะได้ไตร่ตรองพิจารณา ทำให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความท้อถอยหรือสิ้นหวังในการเรียน เพราะเขาจะมีโอกาสที่จะสำเร็จ ได้เหมือนคนอื่นเหมือนกัน

3.4 เรียนไปที่ละขั้น ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

4. การใช้วิธีวิเคราะห์ (Systems Analysis) เป็นการนำเอาการวิเคราะห์ระบบมาใช้จัดเนื้อหาวิชา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของวัยของผู้เรียน ทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดไว้ในชุดการสอนจะสร้างขึ้นอย่างมี ระบบ จะต้องมีการตรวจสอบเช็คทุกขั้นตอนและทุกอย่างจะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีการทดลอง ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่เชื่อถือได้ จึงจะนำออกใช้

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 119 – 120) ได้เสนอแนวคิดและหลักการในการนำชุดการ สอนมาใช้ในระบบการศึกษา พอจะสรุปได้ 5 ประการ คือ

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนควรจะต้องคำนึงถึงความ ถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการสอนที่เหมาะสมที่สุดก็ คือ การจัดการสอนรายบุคคล หรือ การศึกษาตามเอกภาพ หรือการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามระดับส ตិปัญญาความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2. ความพยายามที่จะเปลี่ยนแนวการเรียนการสอนไปจากเดิม การจัดการเรียนการสอนแต่เดิม นั้นเรายึดครูเป็นหลัก เปลี่ยนมาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนเอง โดยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อ หรือวิธีการต่างๆ การนำสื่อการสอนมาใช้จะต้องจัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของ

วิชาต่างๆ โดยนิยมจัดอยู่ในรูปของชุดการสอน การเรียนในลักษณะนี้ผู้เรียนจะเรียนจากครูเพียงประมาณ 1 ใน 4 ส่วน ส่วนที่เหลือผู้เรียนจะเรียนจากสื่อด้วยตนเอง

การใช้สื่อการสอนได้เปลี่ยนแปลงและขยายตัวออกไป การใช้สื่อการสอนในปัจจุบันได้คลุมไปถึง การใช้วัสดุ สั้นเปลือก เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ แต่เดิมนั้นการผลิตและการใช้ มักจะออกมา ในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้เป็นสื่อเดี่ยวๆ มิได้มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างมาผสมผสานกันให้ เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียนแทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา แนวโน้มใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน อันจะมีผลต่อการใช้ของ ครู คือ เปลี่ยนจากการใช้สื่อ “เพื่อช่วยครูสอน” คือ ครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ “เพื่อช่วยผู้เรียน” คือ ให้ผู้เรียนหยิบ และใช้สื่อการสอนต่างๆ ด้วยตนเอง โดยอยู่ในรูปของชุดการสอน

4. ปฏิภาณสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมแต่ก่อน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในห้องเรียนมีลักษณะเป็นทางเดียว คือ ผู้สอนเป็นผู้นำและผู้เรียนเป็นผู้ตาม ผู้สอนมิได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนจะมีโอกาสได้พูดก็ต่อเมื่อผู้สอนให้พูด การตัดสินใจของผู้เรียนส่วนใหญ่ มักจะตามผู้สอน โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เรียน ตอบไม่ถูกต้องตามที่ผู้สอนชอบหรือกระทำอะไรผิดพลาด แต่ถ้า ผู้เรียนทำอะไรดีควรแก่การชมเชยผู้สอนจะนิ่งเฉยเสีย เพราะถ้าหากชมก็กลัวผู้เรียนจะได้ใจ ในส่วนที่เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนนั้นแทบจะไม่มีเอาเลย เพราะผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ชอบให้ผู้เรียนคุยกัน ผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ไม่เชื่อฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเติบโตใหญ่ จึงทำงานร่วมจึงทำงานร่วมกันไม่ได้ นอกจากนี้ปฏิภาณสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อม ก็มักอยู่กับเพียงซอกเล็ก กระดานดำและแบบเรียน ในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ หรือในสนามหญ้าซึ่งส่วนใหญ่ถูกปล่อยให้รกร้างเฉอะแฉะตามฤดูกาลผู้สอนไม่เคยพาผู้เรียนออกไปสู่สภาพนอกโรงเรียน การเรียนการสอนจัดอยู่เพียงในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่แนวโน้มปัจจุบัน และอนาคตของกระบวนการเรียนรู้จึงต้องนำเอากระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทาง พฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดระบบการผลิตสื่อออกในรูปของชุดการสอน

5. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดสภาพการณ์ออกมา เป็นการสอนแบบโปรแกรม หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง มีทางทราบว่าการตัดสินใจ หรือการทำงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก หรือคิดถูกอันจะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต และค่อยๆ เรียนไปที่ละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเองโดยไม่มีใครบังคับ การจัดสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามนัยดังกล่าวข้างต้น จะมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางโดยการ จัดการสอนแบบโปรแกรมและใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

1.1.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุตา สินสกุล (2521 : 105 – 106) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 4 ส่วน คือ

1. คู่มือและแบบฝึกปฏิบัติสำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอนและผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน
2. คำสั่งหรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้ผู้เรียน
3. เนื้อหาสาระอยู่ในรูปของการสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมทางการเรียนทั้งแบบ กลุ่มและรายบุคคล ที่กำหนดไว้ให้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า ผลงานที่ทำสำเร็จซึ่งเป็นผลของการเรียนรู้

สุมานัน รุ่งเรืองธรรม (2526 : 114-115) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. หัวเรื่อง เป็นการแบ่งหน่วยงานออกเป็นส่วนย่อยให้ผู้เรียนได้เข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งหัวเรื่องนี้ต้องตรงกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน อีกทั้งมีคุณค่าทางด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสิ่งจำเป็นมากซึ่งผู้ใช้ชุดการสอนนั้นจะต้องศึกษาจากคู่มือเป็นอันดับแรก ดังนั้นคู่มือการใช้ชุดการสอนจึงประกอบด้วย

2.1 หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน และจำนวนผู้เรียน

2.2 เนื้อหา สาระสำคัญจากรายละเอียดของเนื้อเรื่องทั้งหมด ควรจะบรรยายเนื้อหาอย่างสั้นๆและกว้างๆ ส่วนรายละเอียดควรนำไปรวมไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

2.3 ความคิดรวบยอด (Concept) กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น

2.4 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่มุ่งจะให้ผู้เรียนได้รับ

2.5 สื่อการเรียนหรือวัสดุประกอบการเรียน ระบุรายการศึกษาค้นคว้า และผู้สอนจะใช้ประกอบการสอน

2.6 กิจกรรมการเรียน เป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้อุปกรณ์

2.7 การประเมินผล

3. วัสดุประกอบการเรียนหรือสื่อการเรียน รายการที่ระบุไว้ในคู่มือ การใช้ชุดการสอนจะต้องมีไว้ในชุดการสอนจริงๆ และต้องระบุรายการ วัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อที่มีอยู่ด้วยหมายเลขให้แน่ชัด

4. การประเมินผล แบบประเมินผลเพื่อดูพฤติกรรมของนักเรียน อาจเป็นลักษณะของแบบทดสอบหรือการให้แสดงผลงาน ซึ่งต้องกำหนดให้กำหนดและออกแบบมาให้เข้าใจ

5. สิ่งที่ใช้บรรจุ ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ไม่ควรจะใหญ่เกินไป ต้องคำนึงถึงความสะดวกในการขนย้ายและการนำไปใช้

6. กิจกรรมสำรอง ถ้าเป็นชุดการสอนแบบกิจกรรม ควรจะจัดกิจกรรมสำรองไว้สำหรับนักเรียนบางคนที่ทำเสร็จก่อนผู้อื่นได้มีกิจกรรมอย่างอื่นทำ

7. ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน

ดังนั้นส่วนประกอบที่สำคัญของชุดการสอน ได้แก่ หัวเรื่อง คู่มือ เนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียน การประเมินผล ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1.5 ระบบผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 123) ได้เสนอการผลิตชุดการสอนโดยใช้ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ (Chula Plan) โดยแบ่ง 10 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่

ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็น 4-6 หัวเรื่อง

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปก่อนและเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไข และเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน บัตรคำตอบ คำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากการผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพเรียกว่า “ชุดการสอน”

9. หาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอน และตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นประเมินผลก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน (ใช้เวลา 10-14 นาที)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นนำเข้าสูบทเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือให้มีการ แบ่งกลุ่ม กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสรุปผลการสอน เพื่อสรุปมโนทัศน์และหลักการที่สำคัญ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นประเมินผลหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

เสาวนีย์ สิกขบัณฑิต (2528 : 293 - 294) ได้กล่าวในการสร้างชุดการสอน ควรดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายความต้องการ
2. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
3. ออกแบบองค์ประกอบของระบบ
4. วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่และข้อจำกัด (Resources and Constraints)

5. เลือก และ/หรือผลิตวัสดุเพื่อการสอน

6. ออกแบบประเมินผลการเรียนของผู้เรียน

7. ทดลองและปรับปรุงแก้ไข

8. นำไปใช้

วิชย วงษ์ใหญ่ (2525 : 289-192) เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนไว้ 10 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาทั้งหมดอย่างละเอียดว่าสิ่งที่เรานำมาทำเป็นชุดการสอนนั้นจะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการของการเรียนรู้อะไรบ้างให้กับผู้เรียน นำวิชาการที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แล้วมาแบ่งเป็นหน่วยของการเรียนการสอนโดยเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระให้ถูกต้องว่าอะไรเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ก่อน อันเป็นพื้นฐานตามขั้นตอนของความรู้และลักษณะธรรมชาติของวิชานั้น

2. กำหนดว่าผู้เรียนคือใคร (Who Learner) จะทำอะไรกับผู้เรียน (Give What Condition) จะให้ทำกิจกรรมอย่างไร (Does What Activities) และจะทำได้ดีอย่างไร (How Well Criterion) สิ่งเหล่านี้จะเป็นเกณฑ์ในการกำหนดการเรียน

3. กำหนดหน่วยการเรียนตามชั่วโมงที่กำหนด โดยคำนึงว่าเป็นหน่วยที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้ ให้ความขึ้นบานแก่ผู้เรียน หาสื่อการเรียนได้ง่าย วิเคราะห์หลักการและความคิดรวบยอด และหัวข้อเรื่องย่อยๆ ที่รวมอยู่ในหน่วย พยายามดึงเอาแก่นของหลักการเรียนรู้ออกมาให้ได้

4. กำหนดความคิดรวบยอดให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อ โดยสรุปแนวความคิดสาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนให้สอดคล้องกับหน่วยความคิดรวบยอด โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ดังนั้นจึงควรตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนแต่ละข้อให้ถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาสาระของการเรียนรู้

6. นำจุดประสงค์การเรียนแต่ละข้อมาทำการวิเคราะห์งาน เพื่อหาและจัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้แต่ละข้อ

7. เรียงลำดับกิจกรรมของแต่ละข้อ เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนของกิจกรรมการเรียนการสอนขั้นที่สมบูรณ์ที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเรียน โดยคำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน (Entering Behavior) วิธีการดำเนินการให้เกิดมีการเรียนการสอนขึ้น (Instructional Procedures) ตลอดจนการติดตามผลและการประเมินผลพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาเมื่อมีการเรียนการสอนแล้ว (Performance Assessment)

8. สื่อการสอน คือ วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนที่ครูและนักเรียนจะต้องกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจัดทำขึ้นหรือจัดหาไว้ให้เรียบร้อย โดยเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือครูหากเป็นสื่อที่ใหญ่โตหรือมีคุณค่า เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียงหรือของที่เกิดจากการนำเสนอได้ เช่น ใบไม้ พืช สัตว์ ฯลฯ ว่าจะจัดหาได้ ณ ที่ใด

9. การประเมิน คือ การตรวจสอบว่าหลังการเรียนการสอนแล้วมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่จุดประสงค์การเรียนกำหนดหรือไม่ โดยการประเมินผลนี้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้

10. การทดลองใช้ชุดการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็กๆ ดูก่อนเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และแก้ไขปรับปรุงอย่างดีแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับเด็กทั้งชั้นหรือกลุ่มใหญ่ โดยกำหนดขั้นตอนดังนี้

10.1 ชุดการสอนนี้ต้องการความรู้เพิ่มเติมของผู้เรียนหรือไม่

10.2 การนำเข้าสู่บทเรียนของชุดการสอนนี้เหมาะสมหรือไม่

10.3 การประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสับสนวุ่นวายกับผู้เรียนและดำเนินไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่

10.4 การสรุปผลการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางไปสู่ความคิดรวบยอด หรือหลัก

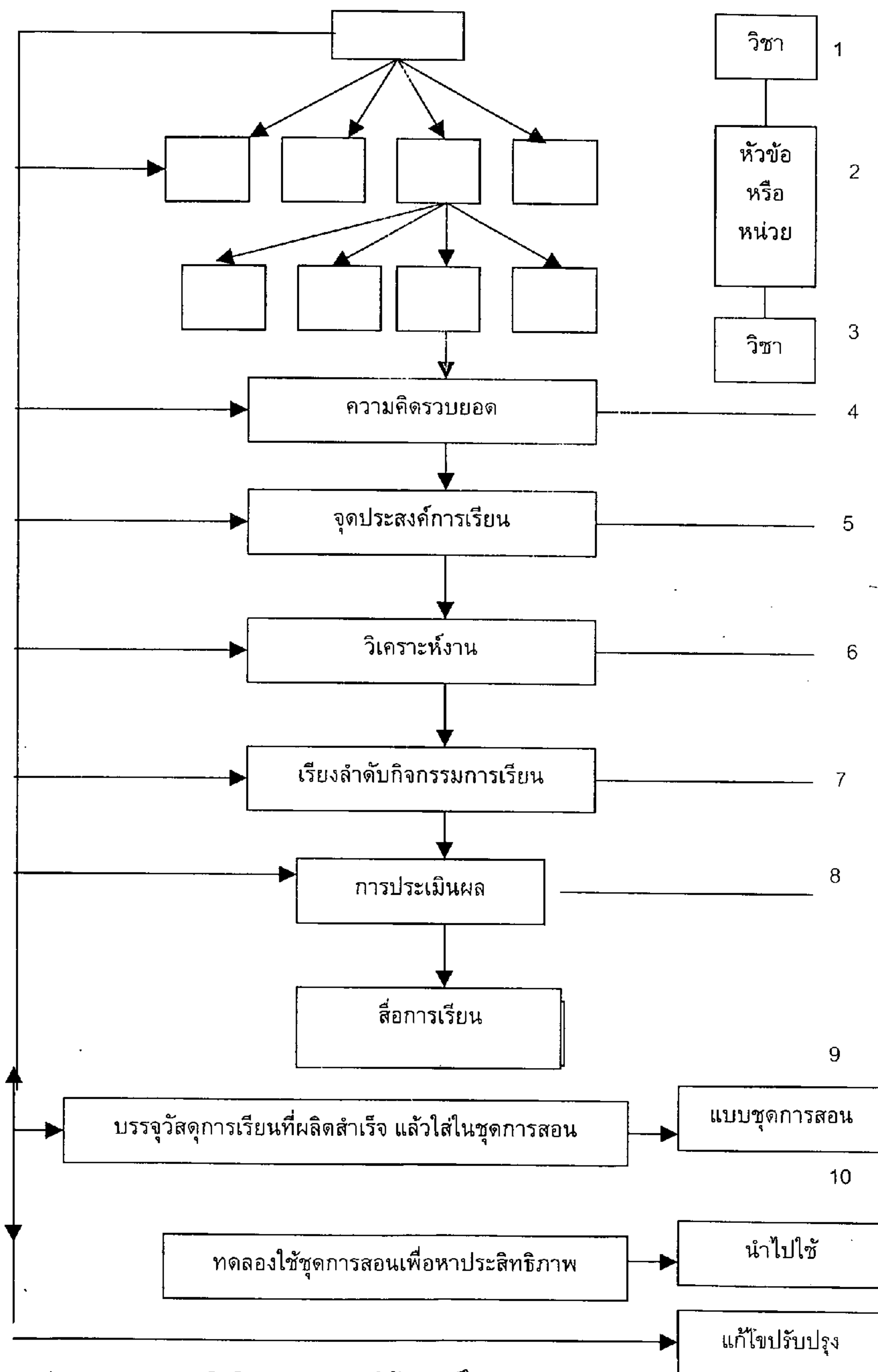
สำคัญของการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ ดีหรือไม่ หรือจะต้องตรวจปรับเพิ่มเติมอย่างไร

10.5 การประเมินผลหลังการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบดูว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นนั้น ให้ความเชื่อมั่นได้มากน้อยแค่ไหนกับผู้เรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 192) ได้เสนอแนะว่า การใช้ชุดการสอนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อได้มีการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
2. ให้นักเรียนมีโอกาสทราบผลการกระทำทันทีจากกิจกรรมการเรียนการสอน
3. มีการเสริมแรงนักเรียนจากประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จอย่างถูกต้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้
4. คอยชี้แนะแนวทางตามขั้นตอนในการเรียนรู้ทิศทางที่ครูได้วิเคราะห์ และกำหนดความสามารถพื้นฐานของนักเรียน

ขั้นตอนในการสร้างชุดการสอน แสดงในรูปของภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิผลิตชุดการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525:194)

1.1.6 ประเภทของชุดการสอน

ชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (ธีระชัย ปุณณโชติ. 2532 : 4-18 – 4-19)

1. ชุดการสอนแบบบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาโดยครูเป็นผู้บรรยาย แล้วใช้ชุดการสอนตามความเหมาะสม ซึ่งแล้วแต่ครูผู้สอน ชุดการสอนแบบนี้ เหมาะสำหรับการสอนเป็นกลุ่มใหญ่
2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม หรือศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยการจัดแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ หรือศูนย์ แล้วให้นักเรียนหมุนเวียนทำกิจกรรมในชุดการสอน ที่จัดไว้ประจำแต่ละกลุ่มหรือศูนย์ต่าง ๆ จนครบทุกศูนย์ ซึ่งตามปกติมีประมาณ 4 – 5 ศูนย์ โดยเนื้อหาและกิจกรรมที่กระทำในแต่ละศูนย์แตกต่างกัน
3. ชุดการสอนแบบรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นหลักในการเรียนรู้โดยให้นักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ในชุดการสอนแบบรายบุคคลนี้ โดยไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน ตามความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

ประหยัด จีระวรพงษ์ (2529 : 244-245) ได้จำแนกชุดการสอนไว้ ดังนี้

1. ชุดการสอนประกอบการบรรยาย ได้แก่ชุดการสอนที่มีจุดประสงค์ให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้จะมีคู่มืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ
2. ชุดการสอนแบบกิจกรรม หรือกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเรียนในลักษณะศูนย์การเรียนรู้หรือแก้ปัญหาแบบกลุ่มสัมพันธ์ โดยอาศัยบัตรงานหรือบัตรคำสั่งสำหรับการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้เรียน
3. ชุดการสอนแบบรายบุคคล ได้แก่ ชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเรียนตามอัตราภาพด้วยตนเองโดยอาศัยบทเรียนสำเร็จรูปหรือโมดูล
4. ชุดการสอนทางไกล ได้แก่ชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก ประกอบด้วยสิ่งพิมพ์ แถบเสียง รายการวิทยุ โทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา เช่นชุดการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากการแบ่งประเภทของชุดการสอนดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุดการสอนแบ่งแบ่งได้ ดังนี้ คือ ชุดการสอนแบบบรรยาย ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม ชุดการสอนแบบรายบุคคล และชุดการสอนทางไกล ซึ่งในการที่ครูจะเลือกชุดการสอนแบบใด ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับลักษณะผู้เรียน สภาพแวดล้อมและเนื้อหาของแต่ละวิชา ตลอดจนวัตถุประสงค์ของครูผู้สอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

1.1.7 คุณค่าของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 121) กล่าวว่า ชุดการสอนมีคุณค่าพอสรุป ได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตน นักเรียนสามารถทำตามคำแนะนำที่บอกไว้ในชุดการสอนนั้น ๆ รวมทั้งศึกษาและตอบคำถามด้วยตนเอง
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

และมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม

4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพขัดข้องทางอารมณ์เพียงใด
6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาเรียบร้อยแล้ว
7. ในกรณีของครูหรือขาดครูเฉพาะวิชา ครูคนอื่นก็สามารถสอนได้โดยใช้ชุดการสอน มีชิ้นอยู่ในชั้นเรียน ๑ เพราะเนื้อหาวิชาอยู่ในชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว และครูแทนไม่ต้องเตรียมอะไรมากนัก

เปรี๊ยะ กุมุท (2518 : 12) กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ทำให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ เพราะชุดการสอนที่สร้างขึ้นได้รับการวิเคราะห์ระบบ มีการตรวจแก้ไขอย่างดี
2. ทำให้การเรียนมีความสมบูรณ์และมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง เพราะเป็นบทเรียนที่สำเร็จอยู่ในตัว
3. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง และได้เรียนตามความสามารถ ความสนใจ ความต้องการของตนเอง
4. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู และคุณภาพของการเรียนได้
5. ให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอน จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอน

นอกจากนี้ มนตรี แยมกลีกร และคนอื่น ๆ (2528 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองมากที่สุด
2. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองเรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการของตนเอง
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน
5. ทำให้การเรียนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของครู ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนได้ตลอด ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพหรือความคับข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงไร
6. ช่วยให้เป็นอิสระจากบุคลิกของครู เนื่องจากชุดการสอนช่วยถ่ายทอดเนื้อหาได้ ดังนั้นครูที่พูดไม่เก่งก็สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย
8. ช่วยลดภาระ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที
9. ช่วยจัดปัญหาขาดแคลนครู เพราะชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง

หรือต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย

10. ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบต่อเนื่องหรือการศึกษานอกระบบเพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

11. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

12. เป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

จากการที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คุณค่าของชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาที่เป็นนามธรรม เข้าใจความสนใจ แสดงความคิดเห็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้สอน สร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน รวมทั้งใช้ชุดการสอนแทนในกรณีที่ขาดครู ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1.8 การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

สื่อการสอนที่ผลิตได้ดังกล่าวแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อเพื่อเป็นหลักประกันได้ว่า สื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (ฉลองชัย สุขวัฒนบุรณ. 2538 : 213)

การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Developmental Testing" (การตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อปรับปรุงแล้วนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดลองใช้ หมายถึง การนำชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดลองสอนจริง หมายถึง การนำชุดการสอนที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริง ในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ (ม.ป.พ. : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของสื่อไว้ ดังนี้

1. ปรีกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสื่อ ส่งสื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

2. นำไปทดลองเดี่ยว (One to One Testing) กับนักเรียนที่เรียนอ่อน กลาง และเก่ง ในระดับชั้นนั้นอย่างละ 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักเรียนมกลุ่มเล็ก 6-10 คน เก่ง 3 คน กลาง 4 คน อ่อน 3 คน ในระดับชั้นนั้นคำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง คะแนนที่ได้จะใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. ทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่อาจจะ 1 ห้องเรียน หรือ 40-100 คน ในระดับชั้นนั้น คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5 %

แต่ละขั้นตอนของการทดลองให้ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนถามได้ตลอดเวลา ครูอาจจะถามนักเรียนว่าทำได้ไหม ยากไหม ตรงไหนยาก ตรงไหนทำไม่ได้ ตรงไหนทำไม่เข้าใจ และจะต้องจดบันทึกปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522 : 129 - 130) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพสื่อ สามารถทำได้ 2

วิธี คือ

1. ประเมินโดยอาศัยเกณฑ์

การประเมินชุดการสอนนั้น เป็นการตรวจสอบหรือประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียน การสอนที่นิยมประเมินจะเป็นชุดการสอนสำหรับกลุ่มกิจกรรมหรือชุดการสอนที่ใช้ในศูนย์การเรียนโดยใช้ เกณฑ์มาตรฐาน 90/90 เป็นเกณฑ์ประเมินสำหรับเนื้อหาประเภทความรู้ความจำและใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สำหรับเนื้อหาที่เป็นทักษะความหมายของตัวเลขเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว มีความหมายดังนี้ คือ 80 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของประสิทธิภาพในด้านกระบวนการชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วยผลของการ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ เช่น งาน และ แบบฝึกของผู้เรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดผลภารกิจทั้งหลาย ทั้ง รายบุคคลและกลุ่มย่อยทุกชิ้นมารวมกัน แล้วคำนวณหาค่าร้อยละเฉลี่ย ส่วน 80 ตัวหลังนั้นหมายถึงคะแนน จากการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ของผู้เรียนทั้งหมด นำมาคำนวณหาค่าร้อยละเฉลี่ย ก็จะได้ค่าตัวเลข ทั้งสอง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

2. ประเมินโดยไม่ต้องตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า

การประเมินโดยไม่ต้องตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า เป็นการประเมินประสิทธิภาพของสื่อด้วยการเปรียบเทียบ ผลการสอบของผู้เรียนภายหลังจากที่เรียนจากสื่อนั้นแล้ว (Post-test) ว่าสูงกว่าผลสอบก่อนเรียน (Pre-test) อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หากผลการเปรียบเทียบพบว่าผู้เรียนได้คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนน สอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ก็แสดงว่า สื่อนั้นมีประสิทธิภาพ

การประเมินสื่อในลักษณะนี้ อาจทำได้โดยการวิจัยเปรียบเทียบกับการใช้สื่ออื่นๆ

การคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

กระทำโดยใช้สูตรต่อไปนี้ (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{n}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน คิดเป็น ร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดและหรือประกอบกิจกรรมการเรียน
$\sum x$	คือ	คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดและหรือการประกอบกิจกรรมการเรียน
A	คือ	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและหรือกิจกรรมการเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{n}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจาก การเรียนชุดการสอนนั้นคิดเป็นร้อยละจากการกระทำแบบทดสอบหลังเรียนและหรือ การประกอบกิจกรรมหลังเรียน

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและหรือการประกอบ กิจกรรมหลังเรียน

B คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนและหรือกิจกรรมหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

ในการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนนิยมตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ และเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80 เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคิดตาม ระยะเวลาไม่สามารถเปลี่ยนและวัดได้ทันทีที่เรียนเสร็จไปแล้ว (อรพรรณ พรสีมา. 2530 : 131)

เกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนที่ผลิตได้นั้น จุลองชัย สุขวัฒนบุรณ์ (2538 : 215) ได้กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าเกินกว่า 2.5%ขึ้นไป

2. เท่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนเท่ากันหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ เกิน 2.5%

3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนต่ำกว่าเกณฑ์แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5 %

จากเอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอนดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการสร้างชุดการสอนเป็นการนำเอาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสมมาจัดไว้เป็นระบบให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และมีการ ทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนก่อนที่จะนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นชุดการสอนจึงสามารถช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน และทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ จาก เอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอน ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ ศึกษา ซึ่งมีลักษณะของการใช้สื่อประสม การกำหนดหัวเรื่อง วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายการกำหนดกิจกรรม และการประเมินผล เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ แล้วจึงนำไปหาประสิทธิภาพเครื่องมือ และ นำมาปรับปรุงแก้ไข

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยชุดการสอน

ฮาร์เปอร์ (Harper. 1972 : 5669 -A) ได้ทดลองสร้างชุดการสอนประกอบการสอนวิชา ภาษาฝรั่งเศสของมหาวิทยาลัยฮาร์เรน เมื่อสอนไปได้หนึ่งภาคเรียน จึงสรุปผลได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนัก

เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติ ความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีความก้าวหน้ากว่านักเรียนกลุ่มปานกลาง

ฟราเซียร์ (Frazier. 1975 : 2589) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนโดยใช้ชุดการสอนอบรมครูในโปรแกรมการอบรมครูประถมศึกษาระดับ 1 เพื่อให้ครูนำความรู้จากการอบรมไปใช้สร้างชุดการสอนสำหรับสอนเด็กระดับ 1 โดยทำการทดลองกับครูจำนวน 66 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 26 คน กลุ่มทดลอง 40 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ครูที่ได้รับการอบรมด้วยชุดการสอนสามารถนำความรู้ไปใช้สร้างชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับงานวิจัยในประเทศไทย ประสิทธิ์ โตอ่อน (2526 : 51) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้จากการใช้ชุดการสอนด้วยตนเองที่ให้ผลป้อนกลับแบบต่าง ๆ จากนักเรียน จำนวน 105 คน จังหวัดสิงห์บุรี ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลการเรียนรู้ต่างกัน โดยกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

วิเชียร สุคันธี (2537 : 90) ได้ศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนเขียนย่อความกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการทดลองพบว่า ชุดการสอนเขียนย่อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพัทธ์ระหว่างกระบวนการกับผลลัพธ์ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 80.91/81.26

อิทธิพงษ์ ดุสิตพันธ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และตรวจสอบพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และตรวจสอบพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยใช้ขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาตามแบบวิธีการสอนแบบวรรณี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ความสัมพัทธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย และเกณฑ์พัฒนาของผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชลดา ส่องแสง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสร้างชุดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผลการศึกษาพบว่าชุดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น (โดยใช้ขั้นตอนการสอนตามวิธีสอนแบบวรรณี) มีช่วงสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการบวกและการลบ ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนที่สูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานการวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนที่กล่าวมานี้ ชุดการสอนสามารถนำมาพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ได้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการพัฒนาและสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

2.1.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2544 : 1) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

พิไล แยมงามเหลือ (2521 : 6) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า วิชากิจกรรมแนะแนวว่าด้วยการบริการข่าวสารและการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสรู้จักตนเองอย่างถูกต้อง เช่น ให้การบริการสำรวจและประเมินตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางบ้านและทางโรงเรียน วิธีเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การรู้จักและเข้าใจตนเองเพื่อเตรียมการศึกษาและเลือกอาชีพในอนาคต เป็นต้น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.2 กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรมวิชาการ (2544 : 1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

กรมวิชาการ (2544 : 5-6) ขอบข่ายการแนะแนว มีขอบข่ายสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. การแนะแนวการศึกษา มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ และวางแผนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวด้านการเรียนและมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. การแนะแนวอาชีพ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและโลกของงานอย่างหลากหลาย มีเจตคติและนิสัยที่ดีในการทำงาน มีโอกาสได้รับได้รับประสบการณ์และฝึกงานตามความถนัด ความสนใจ
3. การแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจสิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กิจกรรมแนะแนวเป็นหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายส่งเสริมและพัฒนาของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

2.1.3 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมคาบแนะแนว

กรมวิชาการ (2544 : 2) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการแนะแนว เป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพตน มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีภูมิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรมจริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ วางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

พิไล แยมงามเหลือ (2521 : 6) ได้เสนอจุดมุ่งหมายในการสอนกิจกรรมแนะแนว ไว้ว่า

1. เพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเลือกวิชาเรียน
 2. ช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองอย่างถูกต้องทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการแก้ไขปัญหาต่างๆ
 3. ช่วยให้ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียน ได้ใกล้ชิดและสังเกตนักเรียนมากขึ้น จะได้จัดบริการให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน และช่วยให้ครูแนะแนวได้ให้คำปรึกษา แก่นักเรียนได้ถูกต้อง
- สมเจตน์ อภิวัฒน์รักษา (2527 : 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้
1. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักครูและครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น
 2. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
 3. ช่วยในการกรอกข้อมูลต่างๆ หรือแบบทดสอบต่างๆ
 4. ให้บริการสนเทศด้านต่างๆ แก่นักเรียน
 5. ช่วยในการทำโฮมรูม (Home Room)
 6. ช่วยในการแนะแนวหมู่และนำไปสู่ปัญหาส่วนตัวของนักเรียน

2.1.4 กระบวนการจัดกิจกรรมคาบแนะแนว

กรมวิชาการ (2544 : 3) กล่าวถึงการจัดการแนะแนวที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดย

1. รู้จักและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
2. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งส่งเสริมและเติมเต็ม ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ตามความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้และพัฒนาศักยภาพที่ตนเองมีอยู่อย่างเต็มที่

พรรณี เกษกมล (2536:72) ที่ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมคาบแนะแนวไว้ว่า เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ และทักษะรวมทั้งเจตคติที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพและเน้นความเป็นพลเมืองดี การจัดกิจกรรมคาบแนะแนวจึงต้องเน้น 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา อาชีพ การปรับตัว

1. ด้านการศึกษา

- 1.1 รู้จักโครงสร้างของหลักสูตร การประเมินผล เกณฑ์การจบหลักสูตร
- 1.2 รู้จักวิธีการเรียนประโยชน์ของรายวิชา เทคนิคการเรียน การสอบ
- 1.3 โอกาสกว้างทางการศึกษา สถาบันการศึกษาต่างๆ
- 1.4 การแบ่งเวลาเรียน การใช้เวลาว่างในการเรียน

2. ด้านอาชีพ

- 2.1 รู้จักตนเองเพื่อการเลือกอาชีพ
- 2.2 รู้จักอาชีพต่างๆ อย่างหลากหลาย
- 2.3 รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตน
- 2.4 รู้จักตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระ
- 2.5 รู้จักวางแผนเพื่อเข้าสู่โลกของงาน

3. ด้านการปรับตัว

- 3.1 การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม

- 3.2 การใช้เวลาอย่างเหมาะสม
- 3.3 การทำงานเป็นกลุ่ม
- 3.4 มนุษยสัมพันธ์
- 3.5 การพัฒนาตนเอง
- 3.6 การกล้าแสดงออกพฤติกรรมที่เหมาะสมออกมา
- 3.7 การมีคุณธรรม จริยธรรม
- 3.8 การแก้ปัญหาต่างๆ
- 3.9 การเสริมสร้างค่านิยมที่จำเป็น

กรมวิชาการ (2537 : 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมคาบแนะแนว ไว้ดังนี้ คือ

1. สำรวจปัญหา ความต้องการ ความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดเนื้อหา และแผนการจัดกิจกรรม
2. วิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่ได้จากการสำรวจเพื่อทราบปัญหา ความต้องการและความสนใจ
3. กำหนดสัดส่วนเนื้อหา กำหนดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ การศึกษา อาชีพ ส่วนตัว โดยยึดสภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนเป็นหลัก
4. กำหนดแผนการจัดกิจกรรม
5. ทำรายละเอียดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ เวลา เนื้อหา วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ ที่ใช้
6. ดำเนินการจัดกิจกรรม ควรมีหลากหลาย เช่น การอภิปราย กิจกรรมกลุ่ม กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ

7. ประเมินผลกระบวนการจัดกิจกรรม ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม

ทองเรือน อมรัชกุล (2528 : 182-183) ได้กล่าวถึงการสอนวิชากิจกรรมแนะแนวไว้ว่า การสอนกิจกรรมแนะแนวนั้น โดยทั่วไปก็จัดคล้ายการสอนโดยทั่วไป คือ ต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดจุดเน้น สมรรถภาพที่มุ่งหวังจะให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน จากนั้นนำมาจัดเป็นโครงการสอนระยะยาว และโครงการสอนระยะสั้นหรือบันทึกประจำวันตามลำดับ โดยมีหัวข้อ ดังนี้

1. หัวข้อเรื่อง วัน เดือน เวลา ชั้นที่สอน และจำนวนนักเรียน
2. จุดมุ่งหมาย เขียนเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ทั้งนี้ให้ครอบคลุมพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
3. เนื้อหา ให้สรุปเป็นความคิดรวมและข้อสรุป หลักเกณฑ์มากกว่าที่จะเขียนรายละเอียด โดยทั่วไปแล้วเนื้อหาในการสอนกิจกรรมแนะแนว ได้มาจากปัญหาหรือความต้องการของนักเรียนปัจจุบัน และเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งนี้เปิดโอกาสให้ผู้สอนได้มีอิสระอย่างเต็มที่ในการจัดเนื้อหาการสอนอย่างเต็มที่

4. กิจกรรมการเรียนการสอน การสอนกิจกรรมแนะแนวนั้นใช้รูปแบบเชิงการให้คำปรึกษา โดยทั่วไปการสอนกิจกรรมแนะแนวก็ต้องเริ่มด้วยปัญหาหรือความต้องการ และดำเนินไปให้ครบบริการแนะแนวทุกประเภท ปัจจุบันนี้ได้นำเอากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การจัดสถานการณ์เหมือนการสวมบทบาท การผ่อนคลายต่าง ๆ เช่น สมาชิกและเกมส์ต่างๆ มาประกอบในการสอนมากกว่าที่จะสอนทฤษฎีเชิงวิชาการ ในการบันทึกกิจกรรมการเรียนการสอน อาจทำเป็น 2 ประเภท คือ ประการแรกบันทึกกิจกรรมการเรียนการสอน

โดยทั่วไป โดยมีขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอนและกิจกรรม และขั้นสรุปบทเรียน ประการที่สอง บันทึกกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 9 ขั้น

5. สื่อการสอน ได้แก่ หนังสือ คู่มือกิจกรรมการสอนแนะแนว โสตทัศนวัสดุประเภทต่างๆ เป็นต้น

6. การวัดผลประเมินผล โดยทั่วไปใช้การสังเกต การใช้แบบทดสอบ การใช้คำถาม การพิจารณาจากการปฏิบัติและผลงานต่างๆ เป็นต้น สิ่งที่ยากไม่ได้ คือ บันทึกการประเมินผล ทั้งนี้โดยเทียบกับเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

จำเนียร ช่วงโชติ (2527 : 118 – 120) ได้เสนอแนะเทคนิคในการสอนกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระ สบายใจในการแสดงออก
2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความกล้าในการพูดและความรู้สึกที่ต้องการระบาย
3. เปิดโอกาส กระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันให้ได้มากที่สุด
4. กระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมต่างๆ และมอบหมายความรับผิดชอบ ให้ทำงานในกิจกรรมนั้นๆ ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ
5. ไม่ควรอย่างยิ่งในการสอนแบบปาฐกถา โดยครูพูดคนเดียวและนักเรียนจดเอาๆ
6. เวลาของกิจกรรมแนะแนวควรเป็นเวลาของนักเรียนจริงๆ และต้องใช้เวลาเหล่านั้นให้เกิดความเจริญงอกงามของนักเรียนในทุกๆ ด้านอย่างเต็มที่
7. ครูผู้สอนต้องวางแผนและเตรียมตนเองในเรื่องเนื้อหา วิธีการให้ความรู้และกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม โดยนำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ เพื่อกระตุ้นจูงใจให้นักเรียนสนใจ
8. ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีพันธะต่อกัน
9. มีการนำเอาหลักการของขบวนการกลุ่มหรือกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group process) และเทคนิคการสอนต่างๆ มาใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน
10. ครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว ควรมีสমุดบันทึกรายละเอียดต่างๆ ของการสอนไว้ทุกครั้ง
11. ในการสอนกิจกรรมแนะแนว ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำเวลามีปัญหา

นอกจากนี้ทองเรียน อมรัชกุล (2528 :506-508) ยังได้กล่าวถึงการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. การจัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงตัวที่แท้จริงออกมา อันจะทำให้มีแนวทางที่จะแก้ไขหรือส่งเสริมต่อไป ในการนี้ผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการทำตนให้มีลักษณะโปร่งแสง (Transparency) อันเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์แนะแนว
2. การแสดงออกของผู้เรียน ควรให้มีมากที่สุดโดยเฉพาะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความกล้าในการอภิปรายออกความคิดเห็น ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะสำคัญของการศึกษาที่แท้จริง
3. รูปแบบการสอนกิจกรรมแนะแนว ให้ใช้รูปแบบการให้คำปรึกษาเป็นหัวใจของการสอนกิจกรรมแนะแนว ซึ่งทำให้การสอนครอบคลุมบริการแนะแนวทุกบริการทั้งหมดได้อย่างแท้จริง
4. การเข้าถึงความเป็นจริงของผู้เรียนทุกคน ทั้งนี้ผู้สอนต้องเข้าใจลักษณะทั่วไป และ

ลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน ตลอดจนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการโครงการเรียน และการเรียนการสอนตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง

5. วิธีการสอนและกิจกรรม ในการสอนแต่ละชั่วโมง ต้องเน้นการประยุกต์เริ่มต้นจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่เกณฑ์ นอกจากนี้แล้ว ควรจะใช้วิธีการสอนและกิจกรรมหลายๆ อย่าง โดยเฉพาะการสาธิตกิจกรรมโยคะ การทำสมาธิ การสวมบทบาท การจัดสถานการณ์ให้คล้ายความเป็นจริง กลุ่มสัมพันธ์ การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ดังนั้นเป็นการปฏิบัติต่อชีวิตประจำวันในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการเน้นกิจกรรม เน้นปัญหา เน้นบุคคล และเน้นการปฏิบัติ

6. การควบคุมชั้นเรียน เนื่องจากการสอนกิจกรรมแนะแนวมุ่งการแสดงออกของนักเรียนภายใต้บรรยากาศที่เป็นกันเอง จึงมุ่งสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนมากกว่าการบีบบังคับจากภายนอก นอกจากนี้แล้วอาจใช้การตอรอง วิธีการทางขบวนการกลุ่มต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมทางพลศึกษา ในรูปแบบต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการควบคุมชั้น

7. บทบาทและความรับผิดชอบ เนื่องจากการสอนส่วนใหญ่เน้นขบวนการทางสังคมในแง่การมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น การกระทำหน้าที่ความผูกพันในฐานะที่นักเรียนมีอยู่จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการนี้การกระทำให้เกิดความตระหนักรู้ในตนเองด้วยการส่งผลย้อนกลับ ตลอดจนการเผชิญหน้า จึงเป็นสิ่งจำเป็น

8. วงจรแห่งความช่วยเหลือ เนื่องจากการแนะแนว การสอนกิจกรรมแนะแนวจึงใช้การค้นคว้าศึกษาตนเอง การเข้าใจตนเองให้ดีขึ้น และการดำเนินการแก้ไขตามวิธีที่เหมาะสม ซึ่งเป็นวงจรแห่งความช่วยเหลือ เป็นหลักชัยในการจัดกิจกรรมตลอดชั่วโมงของการสอน

ประเสริฐ วิเศษกิจ (2524 : 2) ได้เสนอรูปแบบของการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชั่วโมงแนะแนวไว้ดังนี้

1. การบรรยายเนื้อหาและสาระสำคัญต่างๆ ตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง
2. ใช้เกมส์ การละเล่นต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและมีความคิดกว้างไกลขึ้น
3. การอภิปรายและโต้วาที (โดยนักเรียนเป็นผู้แสดง อาจารย์สอนเป็นผู้ควบคุม)
4. การแสดงบทบาทสมมติ (คล้ายกับการแสดงละคร)
5. การชมภาพยนตร์ สไลด์ต่างๆ
6. การปฏิบัติหรือเลียนแบบความจริง เช่น การฝึกสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพต่างๆ
7. การรายงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล
8. การใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มต่างๆ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ (2525 : 62) ได้ทำการทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน กลุ่มควบคุม 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยวิธีการบรรยาย ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพมีคะแนนปัญหาในการเลือกอาชีพทุกด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิไลลักษณ์ ตรีจันทปกรณ์ (2526 : 40 – 41) ได้ศึกษาถึงผลการใช้สไลด์เทปในการสอนกิจกรรมแนะแนว เรื่องการเลือกแผนการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 60 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้สไลด์เทปสูงกว่าสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กฤษฎา จันทรวภาค (2527 : 34) ได้ทำการทดลองสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน กลุ่มควบคุม 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยวิธีการบรรยาย ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยวิธีบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กมล ประทีปธีรานันท์ (2530 : 76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรปริสธรรม เพื่อการพัฒนาด้านคุณธรรมด้านสัปปริสธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัด นครปฐม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรปริสธรรม มีคุณธรรมด้านสัปปริสธรรม เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นวลนง มังตรีสรรค์ (2530 : 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องสังคหวัตถุ 4 มีคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วาสนา วลีประทานพร (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชุดปฏิบัติการแนะแนวเชิงพลวัต สำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2530 จำนวน 240 คน ผลของการศึกษาพบว่า ชุดปฏิบัติการแนะแนวที่สร้างขึ้นทั้งหมด 18 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.61 / 84.26

สุรรัตน์ วิไลรัตน์ (2537 : 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีผลต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรมอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีการรับรู้ด้านอาชีพมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเลือกแผนการเรียน การรับรู้ทางอาชีพ พัฒนาคุณธรรม พัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนและสร้างความสะดวกให้แก่ผู้สอน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาเพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการเสริมสร้าง ปรับปรุงพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มอรรถภาพ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้จักนิสัยการเรียน ความสามารถทางการเรียนของตนเอง มีเทคนิคและวิธีการคิดที่หลากหลาย รู้จักวิธีและ

เห็นคุณค่าของการแสวงหาความรู้ มีเทคนิคและวิธีการเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียน ตลอดจนวางแผนการศึกษาและอนาคตของตนได้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

3.1.1 ความหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ

ทองเรือน อมรัชกุล และคนอื่นๆ (2528 : 5) สรุปไว้ว่าการแนะแนวการศึกษาเป็นการแนะแนวในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา ที่เรียน การสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ การเขียนรายงาน การใช้ห้องสมุด เป็นต้น

สุนทรินทร์ ธนโกไสย (2527 : 162 – 163) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา เป็นกระบวนการในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกกว้างทางการศึกษา โอกาสที่เด็กและบุคคลทั่วไปจะได้ทราบถึงแนวทางการศึกษา แนวโน้มทางการศึกษาโอกาสทางการศึกษา ความต่อเนื่องของการเลือกอาชีพอันเป็นผลมาจากการเลือกแนวทางการศึกษา รวมถึงการที่จะทำให้เด็กเลือกแนวทางการศึกษาได้เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ และความสามารถทางสติปัญญาของตนเป็นการป้องกันการล้มเหลว หรือข้อผิดพลาดในการวางแผนทางและจุดประสงค์การศึกษาในอนาคต

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 7 – 9) ให้ความหมายของ การแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรม การเรียน การลงทะเบียน หลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของโรงเรียน การค้นคว้า เขียนรายงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การสร้างสมาธิในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ฯลฯ

จำเนียร ช่างโชติ (2532 : 121 – 122) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งบุคลากรแนะแนวควรรวบรวมนำมาเสนอ ให้แก่นักเรียนเพื่อเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับโปรแกรมทางการศึกษา และโอกาสต่างๆ ที่ควรรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เวลาเรียน ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. หลักสูตร โปรแกรมการเรียน การวัดผล
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร และคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. บริการต่างๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน
5. แนวทางในการศึกษาต่อตามสถาบันต่างๆ
6. คุณสมบัติ การเตรียมตัว ในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันต่างๆ
7. สภาพการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา
8. ทุนการศึกษา
9. วิธีการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
10. แหล่งค้นคว้าหาความรู้ และการแบ่งเวลาเพื่อศึกษาค้นคว้า

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 67 –68) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาแก่นักเรียนนั้นจะเป็นข้อมูลทางการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต เป็นต้นว่า หลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียน แนวทางศึกษาต่อ คุณสมบัติในการเข้าศึกษาตามสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนในสถาบันเหล่านั้น ดังรายละเอียดดังนี้

1. ระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน เป็นต้นว่า บริการสุขภาพ ห้องสมุด
3. หลักสูตรของโรงเรียน เป็นต้นว่า สายการเรียนต่าง ๆ ลักษณะของวิชาต่าง ๆ วิชาเลือก วิชาบังคับ ตลอดจนการวัดผล
4. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้นตลอดจนคุณสมบัติของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
5. แนวทางในการศึกษาต่อตามสถาบันต่าง ๆ
6. คุณสมบัติการเตรียมตัวในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ
7. สภาพการเรียนการสอนตามสถาบันต่าง ๆ วิธีแบ่งเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
8. ทุนการศึกษา
9. แหล่งศึกษาหาความรู้
10. วิธีศึกษาหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การแนะแนวศึกษาต่อเป็นกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของการศึกษา เช่น การเลือกวิชาเรียน เลือกแนวทางการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดความสามารถ สติปัญญาของตนวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การสร้างสมาธิในการเรียน รวมถึงแนวทางในการศึกษาต่อ

3.1.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาต่อ

เพื่อให้การจัดการแนะแนวการศึกษาประสบผลสำเร็จ จึงควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการแนะแนว เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งสุชา จันทรเฒ (2527 : 144 -145) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสามารถ ความต้องการ ความสนใจ และอื่น ๆ เพื่อจะได้ปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาของตนไม่ว่าเป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรายวิชา แผนการเรียนต่าง ๆ รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอื่น ๆ ที่จำเป็น
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจของตน
4. เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับครูผู้สอนและวิชาที่เรียนได้
5. เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนที่ดีอันจะนำไปสู่ความสำเร็จและความก้าวหน้าในชีวิต
6. เพื่อช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาถึงขีดสูงสุดของเขาย่างเต็มที่รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักตัดสินใจอย่างฉลาดเพื่อเป็นแนวทางให้ทางโรงเรียนจะได้ทราบถึงปัญหาและหาทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสม ช่วยลดปัญหาการตกชั้นซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจตามมา และยังเป็นการช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนทำให้เกิดปัญหาในการศึกษาต่อ เช่น ปัญหาในการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนและเลือกสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ขณะที่เด็กเรียนอยู่ในโรงเรียนมักจะประสบปัญหาต่างๆ มากมาย ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับระบบการเรียนได้ ดังนั้น การจัดบริการแนะแนวการศึกษา

ศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการศึกษา ช่วยให้เด็กได้เตรียมตัวและสำรวจตัวเองว่ามีข้อบกพร่องหรือต้องปรับปรุงตัวเองอย่างไร เลือกให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และ ความสามารถของตนมากที่สุด

สำหรับวิธีการแนะแนวการศึกษาต่อที่ใช้ในปัจจุบันมี 2 ประเภท คือ

1. การแนะแนวเป็นกลุ่มเป็นการจัดบริการเพื่อให้ข่าวสารต่าง ๆ แก่นักเรียนครั้งละหลาย ๆ คน เป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนเห็นว่าเด็กสนใจร่วมกัน เป็นปัญหาที่ต้องชี้แจงแก้ไขพร้อมกัน อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกชุมนุม การทำความเข้าใจหลักสูตรและเลือกแผนการเรียน การแนะแนวการศึกษาต่อ การแนะแนววิธีการเรียนการสอน และการปรับตัวในเรื่องต่างๆ ไป การแนะแนวกุุ่มนี้เป็นการประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายต่างๆ

2. การแนะแนวเป็นรายบุคคล เป็นการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลไป ใช้ในกรณีที่แต่ละรายมีปัญหาแตกต่างกัน ปัญหาแต่ละปัญหาก็ต้องเก็บไว้เป็นความลับ ต้องหาทางแก้ปัญหาให้เหมาะสมในแต่ละรายไป ผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี

3.1.3 หลักทั่วไปในการแนะแนวการศึกษา

ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่นๆ (2528 :510 – 512) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการแนะแนวการศึกษาไว้ดังนี้

1. การศึกษาตนเอง ต้องมีการสำรวจและประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมาในแง่ความสามารถทางการเรียน สุขภาพ อุปนิสัยใจคอ ความถนัด ความสนใจ อายุ รูปร่างลักษณะของร่างกายฐานะการเงินของพ่อแม่ และเป้าหมายในอนาคต

2. การศึกษาหลักสูตร ตลอดจนแผนการเรียนต่างๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนโดยต้องศึกษาจุดมุ่งหมาย หลักการของหลักสูตร วิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาบังคับ วิชาเลือก จำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่จะต้องเรียน ตลอดจนรายละเอียดของเนื้อหาวิชาในแต่ละแผนการเรียน

3. การศึกษาความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครู เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีส่วนสำคัญต่อการศึกษาของเด็ก จึงควรมีการประชุมชี้แจงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้

4. การวิเคราะห์แผนการเลือกวิชาเรียนหรือการวิเคราะห์แผนการศึกษาต่อของนักเรียน โดยต้องให้นักเรียนได้อภิปรายออกความคิดเห็น ซึ่งต้องให้นักเรียนได้อภิปรายออกความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

5. ในกรณีที่เป็นการศึกษาต่อจำเป็นต้องศึกษาและให้รายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ไปศึกษาต่อในเรื่องสถานที่ตั้งระเบียบการรับสมัคร ระยะเวลาในการศึกษา วุฒิที่ได้รับ ค่าใช้จ่าย โอกาสในการศึกษาต่อไป นอกจากนี้ก็ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่มักจะออกสอบเสมอ จำนวนที่แต่ละสถาบันต้องการ และสภาพของคู่แข่ง

สรุปแล้วการแนะแนวการศึกษาเป็นบริการที่สำคัญบริการหนึ่งของการแนะแนว เพราะสภาพปัจจุบันความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ตลอดจนการศึกษาของประเทศได้เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างกว้างขวาง เป็นผลให้โอกาสทางการศึกษามีมากขึ้น มีสถาบันทางการศึกษาต่างๆ เกิดขึ้นหลายแห่ง ซึ่งการเรียนที่เหมาะสม รู้จักปรับปรุงตนเองในการศึกษาให้ดีขึ้น การแบ่งเวลาเรียนการหาความรู้เพิ่มเติม โอกาสทางการศึกษาในอนาคต การเตรียมตัวศึกษาต่อ ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนเหล่านี้

เป็นต้น และยังเป็นการช่วยให้เด็กปรับตัวในโรงเรียน เป็นการป้องกันความล้มเหลวหรือข้อผิดพลาดในการวางแผนทางการศึกษาในอนาคต

3.1.4 แนวทางศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.3

ชมรมบัณฑิตแนะแนว (2544 : 2 – 71) กล่าวถึงโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้น ม.3 ไว้ ดังนี้

3.1.4.1 ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ

ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ คือการศึกษาต่อสายสามัญในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) ซึ่งเป็นการศึกษาต่อเพื่อเป็นการวางรากฐานที่ดี สำหรับการศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาต่าง ๆ ต่อไป

ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ใช้เวลาเรียน 3 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นแผนการเรียนต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ และความสนใจของนักเรียน ซึ่งแบ่งเป็นแผนใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้ คือ แผนการเรียนที่ 1 ศิลป์ – ภาษา แผนการเรียนที่ 2 ศิลป์ – คณิต แผนการเรียนที่ 3 วิทยาศาสตร์ – คณิต

สถาบันที่เปิดสอน

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญนี้ จะสังกัดอยู่ใน 4 หน่วยงาน คือ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา
2. โรงเรียนสาธิต ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. โรงเรียนสาธิต ในสังกัดสถาบันราชภัฏ
4. โรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

3.1.4.2 ศึกษาต่อสายอาชีพ

เป็นการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 3 ปี เหมาะสำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนสายสามัญ หรือประกอบอาชีพได้เร็ว

สถาบันที่เปิดสอน ได้แก่

1. วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา (วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยพณิชยการ วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ)
2. โรงเรียนและวิทยาลัยเอกชน
3. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
4. วิทยาลัยช่างศิลป์

3.1.4.3 ศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ

เป็นการรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าการศึกษาในสถานศึกษาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสามัญและสายอาชีพ

สถาบันที่เปิดสอน

1. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก
3. โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ
4. โรงเรียนเจ้าอากาศ

5. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์
7. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
8. วิทยาลัยในวัง (หญิง)
9. โรงเรียนผู้ใหญ่พระตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย)
10. โรงเรียนราชาพาณิชย์นาวิ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อ โดยตรงนั้นยังไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อนผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยใกล้เคียงดังนี้

ชอุ่ม มงคล (2535 : 22 –24) ได้วิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาลสายสามัญ กองการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2531 – 2532 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน ปีการศึกษา 2531 – 2532 ร้อยละ 82 –85 ต้องการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ มากกว่าสายสามัญ และจากการสำรวจเหตุผลพบว่า บิดามารดาให้ความสนับสนุน ประกอบกับต้องการเรียนต่อด้วยตนเอง และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ คือ การศึกษาของพี่ การได้รับการแนะแนวอาชีพของบิดา ระดับการศึกษาของบิดา และฐานะครอบครัว

นียดา พงศ์พานานาญเวช (2535 : 94 – 95) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์กับนักเรียนแผนการเรียนศิลป์มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน และมีการเผชิญปัญหาแบบอ้อมๆเหมือนกัน

สะอาด กันทรวิรัตน์ (2535 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า หลังการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งรายบุคคลและกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ศนิ จันทรทองดี (2537 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งรายบุคคลและกลุ่ม นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หงส์ นววงศ์วรกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มมีการเตรียมตัวศึกษาต่อดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ สรุปได้ว่า นักเรียนจะมีความวิตกกังวลในเรื่องของการศึกษาต่อ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความถนัดความสามารถ และคุณลักษณะของตนเองตลอดจนองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้วางแผนเลือกแนวทางศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากประชากรที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ จำนวน 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันพุธ คาบกิจกรรมแนะแนว ตั้งแต่เวลา 12.40 น. – 13.30 น. และวันศุกร์ คาบโฮมรูม ตั้งแต่เวลา 14.20 น. – 15.10 น. โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2545 สิ้นสุด วันที่ 26 กรกฎาคม 2545

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเพื่อใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คู่มือบริหารจัดการแนะแนว และแนวการจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาความรู้พื้นฐาน ความสนใจ และวัยเพื่อจะได้จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดหัวข้อเรื่องให้ครอบคลุมการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ได้หัวข้อเรื่องดังนี้

1. ปฐมนิเทศและการสร้างความคุ้นเคย (1 คาบ)
2. การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ (1 คาบ)
3. การสำรวจตนเองด้านความถนัดเพื่อศึกษาต่อ (1 คาบ)
4. บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ (1 คาบ)
5. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ (1 คาบ)
6. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ชั้น ม.3 (1 คาบ)
7. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ชั้น ม.3 การศึกษาต่อสายสามัญ (1 คาบ)
8. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ชั้น ม.3 การศึกษาต่อสายอาชีพ (1 คาบ)
9. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ชั้น ม.3 การศึกษาต่อสถาบันการศึกษาอื่น ๆ (1 คาบ)
10. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ (1 คาบ)
11. การวางแผนการเลือกศึกษาต่อ (1 คาบ)
12. การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ (1 คาบ)
13. หนทางสู่ความสำเร็จ (1 คาบ)
14. ปัจฉิมนิเทศ (1 คาบ)

ขั้นตอนที่ 4 สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย การวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามขั้นตอนที่ 3 โดยใช้เทคนิค กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง มีรายละเอียดตามภาคผนวก ก ประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน แต่ละชุดการสอนมีหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์
4. เนื้อหา
5. วิธีดำเนินการ
6. สื่อ - อุปกรณ์
7. การประเมินผล

ขั้นตอนที่ 5 นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่สร้างขึ้นไปหาคำความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ตรวจสอบว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะ และเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 6 นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันพุธ คาบกิจกรรมแนะแนว ตั้งแต่เวลา 12.40 น. – 13.30 น. และวันศุกร์ คาบโฮมรูม ตั้งแต่เวลา 14.20 น. – 15.10 น. โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2545 สิ้นสุด วันที่ 26 กรกฎาคม 2545 ขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดสอบความรู้ก่อนเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

2. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาต่อ
3. ช้่นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกฎ กติกาและวิธีปฏิบัติกิจกรรม
4. ช้่นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนเพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ
5. ช้่นทดสอบความรู้หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

ตาราง 1 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่	รายการดำเนินการ
ศ 7 มิย.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	ปฐมนิเทศ
พ 12 มิย.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ
ศ 14 มิย.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ
พ 19 มิย.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ
ศ 21 มิย.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ
พ 26 มิย.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (จบ ม.3 แล้วเรียนอะไรดี)
ศ 28 มิย.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา(สายสามัญ)
พ 3 กค.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (สายอาชีพ)
ศ 5 กค.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (สถานศึกษาอื่น ๆ)
พ 10 กค.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจศึกษาต่อ
ศ 12 กค.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	การวางแผนเลือกศึกษาต่อ
พ 17 กค.45	12.40 -13.30 น.	ห้อง 1206	การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ
ศ 19 กค.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	หนทางสู่ความสำเร็จ
ศ 26 กค.45	14.20 -15.10 น.	ห้อง 1206	ปัจฉิมนิเทศ

ขั้นตอนที่ 7 หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อและศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

คำตอบจากการทำแบบฝึกหัดก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

คำตอบถูก ให้ 1 คะแนน

คำตอบผิด ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล มีดังนี้

คะแนน	การแปลผล
9 - 10	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมากที่สุด
7 - 8	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมาก
5 - 6	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับปานกลาง
3 - 4	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับน้อย
1 - 2	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับน้อยที่สุด

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ละชุด 12 ชุด
- 2. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งชุด
- 3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ
 - 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้สูตร ดังต่อไปนี้
(เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{n}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum x$	คือ	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
A	คือ	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
n	คือ	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{n}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการใช้ชุดการสอนนั้นคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum F$	คือ	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
B	คือ	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
n	คือ	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลังใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้ t -test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 248)

สูตร

$$t = \frac{\sum d}{\sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n - 1}}}$$

เมื่อ	$df = n-1$	
d	=	ค่าความแตกต่างของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกับก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum d^2$	=	ผลรวมของ d แต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum d)^2$	=	ผลรวมของ d ทั้งหมดยกกำลังสอง
n	=	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน หลังจากการใช้ชุดการสอนนั้นคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
d	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกับก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
$\sum d^2$	แทน	ผลรวมของ d แต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum d)^2$	แทน	ผลรวมของ d ทั้งหมดยกกำลังสอง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด จำนวน 12 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2
- หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2
- ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

การศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด 12 ชุด ปรากฏผล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด 12 ชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ	n	$\sum X$	A	E1	n	$\sum F$	B	E2
1. สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	30	237	10	79.00	30	269	10	89.67
2. สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ	30	177	10	59.00	30	248	10	82.67
3. บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ	30	196	10	65.33	30	241	10	80.33
4. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	30	148	10	49.33	30	185	10	61.67
5. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3	30	197	10	65.67	30	225	10	75.00
6. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)	30	213	10	71.00	30	248	10	82.67
7. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)	30	242	10	80.67	30	272	10	90.67
8. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)	30	209	10	69.67	30	257	10	85.67
9. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	30	213	10	71.00	30	232	10	77.33
10. การวางแผนเลือกศึกษาต่อ	30	235	10	78.33	30	265	10	88.33
11. การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ	30	188	10	62.67	30	218	10	72.67
12. หนทางสู่ความสำเร็จ	30	229	10	76.33	30	259	10	86.33

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 49.33 – 80.67 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 61.67 – 90.67 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 1 เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 79.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 89.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 2 เรื่อง สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 59.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 65.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 88.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 4 เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 49.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 61.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 5 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 65.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 75.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 6 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 71.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 7 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 80.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 90.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 8 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 69.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 85.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 9 เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 71.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 77.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 10 เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 78.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 88.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 11 เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 62.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 72.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 12 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 76.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 86.33

2. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุด ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ	E1	E2	(E1/E2)X100
1. สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	79.00	89.67	88.10
2. สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ	59.00	82.67	71.36
3. บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ	65.33	80.33	81.32
4. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	49.33	61.67	80.00
5. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3	65.67	75.00	87.56
6. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)	71.00	82.67	85.88
7. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)	80.67	90.67	88.97
8. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)	69.69	85.67	81.34
9. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	71.00	77.33	91.81
10. การวางแผนเลือกศึกษาต่อ	78.33	88.33	88.67
11. การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ	62.67	72.67	86.23
12. หนทางสู่ความสำเร็จ	76.33	86.33	88.41
$\Sigma (E1/E2) \times 100 / 12 = 84.97$			

จากตาราง 3 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ การสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) การศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ การวางแผนเลือกศึกษาต่อ การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ หนทางสู่ความสำเร็จ มีค่าเท่ากับ 84.97

3.ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 แสดงคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน

การทดสอบ	n	Σ	ผลรวมของผลต่าง(Σd^2)	ผลรวมของผลต่างกำลังสอง (Σd^2)	t
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	2479	432	6692	19.57**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	2911			

$t_{(0.01; df\ 29)} = 2.462$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทำให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อได้เพิ่มขึ้น

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว การศึกษาต่อ แต่ละชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว การศึกษาต่อ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-value
1. สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อ ศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	7.90	1.06	มาก	5.57**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.97	0.89	มาก	
2. สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	5.90	0.88	ปานกลาง	9.09**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.27	1.08	มาก	
3. บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	6.53	1.22	ปานกลาง	7.22**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.03	1.16	มาก	
4. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อ ศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	4.93	1.66	น้อย	6.29**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	6.17	1.15	ปานกลาง	
5. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	6.57	0.73	ปานกลาง	7.99**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	7.50	0.73	มาก	
6. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	7.10	0.96	มาก	8.56**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.27	0.94	มาก	
7. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	8.07	1.23	มาก	4.92**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	9.07	0.94	มากที่สุด	

ตาราง 5 (ต่อ)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว การศึกษาต่อ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-value
8. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	6.97	1.07	ปานกลาง	5.94**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.57	1.28	มาก	
9. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	7.10	0.99	มาก	3.74**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	7.73	1.05	มาก	
10. การวางแผนเลือกศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	7.83	0.95	มาก	6.59**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.83	1.02	มาก	
11. การตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	6.27	0.87	ปานกลาง	6.29**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	7.27	0.94	มาก	
12. หนทางสู่ความสำเร็จ					
คะแนนก่อนการใช้ชุดการสอน	30	7.63	1.03	มาก	5.06**
คะแนนหลังการใช้ชุดการสอน	30	8.63	0.93	มาก	

$t_{(0.01 ; df 29)} = 2.462$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 5 พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ นักเรียนมีการสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ มีการสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) การศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) มีการพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีการวางแผนเลือกศึกษาต่อ มีการตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูแนะแนวในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากประชากรที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ จำนวน 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันพุธ คาบกิจกรรมแนะแนว ตั้งแต่ เวลา 12.40 น. – 13.30 น. และวันศุกร์ คาบโฮมรูม ตั้งแต่เวลา 14.20 น. – 15.10 น. โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2545 สิ้นสุด วันที่ 26 กรกฎาคม 2545

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เพื่อใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดสอบความรู้ก่อนเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด
2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาต่อ
3. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกฎ กติกาและวิธีปฏิบัติกิจกรรม
4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนเพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ
5. ขั้นทดสอบความรู้หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด จำนวน 12 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2
2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2
3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด จำนวน 12 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ปรากฏว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 49.33 – 80.67 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 61.67 – 90.67 มีรายละเอียด ดังนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 1 เรื่อง สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 79.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 89.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 2 เรื่อง สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 59.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 65.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 88.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 4 เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 49.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 61.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 5 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 65.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 75.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 6 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 71.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 7 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 80.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 90.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 8 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 69.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 85.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 9 เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 71.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 77.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 10 เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 78.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 88.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 11 เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 62.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 72.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ชุดที่ 12 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 76.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ มีค่าเท่ากับ 86.33

2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ การสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ การวางแผนเลือกศึกษาต่อ การตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ หนทางสู่ความสำเร็จ มีค่าเท่ากับ 84.97

3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทำให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อได้เพิ่มขึ้น

การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ แต่ละชุด จำนวน 12 ชุด โดยใช้

สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว การศึกษาต่อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษา ต่อ ชุดที่ 2 เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ ชุด ที่ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ ชุดที่ 5 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 ชุดที่ 6 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) ชุดที่ 7 เรื่อง โลกกว้างทาง การศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) ชุดที่ 8 เรื่อง การศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถาน ศึกษาอื่น ๆ) ชุดที่ 9 เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ชุดที่ 10 เรื่อง การวางแผน เลือกศึกษาต่อ ชุดที่ 11 เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ ชุดที่ 12 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ เมื่อนำชุดการสอนแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้ง 12 ชุด ไปหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ปรากฏว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 49.33 – 80.67 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 61.67 – 90.67 ซึ่งพบว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะ แนวการศึกษาต่อที่สร้างนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 60 / 60 จำนวน 10 ชุด และมีค่าประสิทธิ ภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 2 ชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ ชุดที่ 5 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 ชุดที่ 6 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษา ต่อสายสามัญ) ชุดที่ 7 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) ชุดที่ 8 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) ชุดที่ 9 เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ชุดที่ 10 เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ ชุดที่ 11 เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทาง ศึกษาต่อ และชุดที่ 12 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมในชุดการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการให้ข้อมูล ย้อนกลับทำให้นักเรียนทราบว่าการตัดสินใจ หรือการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายถูกหรือผิดอย่างไร มีการ เสริมแรงบวกที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ตนเองทำถูก นักเรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น มีบรรยากาศ แห่งความเป็นกันเอง กล้าเปิดเผยตนเอง นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และนอกจากนี้เนื้อหาที่จัดเป็นเรื่องใกล้ตัว สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน และนักเรียนสามารถมองเห็นแนวทางการศึกษาต่อของตนเองในอนาคตได้

ส่วนชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่มีค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มี จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 2 เรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ และชุดที่ 4 เรื่องการกำหนดเป้าหมาย ในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ สาเหตุที่ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ มีประสิทธิ ภาพต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องความถนัด ไม่เข้าใจว่า ความถนัดคืออะไร มีความเกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่ออย่างไร นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมไม่ได้สำรวจความถนัดของตนเอง นักเรียนไม่ทราบความ ถนัดที่แท้จริงของตนเอง ใบความรู้ที่ให้มามีเนื้อหาน้อยเกินไป อธิบายไม่ชัดเจน แบบฝึกหัดก่อนและหลังการใช้ ชุดการสอนยากเกินความรู้ของนักเรียน จึงทำให้คะแนนก่อนและหลังเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนชุดที่ 4 เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์กำหนดเพราะ การดำเนิน กิจกรรมไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา นักเรียนไม่มีโอกาสได้กำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเอง

เพราะกิจกรรมให้นักเรียนดูภาพ และศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับตนเองทำให้ไม่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องมาจากสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ด้าน คือ การสร้างชุดการสอนเอง กล่าวคือ กิจกรรมที่จัดในชุดการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา การจัดกิจกรรมไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ไม่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ความยากของแบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน เนื้อหาที่แจกให้ในใบความรู้น้อยเกินไป ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม และด้านผู้ดำเนินกิจกรรม คือผู้ดำเนินกิจกรรมจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง สื่อที่ใช้ไม่เหมาะสม ผู้ดำเนินการขาดการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แต่เมื่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้ง 2 ชุด ได้มีการปรับในเรื่องของเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ความยากง่ายของแบบฝึกหัดก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน เนื้อหาในใบความรู้ ให้เหมาะสม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการคิด จะทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น ดังที่ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 295) กล่าวว่า หากผู้เรียนได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องแก้ไขปรับปรุงชุดการสอนนั้น แล้วหาประสิทธิภาพใหม่อีกครั้ง ถ้ายังได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก็ต้องปรับปรุงแก้ไขอีกจนกว่าจะได้ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525:192) กล่าวว่า การใช้ชุดการสอนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้เช่น นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง นักเรียนทราบผลของการทำกิจกรรมทันที มีการเสริมแรงนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การสร้างชุดการสอนต้องอาศัยหลักการและทฤษฎีหลายประการ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการ ความสนใจ การเลือกใช้สื่อ หลักการเรียนรู้ของผู้เรียน (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 282-293)

2. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้งชุด ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ การสำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ) โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ) การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ การวางแผนเลือกศึกษาต่อ การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ หนทางสู่ความสำเร็จ มีค่าเท่ากับ 84.97 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 60/60 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งชุดมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากก่อนสร้างชุดการสอนผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนและการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เมื่อสร้างชุดการสอนแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนสอบความรู้ก่อนเรียน ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินกิจกรรมขั้นสรุป ขั้นทดสอบความรู้หลังเรียน ก่อนเรียน เทคนิคที่ใช้ในชุดการสอนมีหลายเทคนิค เช่น กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง อภิปรายกลุ่ม ในชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยคำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อ อุปกรณ์ จึงทำให้คะแนนของการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 :129-130) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อทำได้ 2 วิธี คือ ประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ ทำโดยเอาคะแนนก่อนและหลังเรียนมาคำนวณแล้วเอาไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ถ้าผ่านเกณฑ์แสดงว่าสื่อนั้นมีประสิทธิ

ภาพ และประเมินโดยไม่อาศัยเกณฑ์เป็นการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนถ้าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสื่อนั้นมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ โดยใช้สถิติ t -test แบบ Dependent พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทำให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแต่ละชุดใช้เทคนิคหลายอย่าง เช่น กิจกรรมกลุ่ม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง อภิปรายกลุ่ม ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรม ทำให้การจัดกิจกรรมไม่ซ้ำซาก ได้รับความสนใจผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักวางแผน รู้จักตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น สามารถค้นพบคำตอบได้ด้วยตนเอง และชุดการสอนแต่ละชุดจะมีใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมตลอดจนมีการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทำแบบฝึกหัดก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อซึ่งโดยภาพรวมแล้วคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อมีค่าเพิ่มขึ้นแสดงว่าชุดการสอนนั้นสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเปรี๊อง กุมุท (2518: 12) ที่กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนที่ว่า ทำให้การเรียนรู้มีความสมบูรณ์ มีมาตรฐาน ได้รับความสนใจ สร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน เปิดโอกาสผู้เรียนฝึกคิด ฝึกตัดสินใจ แสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนรู้จักคิด รู้จักวางแผน รู้จักการตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อของตนเองได้สอดคล้องกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจ ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อไปในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการใช้ชุดการสอนชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ มีการทำกิจกรรมที่หลากหลายครูควรได้ศึกษาคู่มือครู การจัดเตรียมห้องเรียน การเตรียมสื่อ ใบงาน ให้พร้อมก่อนสอนทุกครั้ง
2. ควรมีการทดลองใช้ชุดการสอนก่อนนำไปใช้จริง เพื่อปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน และทราบว่ามีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่ จะได้ตรวจสอบ ในเรื่องการจัดกิจกรรม เวลาที่ใช้ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
3. การจัดกิจกรรมในชุดการสอนควรมีการยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ที่ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง
2. ควรมีการติดตามผลนักเรียนหลังจากใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อไปแล้วเพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน
3. ในการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อครั้งต่อไป ควรปรับกิจกรรมและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ประทีปธีรานันท์. (2530). ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตามหลักสัปปริสธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านสัปปริสธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) .
- . (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) .
- . (2545). สารสำคัญ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการแนะแนว ฉบับที่ 3 (2545 – 2549) และแนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ. ถ่ายเอกสาร.
- . (2537). คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว เล่มที่ 1 : การจัดกิจกรรมคาบแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กฤษณา จันทรวิภาค. (2527). ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพฯ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ. (2525). การทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล หนิมพานิช. (2517). แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ สว.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2527). การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2532). การบริการปรึกษาและแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉลองชัย สุขวัฒนบุรณ์. (2538). การเลือกและการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชมรมบัณฑิตแนะแนว. (2544) เส้นทางสู่นาคตเมื่อจบ ม.3 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชมรมบัณฑิตแนะแนว.
- ชอุ่ม มงคล. (2535 , กุมภาพันธ์ – มีนาคม). “ การติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น,” *วิจัยสนเทศ*. 15 (3).
- ✓ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). “ การประเมินผลสื่อการสอน,” *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11 – 15*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพานิช.
- ✓ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ , สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สินสกุล. (2521). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2520). *มิติที่ 3 นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). *หลักการ ทฤษฎีเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่น ๆ. (2528). *หลักการแนะแนวเบื้องต้น*. พิษณุโลก :โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระ ชัยยุทธยรรยง. (2525 , สิงหาคม – กันยายน). "ข้อคิดในการจัดกิจกรรมแนะแนว," *แนะแนว*. 16(82):48 – 53
- ธีระชัย บุณโชติ. (2532). *การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ. (2545). *การหาประสิทธิภาพของสื่อบางประเภท : ครูสบายเมื่อใช้สื่อ*. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ถ่ายเอกสาร.
- นวลนง มังตรีสรรค์. (2530). *ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องสังคหวัตถุ 4 ที่มีต่อคุณธรรมสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัยดา พงศ์พำชำนาญเวช. (2535). *ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2530). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ประสิทธิ์ โตอ่อน. (2530). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนรู้ วิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เกิดจากชุดการเรียนด้วยตนเองที่ใช้ผลป้อนกลับแบบต่าง ๆ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2524). " การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแนะแนว ," *เอกสารประกอบการอบรมแนะแนวมัธยม*. ถ่ายเอกสาร.
- เป็รื่อง กุมุท. (2518). *ชุดการสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พนม ลิ้มอารีย์ และคณะ . (2540). *รายงานการวิจัยรูปแบบการแนะแนวโรงเรียนมัธยม*. ม.ป.พ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฟีไล แยมงามเหลือ. (2521). *คู่มือครูวิชากิจกรรมสำรวจ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี เกษกมล. (2536 : กุมภาพันธ์ – มีนาคม). " ระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ," *วารสารแนะแนว*. 28 (145).
- มนตรี แยมกลีกร และคนอื่น ๆ . (2528). *รายงานผลโครงการผลิตสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนกัณฑ์ดาร์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2528*. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักราชเลขาธิการ. *ประมวลพระราชดำริส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ*

- พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร.
- วาสนา วลีประทานพร. (2531). *การศึกษาชุดปฏิบัติการแนะแนวเชิงพลวัต สำหรับครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2531). *การแนะแนวในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร สุคันธี. (2537). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเขียนย่อความ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.
- วิไลลักษณ์ ตรีจันทปกรณ. (2526). *ผลการใช้สไลด์ เทป ในการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องการเลือก แผนการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมเจตน์ อภิเมษฐ์รักษา. (2527). “ แนวแนว 317,” *การสอนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน (Teaching Guidance Activities in School)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิต วิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สังวาล ศรีกัลยา. (2532). *จิตวิทยาการแนะแนว*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สะอาด กันทรวิรัตน์. (2535). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลก พิตยาคม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2534). *การพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการแก้โจทย์ ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุมานัน รุ่งเรืองธรรม. (2526). *กลวิธีการสอนข.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์.
- สุรรัตน์ วิไลรัตน์. (2537). *ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทรินทร์ ธนโกไสย. (2527). *จิตวิทยาการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศนิ จันทรทองดี. (2537). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ*

- การตระหนักรู้ด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หงส์ นววงศ์วรกุล. (2540). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ
การเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
จรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ.* ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพรรณ พรสีมา. (2530). *เอกสารประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยี 437 : บทเรียนด้วยตนเอง.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อิทธิพงษ์ ดุสิตพันธ์. (2538). *การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.* ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อุษณีย์ เย็นสบาย. (2533). *จิตวิทยาแนะแนว.* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ โอ. เอส. พรินต์
เฮาส์.
- Anderson, K.B. and Pingry ,R.E (1973).- " Problem – Solving in Mathematics," *In The
Learning of Mathematics : It Theory and Practices.* Washington D.C.: The
National Coneil of Teachers of Mathematics.
- Frazier , Jenice Gregory. (1975, April). " Effect of Systematic Inservice Training Model on
Teaching Performance and Skill of a Group of Frist Grade Teacher ,"
Dissertation Abstract International. 36 (5): 2589 A.
- Harper ,Martha and Janc Amstrong. (1972). " The Development and Evaluation of Multi –
Media Self –Instructional Packages in Beging French of Tarent country Junior
College ," *Dissertation Abstract International.* 32 : 5669 – A .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- โปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โปรแกรมการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวนคาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม
1	ปฐมนิเทศและ การสร้าง ความ คุ้นเคย	นาฬิกานัดพบ		1	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของครู และนักเรียน ระยะ เวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการใช้ชุดการสอน	1.ครูกล่าวทักทายและแนะนำตนเองแก่นักเรียน 2. ครูแจ้งวัตถุประสงค์วิธีการ และข้อควรปฏิบัติในการใช้ชุดการสอน 3.ครูแจกตารางการใช้โปรแกรมชุดการ สอน 4.ครูให้นักเรียนเล่นเกมสร้างความสัมพันธ์ดังนี้ 4.1 ครูแจกใบนาฬิกานัดพบ 4.2 ครูให้เวลานัดหมาย เพื่อนตาม เวลาที่ครูกำหนด

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวนคาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม
						4.3 เมื่อนัดหมายเพื่อน คนใดต้องสอบถามข้อมูล 4.4 ครูสุ่ม เรียกนักเรียนตามเวลาที่นัดหมาย เช่น เวลา 05.30 น. นักเรียนนัดหมายเพื่อน คนใดต้องออกมาแนะนำข้อมูลของเพื่อนคนนั้น ให้เพื่อนในห้องฟัง 4.5 ครูถามความรู้สึกของนักเรียนว่านักเรียนคุ้นเคยกันมากขึ้น 4.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม 4.7 ครูสรุปประเด็นสาระสำคัญเพิ่มเติม 5. ครูนัดหมายการใช้ชุดการสอนครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวนคาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม
2	การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	ฉันเรียนอะไรเก่ง	อภิปรายกลุ่ม	1	1. นักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองว่าตนเองเรียนวิชาใดได้ดี 2. นักเรียนบอกวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ	ตั้งแต่ครั้งที่ 2 –14 ผู้วิจัยใช้วิธีการเหมือนกันคือ 1. ขั้นทดสอบความรู้ก่อนเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อพิจารณาความรู้เดิมของผู้เรียน 2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนในเรื่องการศึกษา 3. ขั้นประกอบกิจกรรมผู้วิจัยชี้แจงกฎเกณฑ์กติกา วิธีปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปความคิดรอบยอดและหลักการที่สำคัญ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวน คาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนิน กิจกรรม
						5. ชั้นทดสอบความรู้ หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัด หลังเรียนเพื่อ พิจารณาว่านัก เรียนมีความรู้ เพิ่มเติมหรือไม่ และมากน้อย เพียงใด
3	การสำรวจความ ถนัดเพื่อการ ศึกษาต่อ	ฉันถนัดอะไร	กิจกรรม กลุ่ม	1	1. นักเรียนบอกความ หมายของความ ถนัด 2. นักเรียนระบุความ สัมพันธ์ของความ ถนัดกับการศึกษา ต่อ	
4	บุคลิภาพกับ แนวทางการ ศึกษาต่อ	บุคลิภาพ ของฉัน	กิจกรรม กลุ่ม	1	1. นักเรียนบอกความ หมายของบุคลิ ภาพได้ 2. นักเรียนบอก ลักษณะบุคลิภาพ ของตนเองได้ 3. นักเรียนเลือกแนว ทางการศึกษาต่อได้ สอดคล้องกับบุคลิ ภาพของตนเอง	
5	การกำหนดเป้า หมายในการ เรียนเพื่อศึกษา ต่อ	เป้าหมายใน ชีวิต	อภิปราย กลุ่ม	1	1. นักเรียนบอก ประโยชน์ของการ กำหนดเป้าหมาย 2. นักเรียนสามารถ กำหนดเป้าหมาย และวางแผนการ เรียนเพื่อไปสู่เป้า	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวนคาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม
					หมายของตนเองได้	
6	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3	จบ ม.3เรียนอะไรดี	กิจกรรมกลุ่ม	1	1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบ ม.3 2. นักเรียนวางแผนศึกษาต่อของตนเองได้เมื่อจบ ชั้น ม.3	
7	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)	เรียนต่อม. ปลายสายสามัญสำคัญไหน	บทบาทสมมติ	1	1. นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ 2. นักเรียนบอกเป้าหมายของแผนการเรียนแต่ละแผน 3. นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้สอดคล้องกับตนเอง	
8	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)	เรียนสายอาชีพกันดีกว่า	กรณีตัวอย่าง	1	1. นักเรียนบอกความหมายและโลกกว้างของการศึกษาสายอาชีพรู้	
9	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)	สถาบันไหนดี	อภิปรายกลุ่ม	1	1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาสถานศึกษาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากสายสามัญและสายอาชีพ 2. นักเรียนบอกระเบียบการคุณสมบัติ การรับสมัครเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่รับนักเรียนที่จบชั้น ม.3 เข้าศึกษาต่อ	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวนคาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม
10	การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	รู้จักข้อมูล	อภิปรายกลุ่ม	1	นักเรียนบอกองค์ประกอบที่ควรนำมาพิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	
11	การวางแผนเลือกศึกษาต่อ	ทำโดยไม่คิด	สถานการณ์จำลอง	1	1. นักเรียนบอกความหมายและความสำคัญของการวางแผน 2. นักเรียนสามารถวางแผนเลือกแนวทางศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม	
12	การตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อ	ทางเลือกที่เหมาะสม	สถานการณ์จำลอง	1	1. นักเรียนบอกขั้นตอนการตัดสินใจ 2. นักเรียนฝึกการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม 3. นักเรียนมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	
13	หนทางสู่ความสำเร็จ	ฝันให้ไกลไปให้ถึง	อภิปรายกลุ่ม	1	1. นักเรียนบอกวิธีที่จะก้าวสู่ความสำเร็จได้ 2. นักเรียนบอกปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของความสำเร็จ 3. นักเรียนบอกวิธีที่จะก้าวสู่ความสำเร็จได้ 4. นักเรียนบอกปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของความสำเร็จ	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้	จำนวน คาบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนิน กิจกรรม
14	ปัจฉิมนิเทศ			1	1. นักเรียนได้สำรวจ ตนเองหลังใช้ชุด การสอน 5. เพื่อขอใบนัก เรียนที่เข้าร่วมกิจ กรรม	2. ครูให้นักเรียน สรุปความรู้ ประโยชน์ที่ได้ รับจากการใช้ชุด การสอนกิจ กรรมแนะแนว การศึกษาต่อ 3. ให้นักเรียนบอก ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอ แนะในการจัด กิจกรรมโดยใช้ ชุดการสอนกิจ กรรมแนะแนว การศึกษาต่อ 4. ครูให้นักเรียน ทำแบบประเมิน ตนเองฉบับรวม เรื่องให้นักเรียน ทำ 5. ครูกล่าวขอใบ นักเรียนพร้อม ทั้งปิดการใช้ชุด การสอนกิจ กรรมแนะแนว ศึกษาต่อ

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	การปฐมนิเทศ
ชื่อกิจกรรม	“ นาฬิกานัดพบ ”
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ที่ใช้โปรแกรมชุดการสอนกิจกรรม และแนวการศึกษาต่อ
แนวคิด	การสร้างความสัมพันธ์ การแจ้งวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการใช้ชุดการสอนตลอดโปรแกรมจะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การปฐมนิเทศ โดยใช้กิจกรรม “ นาฬิกานัดพบ ” แล้วให้นักเรียนนัดหมายและสอบถามข้อมูลจากเพื่อนตามเวลาที่กำหนด

1.2.2 การนัดหมายเพื่อนในเวลาหนึ่ง จะซ้ำกับอีกคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

1.2.3 เมื่อสมาชิกรู้จักคุ้นเคยกันแล้ว ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ แจกโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 กล่าวต้อนรับ ทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง

1.3.2 ครูแจกใบนาฬิกานัดพบ

1.3.3 ให้นักเรียนนัดพบเพื่อนตามเวลาที่ครูกำหนดให้ เมื่อนัดพบกับเพื่อนคนใด นักเรียนต้องสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของเพื่อนคนนั้นด้วยเพื่อจะได้รู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น ข้อมูลที่สอบถาม เช่น จบ ม. 3 แล้วจะเรียนต่ออะไร สถาบันไหน อนาคตอยากประกอบอาชีพอะไร ฯลฯ

1.3.4 สุ่มเรียกนักเรียนตามเวลาที่นัดพบ (เวลาละ 2 คน) เช่น เวลา 05.30 น. นักเรียนนัดพบเพื่อนคนใดให้นักเรียนแนะนำข้อมูลของเพื่อนคนที่นักเรียนนัดพบให้เพื่อนในชั้นฟัง

1.3.5 ครูแจกตารางการเข้าร่วมโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อพร้อมทั้งชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ ในการใช้ชุดการสอนตลอดโปรแกรม

1.3.6 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว

1.3.7 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับ

1.3.8 ครูสรุปเพิ่มเติม

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 ใบกิจกรรม “นาฬิกานัดพบ”

1.4.2 ตารางการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การปฐมนิเทศ โดยใช้กิจกรรม
“ นาคินัดพบ ” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

การสร้างความสัมพันธ์ การแจ้งวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ ในการใช้ชุดการสอนตลอดโปรแกรมจะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม

2.2 จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ ของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

2.3 เนื้อหา

สวัสดีค่ะนักเรียนทุกคน ครูรู้สึกดีใจมากที่ได้มีโอกาสมาพบนักเรียนในวันนี้ ครูชื่อ อาจารย์กัลยา ภิธรร ขณนี้ครูกำลังเรียนปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และกำลังทำวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองคาราม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

ก่อนอื่นให้นักเรียนได้รู้จักกันก่อน บางคนอาจจะรู้จักกันมาก่อนแล้วก็จะทำให้รู้จักกันมากขึ้น ครูจะแจกใบนาผิกานัดพบให้นักเรียนนัดพบเพื่อนตามเวลาที่ครูกำหนดให้และเมื่อนักเรียนนัดพบเพื่อนคนใดก็ให้สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของเพื่อนคนที่นักเรียนนัดพบ เช่น อาหารที่ชอบ สัตว์ที่ชอบ ดาราคนโปรด ฯลฯ และเมื่อนัดพบกันจนหมดแล้วครูจะกำหนดเวลา เช่น เวลา 05.30 น. นักเรียนนัดพบเพื่อนคนใดก็ให้นักเรียนออกมาแนะนำเพื่อนที่นักเรียนนัดพบโดยบอกข้อมูลต่าง ๆ ที่สัมภาษณ์มาให้เพื่อนในห้องฟัง (เปลี่ยนกันแนะนำ)

ครูแจกตารางการเข้าร่วมโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียนพร้อม กล่าวสรุปถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ ของการใช้ชุดการสอน ดังนี้ คือ การใช้ชุดการสอนนี้จะใช้กับนักเรียนชั้น ม.3 ที่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ในวันพุธ เวลา 12.40 – 13.30 น และวันศุกร์ เวลา 14.20 – 15.10 น

2.4 วิธีดำเนินการ

- 2.4.1 ครูกล่าวต้อนรับ ทักทายนักเรียน และแนะนำตนเอง
- 2.4.2 ครูแจกใบนาผิกานัดพบ
- 2.4.3 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ครูจะกำหนดเวลาให้ นักเรียนต้องการนัดพบเพื่อนคนใดในเวลาใดที่ครูกำหนดก็ให้เพื่อนลงชื่อตามเวลานั้น แล้วสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของเพื่อนคนที่

นักเรียนนัดพบ และเมื่อนัดพบกันจนหมดแล้วครูจำกัดเวลา เช่น เวลา 05.30 น. นักเรียนนัดพบเพื่อน คนใดก็ให้นักเรียนออกมาแนะนำเพื่อนที่นักเรียนนัดพบให้เพื่อนในห้องฟัง (เปลี่ยนกันแนะนำ)

2.4.4 ครูแจกตารางการเข้าร่วมโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียน พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาทและหน้าที่ทั้งของครูและนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และ สถานที่ ของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ให้นักเรียนทราบ

2.4.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

2.4.6 ครูให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเพิ่มเติม

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

2.5.1 ใบกิจกรรม “นาฬิกานัดพบ”

2.5.2 ตารางโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

2.6 การประเมินผล

สังเกตความตั้งใจและความสนใจของนักเรียน

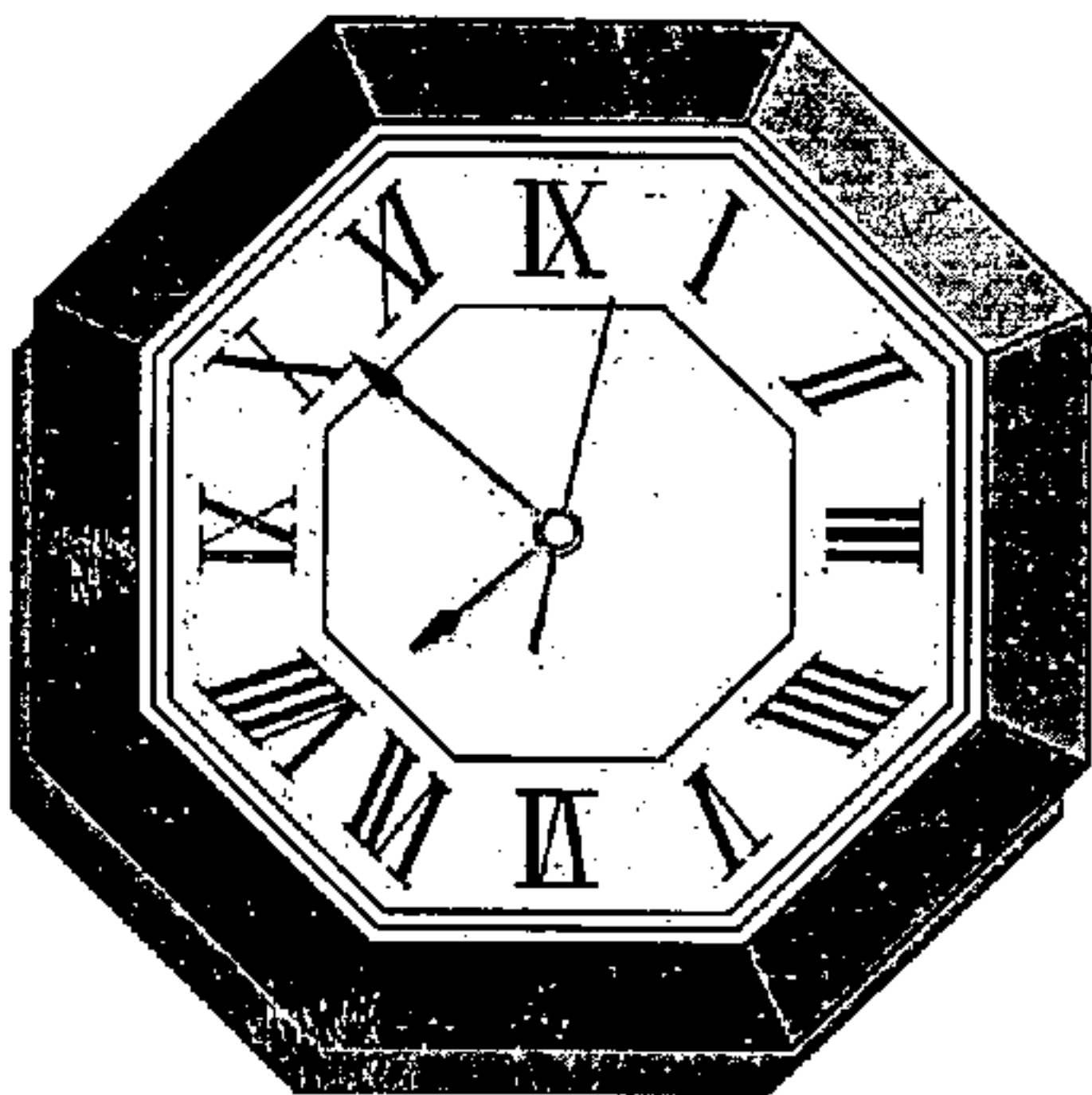
3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การปฐมนิเทศ โดยใช้กิจกรรม “นาฬิกานัดพบ” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 นักเรียนทำกิจกรรม นาฬิกานัดพบ
- 3.2 นักเรียนนัดหมายเพื่อนตามเวลาที่ครูกำหนด
- 3.3 เมื่อนัดหมายเพื่อนคนใดให้สัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นของเพื่อนที่นักเรียนนัดหมายด้วย
- 3.4 เมื่อครูถามเวลา ว่านักเรียนนัดหมายเพื่อนคนใด ในเวลาที่ครูกำหนด ให้นักเรียนบอกข้อมูลที่นักเรียนสัมภาษณ์ให้นักเรียนในชั้นฟัง
- 3.5 นักเรียนศึกษาดารงโปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.6 นักเรียนซักถามครู
- 3.7 นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ครูชี้แจงทั้งหมด

4. สื่อ-อุปกรณ์

นาฬิกานัดพบ

เวลา 04.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 05.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 06.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 07.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 08.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 11.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 13.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 16.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 17.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 18.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 19.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 20.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 21.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 22.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 23.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....
เวลา 24.00 น	นัดหมายเพื่อน	ชื่อ.....

โปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อ

ครั้งที่	วันที่	เวลา	สถานที่	รายการชุดการสอน	หมายเหตุ
1	ศ 7 มีย.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	ปฐมนิเทศ	
2	พ 12 มีย.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อ ศึกษาต่อ	
3	ศ 14 มีย.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ	
4	พ 19 มีย.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ	
5	ศ 21 มีย.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อ ศึกษาต่อ	
6	พ 26 มีย.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (จบ ม.3 แล้วเรียนอะไรดี)	
7	ศ 28 มีย.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา (สายสามัญ)	
8	พ 3 กค.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (สายอาชีพ)	
9	ศ 5 กค.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (สถานศึกษาอื่น ๆ)	
10	พ 10 กค.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ ศึกษาต่อ	
11	ศ 12 กค.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	การวางแผนเลือกศึกษาต่อ	
12	พ 17 กค.45	12.40 น. - 13.30 น.	ห้อง 1206	การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษา ต่อ	
13	ศ 19 กค.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	หนทางสู่ความสำเร็จ	
14	ศ 26 กค.45	14.20 น. - 15.10 น.	ห้อง 1206	ปัจฉิมนิเทศ	

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	“ ฉันเรียนอะไรเก่ง ”
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองว่าตนเองเรียนวิชาใดได้ดี 2. เพื่อบอกวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมสำหรับศึกษาต่อในอนาคต
แนวคิด	การสำรวจตนเองด้านการเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราทราบว่าตนเองเรียนได้ดีในวิชาใดและอ่อนในวิชาใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้มีประสิทธิภาพเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกศึกษาต่อในอนาคต
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันเรียนอะไรเก่ง”

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันเรียนอะไรเก่ง” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 นักเรียนทำกิจกรรม ปิงโก

1.3.3 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันเรียนอะไรเก่ง” ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 ครูสนทนาและสร้างความสนใจโดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการนำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนเลือกศึกษาต่อ

1.3.2.3 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 โดยการกรอกคะแนนลงในใบงานซึ่งดูจากสมุดแสดงผลการเรียนที่ครูนำมาให้

1.3.2.4 ให้นักเรียนนำผลการเรียนเขียนกราฟพร้อมระบายสี ลงในใบงานที่ 2 พร้อมสรุปต่อท้ายถึงวิชาที่เรียนได้ดี 2 ลำดับ และวิชาที่เรียนอ่อน 2 ลำดับ

1.3.2.5 ครูสุ่มนักเรียนแสดงความรู้สึกต่อผลการเรียนของตนเอง

1.3.2.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปพร้อมทั้งให้ข้อคิดเกี่ยวกับการนำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อประกอบในการวางแผนเลือกศึกษาต่อ

1.3.2.7 ครูแจกใบความรู้เรื่อง “วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี”

1.3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ใบปิงโก

1.4.3 ดินสอสี

1.4.4 ใบงานที่ 1

1.4.5 ใบความรู้ เรื่องวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันเรียนอะไรเก่ง” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สาระสำคัญ

การสำรวจตนเองด้านการเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราทราบว่าตนเองเรียนได้ดีในวิชาใดและอ่อนในวิชาใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้มีประสิทธิภาพเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกศึกษาต่อในอนาคตระดับผลการเรียนเป็นดังบ่งชี้ระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกแนวทางศึกษาต่อของตนในอนาคต

2.2 จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองว่าตนเองเรียนวิชาใดได้ดี
2. เพื่อบอกวิธีการเรียนแต่ละวิชาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียมสำหรับศึกษาต่อในอนาคต

2.3 เนื้อหา

วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี

- วิธีเรียนวิชาคณิตศาสตร์
- วิธีเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
- วิธีเรียนวิชาภาษาไทย
- วิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- วิธีเรียนวิชาสังคมศึกษา

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ให้นักเรียนทำกิจกรรมปิงโก

2.4.2.2 ครูโยงและสร้างความสนใจของนักเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการนำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนเลือกศึกษาต่อ

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูแจกใบงานให้นักเรียนกรอกคะแนนโดยดูจากสมุดรายงานผลการเรียน

2.4.3.2 ให้นักเรียนนำผลการเรียนไปเขียนกราฟพร้อมระบายสีลงในใบงานที่ 2 พร้อมสรุปต่อท้ายวิชาที่เรียนได้ดี 2 ลำดับ และวิชาที่เรียนอ่อน 2 ลำดับ

2.4.3.3 ครูสุ่มนักเรียนแสดงความรู้สึกต่อผลการเรียนของตนเอง

2.4.3.4 ครูให้นักเรียนที่ได้ผลการเรียนดีในแต่ละวิชาให้บอกวิธีการเรียนในรายวิชาที่ได้ผล
เรียนดีให้เพื่อนในชั้นฟัง เพื่อนักเรียนคนอื่น ๆ จะได้นำไปปฏิบัติด้วย

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ครูแจกใบความรู้เรื่อง “ วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี ”

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบปิงโก

2.5.3 ดินสอสี

2.5.4 ใบงานที่ 1

2.5.5 ใบความรู้เรื่อง “ วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี ”

2.5 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือและความตั้งใจในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม "ฉันเรียนอะไรเก่ง" ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนทำกิจกรรมปิงโก
- 3.3 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 ฉันเรียนอะไรเก่ง
- 3.4 นำผลการเรียนในใบงานที่ 1 เขียนกราฟพร้อมระบายสีและสรุปวิชาที่เรียนได้ดี 2 วิชา และวิชาที่เรียนอ่อน 2 วิชา
- 3.5 ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกต่อผลการเรียนของตนเอง
- 3.6 ให้นักเรียนที่ได้ผลการเรียนดีในแต่ละวิชาบอกวิธีการเรียนในรายวิชานั้น ๆ ให้เพื่อนในชั้นฟัง
- 3.7 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้
- 3.8 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง " วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี "
- 3.9 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน ที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำระดับผลการเรียนของวิชาแต่ละภาคเรียนมาใส่ลงในตาราง

วิชาภาษาไทย					
คะแนน ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2					
ม.2 เทอม 1					
ม.2 เทอม 2					
เฉลี่ย					

วิชาสังคมศึกษา					
คะแนน ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2					
ม.2 เทอม 1					
ม.2 เทอม 2					
เฉลี่ย					

วิชาวิทยาศาสตร์					
คะแนน ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2					
ม.2 เทอม 1					
ม.2 เทอม 2					
เฉลี่ย					

วิชาคณิตศาสตร์					
คะแนน ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2					
ม.2 เทอม 1					
ม.2 เทอม 2					
เฉลี่ย					

วิชาภาษาอังกฤษ					
คะแนน ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2					
ม.2 เทอม 1					
ม.2 เทอม 2					
เฉลี่ย					

แผนภูมิแสดงความสามารถของชั้น 4 ภาคเรียน

ที่	รายวิชา	ผลการเรียนเฉลี่ย 4 ภาคเรียน
1	ภาษาไทย	
2	สังคมศึกษา	
3	วิทยาศาสตร์	
4	คณิตศาสตร์	
5	ภาษาอังกฤษ	

ผลการเรียน

4						
3						
2						
1						
0						
	ไทย	สังคม	วิทย์	คณิตฯ	อังกฤษ	รายวิชา

วิชาที่ทำได้ดีคะแนนดี คือ 1.....ผลการเรียน.....
2.....ผลการเรียน.....
วิชาที่ทำได้ดีคะแนนไม่ดี คือ 1.....ผลการเรียน.....
2.....ผลการเรียน.....
ความตั้งใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.3 เรียนสาย.....
แผนการเรียน/สาขาวิชา.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกมปิงโก
ให้นักเรียนหาชื่อเพื่อนที่มีลักษณะตามช่องนั้น ๆ

พูดมาก	ได้เกรด 4 ทุกวิชา	ชอบแต่งกลอน	ลอกการบ้านเสมอ
ทำงานเก่ง	ชอบตอบคำถามครู	วาดรูปเก่ง	ชอบอธิบายการบ้าน
ชอบซ่อมเครื่อง	เรียนเก่งที่สุด	ชอบเรียนคณิตศาสตร์	ชอบอ่านหนังสือ
ชอบเล่นพละ	ชอบคุยเวลาเรียน	ชอบถามครู	ชอบคุยเรื่องตลก
ให้เพื่อนลอกการบ้าน	ร้องเพลงเก่ง	ละเอียดรอบคอบ	ชอบเข้าห้องสมุด

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการสำรวจตนเองด้านการเรียน
เพื่อศึกษาต่อ)

วิธีการเรียนแต่ละวิชาให้ได้ผลดี

วิธีเรียนวิชาคณิตศาสตร์

- ทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วให้คล่องเสมอ
- อ่านโจทย์ให้เข้าใจก่อนลงมือทำ
- มีความระมัดระวังถึงถ้วนในขณะทำ
- หัดตั้งโจทย์เองแล้วลองทำดู
- เขียนรูปประกอบด้วยเวลาคิดโจทย์

วิธีเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

- ศึกษาหลักวิทยาศาสตร์แต่ละสาขาให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
- เวลาเรียนจงใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์
- ฝึกหัดทดลองตามตำราที่เขียนไว้
- นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการชีวิตประจำวัน
- หมั่นสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติด้วยตนเอง

วิธีเรียนวิชาภาษาไทย

- ฝึกฝนการพูดให้ชัดเจนถูกต้อง
- ฝึกหัดการฟัง การตั้งใจฟัง การจดโน้ตเวลาฟัง
- เข้าในกฎเกณฑ์การใช้ภาษา
- ขณะอ่านจงอ่านด้วยความพินิจพิเคราะห์
- หดวิจารณ์เรื่องราวที่ได้อ่านมาแล้ว

วิธีเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

- จงเรียนด้วยความตั้งใจในชั้นเรียน
- พยายามหัดใช้ภาษาทุกโอกาสที่ทำได้ เช่น อ่าน พูด เขียน
- ฝึกหัดใช้พจนานุกรมของภาษานั้น ๆ
- อ่านเรื่องที่ทราบดีแล้วจากบทความในภาษาต่างประเทศหมั่นท่องจำมาก ๆ
- จงเรียนด้วยวิธีการหลาย ๆ อย่าง

วิธีเรียนวิชาสังคมศึกษา

- ศึกษาประวัติศาสตร์มาก ๆ
- อ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม
- เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน
- พยายามเรียนให้เข้าใจเป็นส่วน ๆ อย่าท่องจำ
- ศึกษาเหตุการณ์ประจำวันด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์
- ฝึกหัดใช้แผนที่มาก ๆ

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการสำรวจตนเองด้านการเรียน ก. ช่วยวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง ข. ทราบข้อบกพร่องของการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ค. พัฒนาและปรับปรุงรายวิชาที่ได้คะแนนไม่ดี ง. ถูกทุกข้อ	4. วิธีการเรียนให้ได้ผลดี มีลักษณะอย่างไร ก. เรียนให้ได้เกรดดี ๆ ทุกวิชา ข. อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ค. เรียนเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ง. ถูกทุกข้อ
2. เมื่อนักเรียนทราบว่าตนเองเรียนวิชาใดอ่อน นักเรียนควรทำอย่างไร ก. อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องแข่งขันกับใคร ข. ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเรียนตนเองเสียใหม่ ค. โทษครูผู้สอนว่าสอนไม่ดี ง. เลิกเรียนลาออกไปเลย	5. ถ้านักเรียนต้องการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ให้ได้ผลดี นักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใด ก. อ่านโจทย์ให้เข้าใจก่อนลงมือทำ ข. ฝึกฝนการพูดให้ชัดเจน ค. ใช้แผนที่ประกอบเวลาเรียน ง. ฝึกทดลองตามตำรา
3. เมื่อนักเรียนทราบว่าตนเองเรียนวิชาใดได้ดี นักเรียนควรทำอย่างไร ก. เลิกสนใจเรียนในรายวิชานั้น เพราะผลการเรียนดีแล้ว ข. ไม่ต้องส่งงานครูอีกแล้ว ค. เฉย ๆ ไม่ต้องทำอะไร ง. รักษาผลการเรียนรายวิชาที่ดีไว้แล้วพัฒนาวิธีการเรียนรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป	6. ถ้านักเรียนต้องการเรียนวิชาภาษาไทยให้ได้ผลดี นักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใด ก. อ่านโจทย์ให้เข้าใจก่อนลงมือทำ ข. ฝึกฝนการพูดให้ชัดเจน ค. ใช้แผนที่ประกอบเวลาเรียน ง. ฝึกทดลองตามตำรา

7. ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลดี ก. หัดใช้ภาษาทุกโอกาสที่ทำได้ ข. เรียนด้วยความตั้งใจในชั้นเรียน ค. เรียนโดยใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง ง. ถูกทุกข้อ	8. วิธีเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ให้ได้ผลดี มีลักษณะอย่างไร ก. เรียนโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ข. หัดวิจารณ์เรื่องราวที่ได้อ่านมาแล้ว ค. อ่านเรื่องที่ทราบดีจากบทความภาษาต่างประเทศ ง. ไม่มีข้อถูก
9. ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเรียนวิชาสังคมศึกษาให้ได้ผลดี ก. สังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติด้วยตนเอง ข. เข้าใจกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ค. ศึกษาเหตุการณ์ประจำวันด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ ง. ถูกทุกข้อ	10. ข้อใดต่อไปนี้นักเรียนควรเลือกปฏิบัติ ก. ทำตารางดูหนังสือ ตั้งใจเรียน ข. ตั้งใจเรียน จดโน้ตเวลาเรียน ค. ไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ

1. ง	2. ข	3. ง	4. ง	5. ก
6. ข	7. ง	8. ค	9. ก	10. ง

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	ฉันถนัดอะไร
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกความหมายของความถนัด 2. นักเรียนระบุความสัมพันธ์ของความถนัดกับการศึกษาต่อได้
แนวคิด	ความถนัดเป็นความสามารถที่บุคคลได้รับประสบการณ์ฝึกฝนตนเอง และมีการสั่งสมไว้จนเกิดทักษะพิเศษ แสดงเด่นชัดด้านใดด้านหนึ่ง พร้อมทั้งจะ ปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้อย่างดี ผลการสำรวจความถนัดจะช่วยเป็นแนวทางให้ บุคคลพิจารณาเลือกแนวทางการศึกษาหรือเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับความ ถนัดของตนเองได้
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ โดยใช้ กิจกรรมฉันถนัดอะไร

1.2.2 ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบุคคลที่ใช้ความถนัดของตนเองแล้วประสบความสำเร็จหรือมีชื่อเสียง เช่น ร้องเพลงจนได้รับความนิยม หรือมีชื่อเสียง วาดรูปจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ทำขนมจนมีชื่อเสียงหรือขนมอร่อยเป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันถนัดอะไร” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันถนัดอะไร” ตามลำดับดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความถนัดที่นักเรียนทำได้ โดยครูทำฉลาก เช่น วาดรูป ร้องเพลง ประดิษฐ์ดอกไม้ ทำขนม แกะเครื่องดนตรี โดยแต่ละกลุ่มต้องมีสมาชิกกลุ่มละไม่เกิน 5 คน

1.3.2.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขาธิการกลุ่ม

1.3.2.4 ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบุคคลที่ใช้ความถนัดของตนเองแล้วประสบความสำเร็จหรือมีชื่อเสียง เช่น ร้องเพลงจนได้รับความนิยม หรือมีชื่อเสียง วาดรูปจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ทำขนมจนมีชื่อเสียงหรือขนมอร่อยเป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

1.3.2.5 ครูให้เวลานักเรียนช่วยกันคิด 10 นาที

1.3.2.6 ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรายงานผล

1.3.2.7 ครูแจกสถานการณ์จำลองให้แต่ละกลุ่มศึกษา

1.3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วตอบลงในใบงานที่ 1

1.3.2.9 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลให้เพื่อนในชั้นฟัง

1.3.2.10 นักเรียนช่วยกันตอบข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองที่นักเรียนอ่าน

1.3.2.11 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

1.3.2.12 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามให้ตอบตามใบงานที่ 2

1.3.2.13 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้

1.3.2.14 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 1.4.2 ใบงานที่ 1 สถานการณ์จำลอง เรื่องของมานพ
- 1.4.3 ใบงานที่ 2 ความถนัดของฉัน
- 1.4.4 ใบความรู้เรื่อง ความถนัด
- 1.4.5 จุลากคำแบ่งกลุ่มตามความถนัด

2.คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันถนัดอะไร” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

ความถนัดเป็นความสามารถที่บุคคลได้รับประสบการณ์ฝึกฝนตนเองและมีการสั่งสมไวจนเกิดทักษะพิเศษ แสดงเด่นชัดด้านใดด้านหนึ่ง พร้อมทั้งจะปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้อย่างดี ผลการสำรวจความถนัดจะช่วยเป็นแนวทางให้บุคคลพิจารณาเลือกแนวทางการศึกษาหรือเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับความถนัดของตนเองได้

2.2 จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนบอกความหมายของความถนัด
2. นักเรียนระบุความสัมพันธ์ของความถนัดกับการศึกษาต่อได้

2.3 เนื้อหา

ความถนัด

- ความหมายของความถนัด
- ความสัมพันธ์ของความถนัดกับการศึกษาต่อ
- ประโยชน์ของความถนัด

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความถนัดที่นักเรียนทำได้ โดยครูทำฉลาก เช่น วาดรูป ร้องเพลง ประดิษฐ์ดอกไม้ ทำขนม แกะเครื่องดนตรี โดยแต่ละกลุ่มต้องมีสมาชิกกลุ่มละไม่เกิน 5 คน

2.4.2.2 ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขากลุ่ม

2.4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบุคคลที่ใช้ความถนัดของตนเองแล้วประสบความสำเร็จหรือมีชื่อเสียง เช่น ร้องเพลงจนได้รับความนิยม หรือมีชื่อเสียง วาดรูปจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ทำขนมจนมีชื่อเสียงหรือขนมอร่อยเป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

2.4.2.4 ครูให้เวลานักเรียนช่วยกันคิด 10 นาที

2.4.2.5 ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรายงานผล

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูแจกสถานการณ์จำลองให้แต่ละกลุ่มศึกษา

2.4.3.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วตอบลงในใบงานที่ 1

2.4.3.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลให้เพื่อนในชั้นฟัง

2.4.3.4 นักเรียนช่วยกันตอบข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองที่นักเรียนอ่าน

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ให้นักเรียนสรุปความถนัดของฉันทลงใบงานที่ 2

2.4.4.3 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามให้ตอบตามใบงานที่ 2

2.4.4.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่องความถนัด ให้นักเรียนศึกษา

2.4.4.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

2.4.4.6 ครูสรุปเพิ่มเติม

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ-อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบงานที่ 1 สถานการณ์จำลอง เรื่องของมานพ

2.5.3 ใบงานที่ 2 ความถนัดของฉัน

2.5.4 ใบความรู้เรื่อง ความถนัด

2.5.5 ฉลากคำแบ่งกลุ่มตามความถนัด

2.6 การประเมินผล

สังเกตความตั้งใจในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ฉันถนัดอะไร” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

3.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความถนัดที่นักเรียนทำได้ โดยครูทำฉลาก เช่น วาดรูป ร้องเพลง ประดิษฐ์ดอกไม้ ทำขนม แกะเครื่องดนตรี โดยแต่ละกลุ่มต้องมีสมาชิกกลุ่มละไม่เกิน 5 คน

3.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขากลุ่ม

3.4 ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบุคคลที่ใช้ความถนัดของตนเองแล้วประสบความสำเร็จหรือมีชื่อเสียง เช่น ร้องเพลงจนได้รับความนิยม หรือมีชื่อเสียง วาดรูปจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ทำขนมจนมีชื่อเสียงหรือขนมอร่อยเป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

3.5 ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรายงานผล

3.6 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์จำลอง

3.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุป แล้วตอบลงในใบงานที่ 1

3.8 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลให้เพื่อนในชั้นฟัง

3.9 นักเรียนช่วยกันตอบข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองที่นักเรียนอ่าน

3.10 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

3.11 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้

3.12 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน 1 สถานการณ์จำลอง

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ)

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้
2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากกรสถานการณ์จำลองแล้วสรุปลงในใบงาน
3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....ประธาน
- 2.....เลขานุการ
- 3.....สมาชิก
- 4.....สมาชิก
- 5.....สมาชิก
- 6.....สมาชิก

เรื่องของมานพ

มานพกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขณะที่เรียนเขามีความถนัดทางด้านศิลปะ ชอบการออกแบบและวาดรูป ผลการของเขาได้รับรางวัลมากมาย เมื่อเรียนจบชั้น ม.3 เพื่อนชักชวนให้เรียนต่อ ชั้น ม.4 แผนการเรียนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิต มานพเรียน ม.4 ด้วยความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน ผลสอบออกมาได้คะแนนไม่ดี วิชาวิทยาศาสตร์ ดกวิชาฟิสิกส์ และเคมี เพื่อน ๆ จึงแนะนำให้เปลี่ยนสถานที่เรียน มานพจึงไปสมัครเรียนวิทยาลัยเทคนิค สาขาช่างยนต์ตามเพื่อนอีก ครั้นนี้ผลการเรียนของมานพต่ำมากจนถึงขั้นต้องคัดชื่อออกจากวิทยาลัย

การกระทำของมานพที่เลือกเรียนตามเพื่อน โดยไม่ได้ศึกษาความถนัดและความสนใจของตนเอง
นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร.....

[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ใบงาน ที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ)

กิจกรรมที่ฉันทำได้ดี 1..... 2..... .. 3.....	ความถนัดของฉันคือ 	อาชีพที่ฉันสามารถทำได้
จบ ม.3 ต้องการศึกษายสาย..... สาขา.....สถาบัน.....		

ฉลากคำแบ่งกลุ่มตามความถนัด
(สำหรับแบ่งกลุ่ม 5 คน)

วาดรูป

ซ่อมเครื่อง

ร้องเพลง

ทำขนม

ประดิษฐ์ดอกไม้

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ)

ความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ

ความถนัด คืออะไร

ความถนัด คือความสามารถที่บุคคลได้รับจากประสบการณ์ การฝึกฝน และมีการสะสมไว้มากจน เกิดเป็นทักษะพิเศษ ซึ่งทำให้บุคคลนั้นพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ๆ ให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของความถนัด

ความถนัดแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ความถนัดด้านการเรียน
2. ความถนัดจำเพาะหรือความถนัดพิเศษ

ความถนัดด้านการเรียน เป็นความถนัดของบุคคลที่จะสามารถเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ สำเร็จหรือไม่ ทำให้สามารถทำนายได้ว่าบุคคลนั้นจะสามารถเรียนวิชาใดได้สำเร็จ

ความถนัดจำเพาะหรือความถนัดพิเศษ เป็นความถนัดเฉพาะที่แต่ละบุคคลมีอยู่ เช่น ความถนัด ในการใช้กล้ามเนื้อ ความถนัดทางดนตรี ความถนัดเชิงจักรกล

ความถนัดด้านการเรียน เป็นการวัดสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ เช่น ด้านตัวเลข ด้าน ภาษา ด้านเหตุผล ด้านมิติ – สัมพันธ์ ด้านการรับรู้ ด้านความคล่องแคล่วในการ ใช้คำ ด้านความจำ

ประโยชน์ของการทดสอบความถนัด

1. ใช้ในการสอบคัดเลือก
2. ใช้ในการแยกประเภทนักเรียน
3. ใช้ในการวินิจฉัยความสามารถ
4. ใช้ในการพยากรณ์ความสำเร็จ
5. ใช้สำหรับวัดพัฒนาการ
6. ใช้ในการประเมินผลการศึกษา
7. ใช้ในการวิจัย

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ

คำชี้แจง. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ความถนัด หมายถึงข้อใด ก. การเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การเรียนรู้ ข. ความสามารถที่ได้จากประสบการณ์ ฝึกฝนจนเป็นทักษะพิเศษ พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างดี ค. ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ง. ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมบางกิจกรรมที่ตนเองชอบ	4. ข้อใดเป็นความถนัดพิเศษ ก. ความถนัดทางการเรียน ข. ความถนัดทางดนตรี ค. ความถนัดทางจักรกล ง. ข้อ ข และ ค ถูก
2. ความถนัด แบ่งได้กี่ประเภท ก. 2 ประเภท ข. 3 ประเภท ค. 4 ประเภท ง. 5 ประเภท	4. การที่นักเรียนต้องการทราบว่าตนเองมีความถนัดด้านใด สามารถทำได้โดย ก. ตามคำบอกกล่าวของครู ข. ตามคำบอกกล่าวของเพื่อนสนิท ค. ใช้การสัมภาษณ์ ง. ใช้แบบทดสอบ
3. การที่นักเรียนมีความถนัดด้านดนตรี จัดว่ามี ความถนัดประเภทใด ก. ความถนัดทางการเรียน ข. ความถนัดทางศิลปะ ค. ความถนัดพิเศษ ง. ความถนัดด้านจักรกล	5. ข้อใดกล่าวถูกต้อง ก. ความถนัด ไม่ใช่ การเรียนรู้ ข. ความถนัดหมายถึงความเร็วในการทำกิจกรรม ค. ความถนัด หมายถึงการเรียนรู้ ง. ความถนัด เป็นกรรมพันธุ์ที่ได้รับถ่ายทอดพ่อแม่

7. ข้อใด <u>ไม่</u> ถูกต้อง ก. การวัดความถนัดทางการเรียนเป็นการวัดความสามารถของสมอง ข. การวัดความถนัดพิเศษ เป็นการวัดความสามารถเฉพาะอย่าง ค. ความถนัดทางจักรกล เป็นความถนัดทางการเรียน ง. ความถนัดทางศิลปะ เป็นความถนัดพิเศษ	9. ประโยชน์ที่ได้จากการใช้แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน คือข้อใด ก. เพื่อบอกว่ามีความถนัดพิเศษอะไร ข. เพื่อทำนายว่าเรียนวิชาใดได้สำเร็จ ค. เพื่อบอกว่าสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จ ไม่มีข้อใดถูก ง. เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จในอนาคต
8. ข้อใดเป็นการวัดความถนัดทางการเรียน ก. ตัวเลข ภาษา เหตุผล ข. การจำแนกเสียง การประสานเสียง ค. ความเร็ว ความถูกต้อง ง. ไม่มีข้อถูก	10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้แบบทดสอบวัดความถนัด คือข้อใด ก. ใช้เพื่อแยกประเภทนักเรียน ข. ใช้เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จ ค. ใช้เพื่อสอบคัดเลือก ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การสำรวจความถนัดเพื่อการศึกษาต่อ

1. ข	2. ก	3. ค	4. ง	5. ง
6. ก	7. ค	8. ก	9. ข	10. ง

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	บุคลิภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	"บุคลิภาพของฉัน"
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกความหมายของบุคลิภาพได้ 2. นักเรียนบอกลักษณะบุคลิภาพของตนเองได้ 3. นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้สอดคล้องกับบุคลิภาพของตน
แนวคิด	บุคลิภาพ เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่สามารถมองเห็นและสังเกตได้ ซึ่งเป็นตัวชี้หรือกำหนดทิศทางอนาคตของการศึกษาและประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะในการศึกษาต่อสาขาวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ลักษณะของสาขาวิชานั้น ๆ จะบ่งบอกลักษณะวิชาชีพนั้น ๆ ไปด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพดังกล่าวจะสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิภาพอย่างไรจึงจะศึกษาและประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “บุคลิกภาพของฉัน”

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ตามวันเกิดโดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “บุคลิกภาพของฉัน” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “บุคลิกภาพของฉัน” ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.2.3 ให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกันแล้วช่วยกันคิดว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร แล้วสรุปลงในใบงานที่ 1

1.3.2.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อน ๆ ในชั้นฟังให้

1.3.2.5 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและโยงให้เห็นว่า บุคลิกภาพ จะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคต

1.3.2.6 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ

1.3.2.7 ครูให้นักเรียนคิดคะแนนจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ

1.3.2.8 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามผลจากการทำแบบทดสอบว่ามีบุคลิกภาพด้านไหนสูงสุด และบุคลิกภาพนั้นสอดคล้องกับอาชีพใด ควรศึกษาต่อสาย หรือสาขาใด

1.3.2.9 ครูให้นักเรียนสรุปบุคลิกภาพของตนเองลงในใบงานที่ 2

1.3.2.10 ครูให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้

1.3.2.11 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 แบบสำรวจบุคลิกภาพ

1.4.3 ใบงานที่ 1 และ 2

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “บุคลิกภาพของฉัน” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

บุคลิกภาพ เป็น ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่สามารถมองเห็นและสังเกตได้ ซึ่งเป็นตัวชี้หรือกำหนดทิศทางอนาคตของการศึกษาและประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะในการศึกษาต่อสาขาวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ลักษณะของสาขาวิชานั้น ๆ จะบ่งบอกลักษณะวิชาชีพนั้น ๆ ไปด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพดังกล่าวจะสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิกภาพอย่างไรจึงจะศึกษาและประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกความหมายของบุคลิกภาพได้
2. นักเรียนบอกลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้
3. นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน

2.3 เนื้อหา

บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

- ความหมายของบุคลิกภาพ
- ลักษณะของบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อ

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด

2.4.2.2 ให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกันแล้วช่วยกันคิดว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร ลงในใบงานที่ 1

2.4.2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อน ๆ ในชั้นฟังให้

2.4.2.4 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและโยงให้เห็นว่า ว่าบุคลิกภาพ จะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคต

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ

2.4.3.2 ครูให้นักเรียนคิดคะแนนจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ

2.4.3.3 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามผลจากการทำแบบทดสอบว่ามีบุคลิกภาพด้านให้

สูงสุด และบุคลิกภาพนั้นสอดคล้องกับอาชีพใด ควรศึกษาต่อสาย หรือสาขาใด

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ให้นักเรียนสรุปบุคลิกภาพของตนเอง ลงในใบงานที่ 2

2.4.4.3 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 แบบสำรวจบุคลิกภาพ

2.5.3 ใบงานที่ 1 และ 2

2.6 การประเมินผล

สังเกตการร่วมกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง บุคลิกภาพกับ
แนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “บุคลิกภาพของฉัน” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด
- 3.3 ให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกันแล้วช่วยกันสรุปว่าคนที่เกิดในวันนั้น มี
บุคลิกภาพอย่างไร แล้วสรุปลงในใบงานที่ 1
- 3.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.5 ให้นักเรียนทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ
- 3.6 ให้นักเรียนคิดคะแนนจากการทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ
- 3.7 ให้นักเรียนสรุปบุคลิกภาพของตนเองว่าเป็นแบบไหน สอดคล้องกับการศึกษาต่อและ
ประกอบอาชีพใดในอนาคต
- 3.8 ให้นักเรียนสรุปบุคลิกภาพของตนเองลงในใบงานที่ 2
- 3.9 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ
- 3.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน ที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ)

รายชื่อสมาชิกกลุ่มวัน.....

1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

7.....8.....

บุคลิกภาพของคนที่เกิดวัน.....

บุคลิกภาพของคนที่เกิดวัน.....

ชื่อ.....ชั้น.....

แบบสำรวจบุคลิกภาพ

ท่านเป็นบุคคลที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นลักษณะตัวท่าน

- (.....) 1. ใฝ่ฝันจะเป็นนักประพันธ์ให้ได้
- (.....) 2. พุดถึงเรื่องชักชวนใคร ๆ ให้คล้อยตามแล้วถนัดนัก
- (.....) 3. ช่วยเก็บเอกสารระเบียบต่าง ๆ
- (.....) 4. มีศิลปะในการจัดตกแต่งห้อง
- (.....) 5. กระตือรือร้นในการดูแลทุกข์สุขของผู้อื่น
- (.....) 6. รักงานทางด้านวิทยาศาสตร์
- (.....) 7. เรื่องการบรรยายให้เพื่อนฟังถึงหน้าที่ของเมดโลहितชาวท่านถนัดมาก
- (.....) 8. มีความสุขอยู่กับการซ่อมทีวี , วิทยุ
- (.....) 9. จัดตารางการใช้เวลาแต่ละวัน
- (.....) 10. มีความสุขที่ได้สนทนากับเพื่อน ๆ มากหน้าหลายตา
- (.....) 11. มีความสุขที่ได้นั่งพูดคุยกับผู้อื่นเป็นเวลานาน
- (.....) 12. เป็นคนชอบหาเหตุผล
- (.....) 13. มีทักษะในการบรรยายวิธีการเล่นเกมที่ชอบ
- (.....) 14. อยากแสดงละครในบทที่ชอบ
- (.....) 15. ถ้าจะให้โฆษณาขายอะไรส่วนมากจะสำเร็จ
- (.....) 16. วางแผนการใช้เวลาเป็นสิ่งที่ทำเป็นนิสัย
- (.....) 17. มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น
- (.....) 18. นิ่งจัดของเล็ก ๆ น้อย ๆ ในบ้านอยู่คนเดียวเป็นประจำ
- (.....) 19. ชอบคิดถึงวัตถุเครื่องมือที่จะใช้ในการทำงาน
- (.....) 20. ยินดีเป็นสมาชิกชุมชนต่าง ๆ
- (.....) 21. มีความสุขอยู่กับการตกแต่งฉากละคร
- (.....) 22. เสี่ยงทำอะไรแปลก ๆ ตื่นเต้น ไม่เชิงดี
- (.....) 23. เก่งในการพูดให้ผู้อื่นเชื่อในเรื่องความสามารถของตน
- (.....) 24. ซ่อมเครื่องยนต์ไฟฟ้าเป็นงานโปรดมาก
- (.....) 25. ชอบเรียงอักษรปริศนาต่าง ๆ ให้ได้ใจความสมบูรณ์
- (.....) 26. เรื่องวิเศษส่วนตัวของห้องละก็ถนัดนัก
- (.....) 27. มีความสุขที่ได้นั่งพิมพ์ดีดอยู่คนเดียว
- (.....) 28. มีความสุขอยู่กับการค้นคว้าวิจัย
- (.....) 29. ใครจะพูดอะไรก็ไม่เชื่อขอตนเองดีกว่า
- (.....) 30. ตื่นเต้นที่จะได้พบปะคนแปลกหน้า
- (.....) 31. ไม่กล้าแต่งกายผิดแปลกจากผู้อื่นเมื่อไปงานเลี้ยง
- (.....) 32. มีความสุขกับการเตรียมรายการเครื่องมือวัสดุต่าง ๆ ในการทำงานแต่ละครั้ง

- (.....) 33. สนใจการจัดบ้านตามรสนิยมสมัยใหม่
- (.....) 34. อยากจะสังเกตภาพที่ประทับใจเอาไว้เป็นที่ระลึก
- (.....) 35. ชอบแกะเครื่องไฟฟ้าออกดูเป็นชิ้น ๆ
- (.....) 36. สำนวตรวจสอบทุกอย่างด้วยตนเอง
- (.....) 37. รักผจญภัย
- (.....) 38. สังคมเก่ง
- (.....) 39. ช่างพูด ช่างเจรจา
- (.....) 40. เป็นคนคิดอย่างมีเป้าหมาย
- (.....) 41. เป็นตัวของตัวเอง
- (.....) 42. ชอบซักถามปัญหาทุกแง่ทุกมุม
- (.....) 43. ขยันและกระตือรือร้นในงาน
- (.....) 44. วิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียด
- (.....) 45. มีความคิดคงที่แน่นอน
- (.....) 46. ชอบอยู่กับคนมาก ๆ
- (.....) 47. ชอบหาประสบการณ์แปลกใหม่
- (.....) 48. ริเริ่มสร้างสรรค์
- (.....) 49. แต่งตัวไม่ซ้ำแบบใคร
- (.....) 50. ทำเรื่องใหญ่เป็นเรื่องเล็กได้
- (.....) 51. เป็นห่วงความรู้สึกของคนอื่น
- (.....) 52. ไม่ชอบคุยกับคนแปลกหน้า
- (.....) 53. ชอบงานช่าง

ที่มา : แบบสำรวจบุคลิกภาพ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

วิธีการคิดคะแนน แบบสำรวจบุคลิกภาพ

- ขั้นที่ 1 จงดูแบบเฉลยแล้วรวมคะแนนในแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน ข้อละ 1 คะแนน
ขั้นที่ 2 หาคำร้อยละในแต่ละด้าน
ขั้นที่ 3 จัดอันดับคำร้อยละของบุคลิกภาพแต่ละด้านจากสูงสุดไปหาต่ำสุด
ขั้นที่ 4 นำคำร้อยละ 3 อันดับแรกมาวิเคราะห์พิจารณาบุคลิกภาพของนักเรียนว่าส่วนใหญ่ๆนักเรียนมีบุคลิกภาพอย่างไร (ดูจากคำเฉลยประกอบ)

คำเฉลย

ท่านเป็นบุคคลที่.....

ย (ยึดมั่น)

3. ชอบจัดเก็บเอกสารระเบียบต่าง ๆ
9. จัดตารางการใช้เวลาในแต่ละวัน
16. วางแผนการใช้เวลาเป็นสิ่งที่ทำเป็นประจำ
18. นั่งจัดของเล็ก ๆ น้อย ๆ ในบ้านอยู่คนเดียวเป็นประจำ
19. ชอบคิดถึงวัสดุเครื่องมือที่จะใช้ในการทำงาน
27. มีความสุขที่ได้นั่งพิมพ์ดีดอยู่คนเดียว
31. ไม่กล้าแต่งกายผิดแปลกจากผู้อื่นเมื่อไปงานเลี้ยง
32. มีความสุขกับเตรียมรายการเครื่องมือวัสดุต่าง ๆ ในการทำงานแต่ละครั้ง

จ (ชอบงานช่าง)

8. มีความสุขอยู่กับการซ่อมทีวี, วิทยุ
26. เรื่องวัดสัดส่วนของห้องละกัณนัคนัก
29. ใครจะพูดอะไรไม่เชื่อ ขอตัวเองดีกว่า
35. ชอบและแกะเครื่องไฟออกดูเป็นชั้น ๆ
40. เป็นคนคิดอย่างมีเป้าหมาย
45. มีความคิดคงที่แน่นอน
52. ไม่ชอบคุยกับคนแปลกหน้า
53. ชอบงานช่าง

ส (สอบสวน)

6. รักงานทางด้านวิทยาศาสตร์
7. เรื่องการบรรยายให้เพื่อนฟังถึงหน้าที่ของเม็ดโลหิตขาวท่านถนัดมาก
12. เป็นคนชอบหาเหตุผล
24. ชอบเครื่องยนต์ไฟฟ้าเป็นงานโปรดมาก

- 25. ชอบเรียงอักษรปริศนาต่าง ๆ ให้ได้ใจความสมบูรณ์
- 28. มีความสุขอยู่กับการค้นคว้าวิจัย
- 36. สำนวจตรวจสอบทุกอย่างด้วยตนเอง
- 41. เป็นตัวของตัวเอง
- 42. ชอบซักถามปัญหาทุกแง่ทุกมุม
- 44. วิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียด

ป (มีศิลป์)

- 1. ฝึฝ้นจะเป็นนักประพันธ์ให้ได้
- 4. มีศิลปะในการจัดตกแต่งห้อง
- 14. อยากแสดงในบทที่ตนชอบ
- 21. มีความสุขอยู่กับการตกแต่งฉากละคร
- 33. สนใจการจัดบ้านตามรสนิยมสมัยใหม่
- 34. อยากจะสังเกตภาพที่ประทับใจเอาไว้เป็นที่ระลึก
- 48. ริเริ่มสร้างสรรค์
- 49. แต่งตัวได้ไม่ซ้ำแบบใคร
- 50. ทำเรื่องใหญ่เป็นเรื่องเล็กได้

ค (สังคม)

- 5. กระตือรือร้นในการดูแลทุกข์สุขของผู้อื่น
- 10. มีความสุขได้สนทนากับเพื่อน ๆ มากหน้าหลายตา
- 11. มีความสุขที่ได้นั่งพูดคุยกับผู้อื่นเป็นเวลานาน ๆ
- 17. มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น
- 20. ยินดีเป็นสมาชิกชุมชนต่าง ๆ
- 30. ตื่นเต้นที่จะได้พบปะคนแปลกหน้า
- 38. สังคมเก่ง
- 46. ชอบอยู่กับคนมาก ๆ
- 51. เป็นห่วงความรู้สึกของคนอื่น

ก (เก่งกล้า ชอบเสี่ยง)

- 2. พุดถึงเรื่องชักชวนใคร ๆ ให้คล้อยตามแล้วถนัดนัก
- 13. มีทักษะในการบรรยายวิธีการเล่นเกมส์ที่ชอบ
- 15. ถ้าจะให้โฆษณาขายอะไรมักจะทำสำเร็จ
- 22. เสี่ยงทำอะไรแปลก ๆ ตื่นเต้นไม่เชิงดี
- 23. เก่งในการพูดให้ผู้อื่นเชื่อในเรื่องความสามารถของตน
- 37. รักผจญภัย
- 39. ช่างพูดช่างเจรจา
- 43. ขยันและกระตือรือร้นในงาน
- 47. ชอบหาประสบการณ์แปลกใหม่

ตัวอย่าง การคิดค่าร้อยละของคะแนน

$$\frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{\text{คะแนนในหมวดนั้น}} = \text{ร้อยละ.....}$$

บุคลิกภาพ	ย.	จ.	ส.	ป.	ค.	ก.
จำนวน คะแนน	$\frac{\square \times 100}{8}$	$\frac{\square \times 100}{8}$	$\frac{\square \times 100}{10}$	$\frac{\square \times 100}{9}$	$\frac{\square \times 100}{9}$	$\frac{\square \times 100}{9}$
ร้อยละ						

สรุป

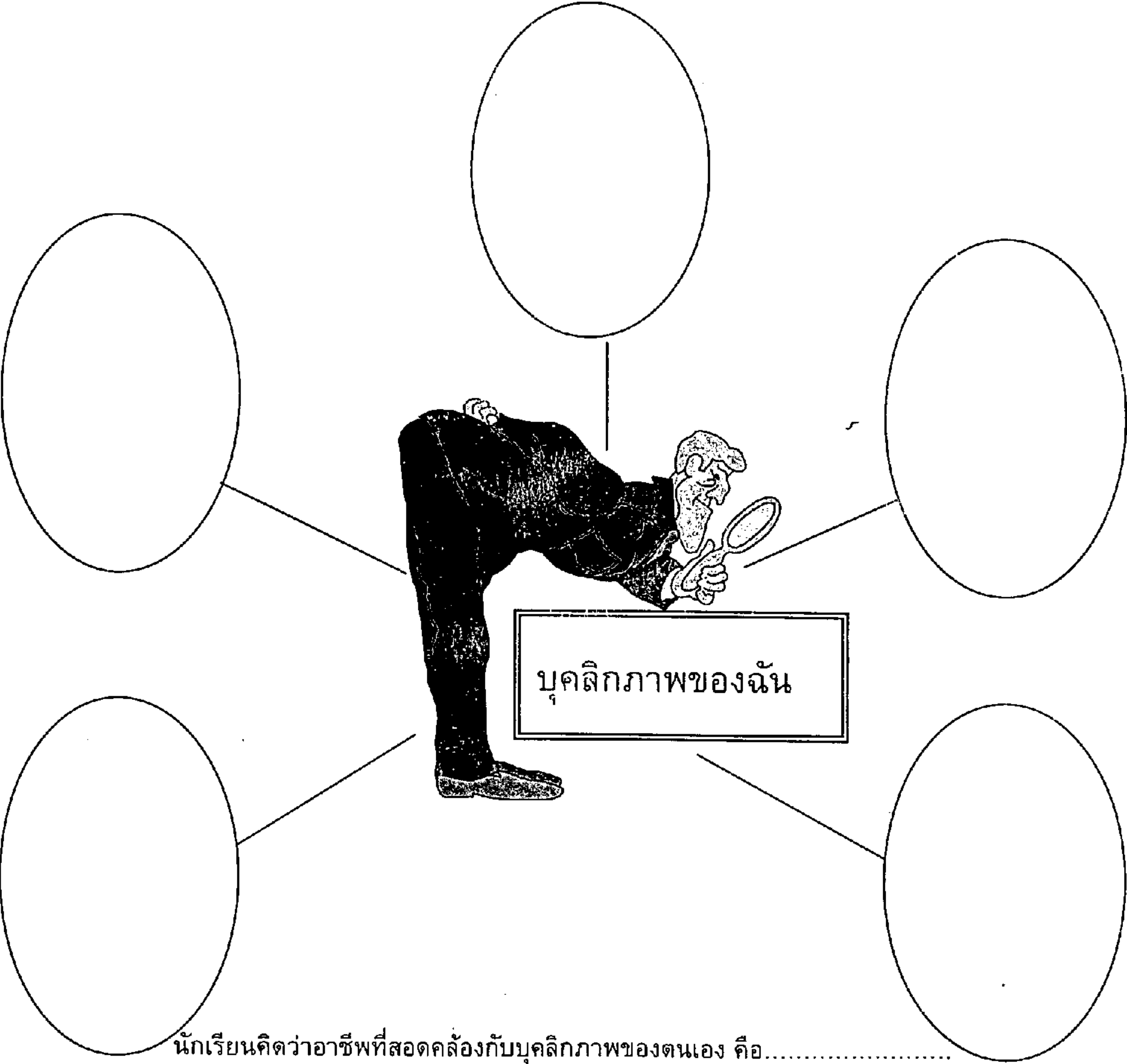
นักเรียนมีบุคลิกภาพด้านที่สูงสุด

- อันดับ 1 คือ.....
- อันดับ 2 คือ.....
- อันดับ 3 คือ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ใบงาน ที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ)

นักเรียนคิดว่าอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง คือ.....
จบ ม.3 แล้วต้องการศึกษาต่อสาย.....
แผนการเรียน/สาขา.....

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ)

บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่สามารถมองเห็นและสังเกตได้ ซึ่งเป็นตัวชี้หรือกำหนดทิศทางอนาคตของการศึกษาและประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะในการศึกษาต่อสาขาวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ลักษณะของสาขาวิชานั้น ๆ จะบ่งบอกลักษณะวิชาชีพนั้น ๆ ไปด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพดังกล่าวจะสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิกภาพอย่างไรจึงจะศึกษาและประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อ

1. ลักษณะบุคลิกภาพแบบจริงจัง	มีความเป็นผู้ใหญ่ จริงใจ หนักแน่น ไม่เพ้อฝัน
อดทน บึกบึน
แนวทางการศึกษาต่อ	ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม
อาชีพ	ช่างเทคนิค ช่างเครื่องยนต์ ช่างสำรวจ กลุ่ม
อาชีพวิศวกรต่าง ๆ เกษตรกรรม ป่าไม้
2. ลักษณะบุคลิกภาพแบบยึดมั่น	ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ชอบทำตามคำแนะนำ
แนวทางการศึกษาต่อ	นำของผู้อื่น มีระเบียบ รับผิดชอบ อดทน
อาชีพ	บริหารธุรกิจ พณิชยการ
เลขานุการ เสมียน พนักงานบัญชี พนักงาน
ธุรการ
3. ลักษณะบุคลิกภาพแบบสอบสวน	ชอบใช้ปัญญา ชอบสังเกต ชอบวิเคราะห์
แนวทางการศึกษาต่อ	มีหลักเกณฑ์ มีเหตุผล สงสัย ใฝ่รู้ ละเอียดย
อาชีพ	รอบคอบ
วิทยาศาสตร์ แพทย์ คณิตศาสตร์
อาชีพ	นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักชีววิทยา
นักฟิสิกส์ นักเศรษฐศาสตร์
4. ลักษณะบุคลิกภาพแบบเก่งกล้า ชอบเสี่ยง	กล้าคิด กล้าทำ ชอบวางแผน มีอำนาจเหนือ
แนวทางการศึกษาต่อ	บุคคลอื่น ทำตามอารมณ์
อาชีพ	บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ การเงินการ
ธนาคาร รัฐศาสตร์
อาชีพ	นักธุรกิจ นักเศรษฐศาสตร์ นายธนาคาร นัก
การเมือง นักวิจัยตลาด

5. ลักษณะบุคลิกภาพแบบชอบคบหาสมาคม ชอบสมาคม ร่าเริง ชอบแสดงออก ช่างพูด

ชอบโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้คล้อยตาม เชื่อมมั่นในตนเอง

แนวทางศึกษาต่อ

อาชีพ

นักสังคมสงเคราะห์ รัฐศาสตร์ พยาบาล

ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ นักจิตวิทยา

นักสังคมสงเคราะห์ ครูแนะแนว นักจิตวิทยา

พยาบาล
6. ลักษณะบุคลิกภาพแบบมีศิลป์

ชอบทำอะไรตามอารมณ์ มีความคิดริเริ่ม รัก

ความเป็นอิสระ มีอารมณ์สุนทรีย์ ชอบคิดคำนึง

ศิลปกรรมศาสตร์ จิตรกรรม นาฏศิลป์

ดุริยางค์

อาชีพ

จิตรกร มัณฑนากร ช่างภาพ นักข่าว ประชา

สัมพันธ์ นักแสดง นักดนตรี นักเขียน นักแต่ง

เพลง นักหนังสือพิมพ์

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. บุคลิกภาพ หมายถึงข้อใด ก. ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล ข. รูปร่าง หน้าตา ค. การแสดงออก น้ำเสียง การพูดจา ง. ถูกทุกข้อ	4. จากบุคลิกภาพในข้อ 3 ควรเลือกศึกษาต่อด้านใด ก. พณิชยการ บริหารธุรกิจ ข. วิทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์ ค. อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ง. ศิลปกรรม นาฏศิลป์
2. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อหรือไม่ ก. มี ข. ไม่มี ค. ไม่แน่ใจ ง. ไม่ทราบ	5. บุคลิกภาพแบบมีศิลป์ มีลักษณะเป็นอย่างไร ก. ชอบวางแผน กล้าคิด กล้าทำ ข. ชอบแสดงออก ร่าเริง ช่างพูด ค. มีความคิดริเริ่ม ทำอะไรตามอารมณ์ รักอิสระ ง. ละเอียดย รอบคอบ มีระเบียบ
3. บุคลิกภาพอย่างจริงจัง มีลักษณะอย่างไร ก. มีความเป็นผู้ใหญ่ บึกบึน ไม่เพ้อฝัน ข. ชอบวิเคราะห์ ชอบสังเกต ค. ทำอะไรเป็นระเบียบ มีแบบแผน ง. ชอบคิดคำนึง มีเหตุผล ชอบสงสัย	6. บุคลิกภาพของคนที่จะเป็นเลขานุการควรมีลักษณะอย่างไร ก. มีความเป็นผู้ใหญ่ จริงจัง ไม่เพ้อฝัน ข. มีระเบียบ ละเอียดย รับผิดชอบ ค. มีเหตุผล ชอบสังเกต ชอบวิเคราะห์ ง. กล้าคิด กล้าทำ มีอำนาจเหนือผู้อื่น

7. ถ้านักเรียนเป็นคนช่างสังเกต ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ชอบวิเคราะห์ ชอบประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ บุคลิกดังกล่าวสอดคล้องกับการเลือกแผนการเรียนในข้อใด ก. แผนการเรียนวิทย์ – คณิต ข. แผนการเรียนคณิต – ภาษา ค. แผนการเรียนภาษา – สังคม ง. เรียนแผนการเรียนใดก็ได้ทั้งนั้น	9. ผู้ที่มีบุคลิกภาพช่างพูด ช่างคุย ชอบสมาคม ร่าเริง ควรเลือกเรียนในข้อใด ก. เรียนสายสามัญ แผนการเรียนวิทย์ – คณิต ข. เรียนสายสามัญ แผนการเรียนภาษา – สังคม ค. เรียนสายอาชีพ สาขาบัญชี ง. เรียนสายอาชีพ สาขาเลขานุการ
8. อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ในข้อ 7 คือข้อใด ก. นักวิทยาศาสตร์ ข. นักเศรษฐศาสตร์ ค. แพทยศาสตร์ ง. ถูกทุกข้อ	10. นักเรียนที่จะเรียนด้านเกษตรกรรม ควรมีบุคลิกภาพอย่างไร ก. จริงจัง แข็งแรง บึกบึน อดทน มีความเป็นผู้ใหญ่ ข. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ชอบวิเคราะห์ ช่างสังเกต ค. ชอบแสดงออก ชอบสมาคมกับผู้อื่น ร่าเริง ง. กล้าคิด กล้าทำ ชอบใช้อำนาจเหนือผู้อื่น

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ

1. ง	2. ก	3. ก	4. ค	5. ค
6. ข	7. ก	8. ง	9. ข	10. ก

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	"เป้าหมายในชีวิต"
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมาย 2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้
แนวคิด	เป้าหมายเป็นหนทางให้เกิดความสำเร็จ เพราะความสำเร็จที่แท้จริง คือการที่เราได้ทำในสิ่งที่เราตั้งใจและสามารถรู้ว่าทำได้ การสร้างเป้าหมายในชีวิตก่อให้เกิดความหวัง กำลังใจ และความภาคภูมิใจถ้าทำตามเป้าหมายได้ เป้าหมายเป็นสิ่งที่คนมุ่งหวัง การเรียนโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะเป็นแรงจูงใจให้เรามองเห็นแนวทางและไปสู่ความสำเร็จได้
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

2.4.3.1 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2.4.3.2 การจัดกิจกรรม

2.4.3.3 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียน เพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “เป้าหมายชีวิต” แล้วให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนจับฉลากชื่อผลไม้ ซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด ได้แก่ เงาะ ทุเรียน ลำไย มังคุด ลิ้นจี่ ให้นักเรียนที่จับฉลากชื่อผลไม้ ชนิดเดียวกันรวมกลุ่มด้วยกัน

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

2.4.3.4 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “เป้าหมายชีวิต” ให้นักเรียนเข้าใจ

2.4.3.5 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “เป้าหมายชีวิต” ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.2.2 ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง นักเรียนมีเป้าหมายในชีวิตอย่างไร เมื่อจบการศึกษา ม.3 แล้วนักเรียนอยากเรียนอะไรต่อ

1.3.2.3 ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบที่ 1, 2 และร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุและผลที่จะได้รับจากการกระทำภาพ ดังกล่าว

ภาพประกอบที่ 1 เด็กทาสีห้องโดยทาจากประตูเข้ามา ในที่สุดหาทางออกไม่ได้

ภาพประกอบที่ 2 เด็กกำลังเลื่อนกิ่งไม้ที่ตนนั่งอยู่

1.3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน

1.3.2.5 ครูแจกกรณีตัวอย่างและให้แต่ละกลุ่มอภิปรายจากกรณีตัวอย่างลงในใบงานในประเด็น

- ** การตัดสินใจของบุคคลในกรณีตัวอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด
- ** ทำไมเขาจึงตัดสินใจเช่นนั้น
- ** เป็นการเสี่ยงที่ไร้เหตุผลหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ** นักเรียนได้ข้อคิดอะไร จากกรณีตัวอย่าง

1.3.2.6 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง

1.3.2.7 ครูแจกใบเนื้อหาประกอบกิจกรรม “ เป้าหมายชีวิต ”

1.3.2.8 ครุฑนำแบบฝึกหัดหลังเรียนให้นักเรียนทำ

2.4.3.6 สื่อที่ครูต้องเตรียม

2.4.3.7 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.4.3.8 ฉลากคำชื่อผลไม้ 5 ชนิด

2.4.3.9 ภาพประกอบที่ 1 , 2

2.4.3.10 กรณีสตัวอย่าง

2.4.3.11 ใบงานที่ 1

1.4.6 ใบความรู้เรื่อง “ เป้าหมายชีวิต ”

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “เป้าหมายชีวิต” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

เป้าหมายเป็นหนทางให้เกิดความสำเร็จ เพราะความสำเร็จที่แท้จริง คือการที่เราได้ทำในสิ่งที่เราตั้งใจและสามารถรู้ว่าทำได้ การสร้างเป้าหมายในชีวิตก่อให้เกิดความหวัง กำลังใจ และความภาคภูมิใจถ้าทำตามเป้าหมายได้ เป้าหมายเป็นสิ่งที่คนมุ่งหวังการเรียนโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะเป็นแรงจูงใจให้เรามองเห็นแนวทางและไปสู่ความสำเร็จได้

2.2 จุดประสงค์

1. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมาย
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้

2.3 เนื้อหา

เป้าหมายเป็นหนทางให้เกิดความสำเร็จ เพราะความสำเร็จที่แท้จริง คือการที่เราได้ทำในสิ่งที่เราตั้งใจและสามารถรู้ว่าทำได้ เป้าหมายมีความสำคัญยิ่งในการสร้างแรงจูงใจ

เป้าหมายแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

เป้าหมายระยะยาว

เป้าหมายระยะกลาง

เป้าหมายระยะสั้น

การกำหนดเป้าหมายที่ดี ต้อง

1. ทำได้ด้วยตนเอง
2. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป
3. มีผลเชิงปฏิบัติ
4. เป็นประโยชน์

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่า ตอนนี้ใครมีเป้าหมายในชีวิตแล้วบ้าง ถ้ามีแล้วมีว่าอย่างไร ครูโยงเข้าสู่เรื่องการศึกษาต่อว่า เมื่อจบการศึกษา ม.3 แล้วนักเรียนจะเรียนอะไรต่อ แล้วต้องการประกอบอาชีพใด

2.4.2.2 ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบที่ 1 , 2 และร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุและผลที่จะได้รับจากการกระทำภาพ ดังกล่าว

ภาพประกอบที่ 1 เด็กทาสีห้องโดยทาจากประตูเข้ามา ในที่สุดหาทางออกไม่ได้

ภาพประกอบที่ 2 เด็กกำลังเลื่อยกิ่งไม้ที่ตนนั่งอยู่

2.4.3 ชั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนบอกชื่อผลไม้ที่นักเรียนชอบรับประทานมา คนละ 1 ชนิด แล้วสุ่มเรียกนักเรียนถามเหตุผลที่ชอบ

2.4.3.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน โดยให้นักเรียนจับฉลากชื่อผลไม้ ซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด ได้แก่ เงาะ ทุเรียน ลำไย มังคุด ลิ้นจี่ ให้นักเรียนที่จับฉลากชื่อผลไม้ ชนิดเดียวกันรวมกลุ่มด้วยกัน

2.4.3.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

2.4.3.4 ครูแจกกรณีตัวอย่างและให้แต่ละกลุ่มอภิปรายจากกรณีตัวอย่าง ลงในใบงานที่ 1 ในประเด็น

- ** การตัดสินใจของบุคคลในกรณีตัวอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด
- ** ทำไมเขาจึงตัดสินใจเช่นนั้น
- ** เป็นการเสี่ยงที่ไร้เหตุผลหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ** นักเรียนได้ข้อคิดอะไร จากกรณีตัวอย่าง

2.4.3.5 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง

2.4.3.6 ครูสรุปชี้ให้นักเรียนเห็นว่าการมีเป้าหมายที่ชัดเจน ผลจะเป็นอย่างไร แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียนและถ้าไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนผลจะเป็นอย่างไร

2.4.4 ชั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ครูแจกใบความรู้เรื่อง “ เป้าหมายชีวิต ”

2.4.5 ชั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

- 2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 2.5.2 ฉลากคำชื่อผลไม้ 5 ชนิด
- 2.5.3 ภาพประกอบที่ 1 ,2
- 2.5.4 กรณีตัวอย่าง
- 2.5.5 ใบงานที่ 1
- 2.5.6 ใบความรู้เรื่อง “ เป้าหมายชีวิต ”

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือและความตั้งใจในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “เป้าหมายชีวิต” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนจับฉลากบัตรคำแล้วแบ่งกลุ่มตามชื่อผลไม้ชนิดเดียวกัน
- 3.3 ให้นักเรียนคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขการของกลุ่ม
- 3.4 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากกรณีตัวอย่าง ลงไปใบงานที่1
- 3.5 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.6 ให้นักเรียนแสดงผลงานให้เพื่อนในห้องดู
- 3.7 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ เป้าหมายชีวิต”
- 3.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

บัตรฉลากคำชื่อผลไม้
(สำหรับแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม)

ลิ้นจี่

เงาะ

ทุเรียน

ลำไย

มังคุด

มะม่วง

ใบความรู้ (เป้าหมายชีวิต)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ)

เป้าหมายชีวิต

เป้าหมายมีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างแรงจูงใจ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราลงมือกระทำนั้นจะต้องมีผลตอบแทนกลับมาให้เราเสมอ หากไม่แล้วเราจะรู้สึกว่างเปล่า สิ่งที่เรากระทำลงไปนั้น เป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่มีประโยชน์ การเรียนก็เช่นกันเพื่อให้เราได้มีกำลังใจเรียน เราจะต้องกำหนดจุดหมายที่แน่นอนและเป็นจริงสามารถบอกได้ว่า เมื่อจบการเรียนในช่วงหนึ่งแล้วเราสามารถบรรลุจุดหมายนั้นหรือไม่ การเรียนที่มีจุดหมายเป็นตัวกำกับพฤติกรรมไม่ให้บิดเบือน และมีทิศทางเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จเป็นระยะ ๆ อย่างชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยทั่วไปเราสามารถตั้งเป้าหมายได้มากกว่า 1 เป้าหมาย สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การสร้างเป้าหมายชัดเจนและเป็นรูปธรรม ได้จากคำถาม 5 ประการ คือ

1. อะไร (What)
2. ใคร (Who)
3. กับใคร (Whom)
4. อย่างไร (How)
5. เหตุใด (Why)

เป้าหมาย แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. เป้าหมายระยะยาว เป็นเป้าหมายที่ครอบคลุมเวลา 3 – 5 ปีข้างหน้า ผู้ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มักมีเป้าหมายระยะยาว แม้ว่าบางครั้ง อาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ แต่ถ้าไม่มีการวางแผนล่วงหน้า โอกาสที่จะประสบความสำเร็จยิ่งเป็นไปได้ยาก
2. เป้าหมายระยะกลาง เป็นเป้าหมายสำหรับช่วงเวลา 1 – 3 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ
3. เป้าหมายระยะสั้น เป็นเป้าหมายที่กำหนดระยะเวลาไม่นานนักอาจเป็นสัปดาห์หรือเป็นวัน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ทำได้ง่าย และสามารถประเมินผลได้ง่ายที่สุด

การกำหนดเป้าหมายที่ดี

1. ทำได้ด้วยตนเอง
2. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่สูงหรือต่ำจนเกิน
3. มีผลเชิงปฏิบัติ
4. เป็นประโยชน์

สรุปการวางแผนเป้าหมายเพื่อความสำเร็จในการเรียน

1. ตั้งเป้าหมายไว้ในใจ ด้วยการถามตัวเองว่า แล้วเราจะได้อะไร
2. มีเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้
3. สำรวจความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ
4. สร้างความน่าสนใจให้กับวิชาที่เรียน

ภาพประกอบที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ)

ภาพประกอบที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียน)

กรณีตัวอย่าง (เป้าหมายชีวิต)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ)

สมหญิงและจริงใจ

สมหญิงและจริงใจ เป็นเพื่อนรักกัน ในอนาคตทั้งสองฝันว่าจะเป็นแพทย์ที่มีชื่อเสียง ผู้อุทิศตนให้กับสังคม ทั้งสองสมัครสมัครสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐขณะเรียนอยู่ชั้น ม.5 ผลปรากฏว่าทั้งสองสอบได้คณะศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมากที่สุด พ่อ แม่ พี่น้องและคนใกล้ชิด ของทั้งสมหญิงและจริงใจ ต่างดีใจและสนับสนุนให้ทั้งสองเข้าเรียน จริงใจ ยอมทำตามเสียงสนับสนุนนั้น ในขณะที่สมหญิงสละสิทธิ์ การตัดสินใจของสมหญิง ทำให้ทุกคนประหลาดใจและรู้สึกเสียตายที่เธอยอมสละโอกาสนั้น และต่างมองว่าการตัดสินใจของจริงใจเป็นการตัดสินใจที่ฉลาด เมื่อจบ ม.6 สมหญิงสมัครสอบใหม่อีกครั้ง ในคราวนี้ ผลปรากฏว่าเธอสอบติดคณะแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเดียวกับที่ จริงใจเรียนอยู่สมความตั้งใจ

สมหญิงและจริงใจ ได้พบกันอีกครั้งในมหาวิทยาลัย จริงใจเล่าให้เพื่อนฟังว่า เธอรู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน และไม่ชอบวิชาที่เรียน อยากกลับมาสอบเอ็นทรานซ์ใหม่ เพื่อจะได้เรียนแพทย์อย่างที่ได้ฝันเอาไว้ แต่เมื่อนึกถึงการสอบ เธอรู้สึกท้อแท้และหมดกำลังใจ เพราะวิชาที่เธอเรียนในขณะนี้ห่างไกลกับวิชาที่จะใช้สอบมากเกินไป อีกทั้งถ้าสอบได้ เธอก็ต้องเสียเวลาไปอีก 2 ปี ผิดกับสมหญิง ที่ความฝันจะเป็นแพทย์ของเธอ ใกล้ความจริงเข้ามาแล้ว

กรณีตัวอย่าง (เป้าหมายชีวิต)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ)

สมชายกับนกุล

สมชายและนกุล เป็นเพื่อนรักกัน ทั้งสองคนมีอะไรที่คล้ายกัน ไม่ว่าจะเป็นความชอบ ความสนใจในเรื่องต่าง ๆ แม้แต่การเรียนก็มีความสามารถใกล้เคียงกัน ในอนาคตทั้งสองฝันจะเรียนต่อ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และสอบเข้าเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงให้ได้ แต่เมื่อเริ่มเรียน ชั้น ม.3 ทั้งสองพบว่าการเรียนยากขึ้น สมชายเริ่มคิดว่า เขาน่าจะเรียนทางช่างอุตสาหกรรม แทน การเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์ - คณิต ซึ่งเขารู้สึกว่า อาจจะไม่สามารถประสบความสำเร็จ สมชายปรึกษากับนกุล นกุลลังเลที่จะเลือกเส้นทางอย่างสมชาย ในที่สุด เพื่อนรักทั้งสองก็แยก สมชายเลือกเรียนช่างอุตสาหกรรมท่ามกลางเสียงคัดค้านของญาติมิตร นกุลเรียนชั้น ม. 4 สายวิทย์ - คณิต ตามคำแนะนำของพ่อแม่และความต้องการของตน

1 ปีผ่านไป เพื่อนรักทั้งสองได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกัน สมชายบอกกับนกุลว่า ผลการเรียนของเขาเป็นที่น่าพอใจมาก และเขาก็มีความสุขกับการเรียน แต่นกุลเล่าว่า เขาเบื่อหน่ายการเรียนที่ยากและไม่ชอบวิชาที่เรียนเลย แต่ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี ใจหนึ่งก็อยากจะเรียนตามมาเป็นรุ่นน้องของสมชายแต่ก็ไม่อยากเสียเวลา 1 ปี ใจหนึ่งก็อยากจะต่อสู้กับปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ก็รู้ว่าขีดความสามารถของตนคงทำอะไรไม่ได้มากนัก เขาจึงรู้สึกท้อแท้และหมดกำลังใจ

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงานที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการกำหนดเป้าหมายในการเรียน)

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก

1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่างแล้วร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การตัดสินใจของบุคคลในกรณีตัวอย่างถูกต้องเหมาะสมเพียงใด
-
-
-
-
-
2. ทำไมเขาจึงตัดสินใจเช่นนั้น
-
-
-
-
-
3. เป็นการเสี่ยงที่ไร้เหตุผลหรือไม่
-
-
-
-
-
4. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง
-
-
-
-
-

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดให้ความหมายของคำว่า“เป้าหมาย”ได้ถูกต้อง ก. เป็นแนวทางให้เกิดความสำเร็จ ข. เป็นบันไดแห่งความสำเร็จ ค. เป็นเครื่องมือสร้างตนเอง ง. ถูกทุกข้อ	4. เป้าหมายที่ทำได้ง่าย ที่กำหนดเป็นสัปดาห์หรือเป็นวัน เป็นเป้าหมายระยะใด ก. เป้าหมายระยะยาว ข. เป้าหมายระยะกลาง ค. เป้าหมายระยะสั้น ง. เป้าหมายรายวัน
2. การกำหนดเป้าหมายมีความสำคัญอย่างไร ก. เป็นแรงจูงใจให้มองเห็นและนำไปสู่ความสำเร็จ ข. เป็นแสงส่องนำทาง ค. เป็นธรรมนำชีวิต ง. วางแผนไปสู่สิ่งที่ต้องการ	5. เป้าหมายที่ครอบคลุมเวลา 3 – 5 ปีข้างหน้า เป็นเป้าหมายระยะใด ก. เป้าหมายระยะยาว ข. เป้าหมายระยะกลาง ค. เป้าหมายระยะสั้น ง. เป้าหมายรายวัน
3. เป้าหมายแบ่งออกได้กี่ระดับ ก. 2 ระดับ ข. 3 ระดับ ค. 4 ระดับ ง. 5 ระดับ	6. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนของนักเรียนขณะนี้เป็นการกำหนดเป้าหมายระยะใด ก. เป้าหมายระยะยาว ข. เป้าหมายระยะกลาง ค. เป้าหมายระยะสั้น ง. เป้าหมายรายวัน

7. ข้อใดเป็นการกำหนดเป้าหมายที่ดี ก. กำหนดต่ำ ๆ จะได้ทำสำเร็จ ข. กำหนดสูง ๆ จะได้เกิดความท้าทายแล้วเลิกทำ ค. กำหนดตามความเป็นจริงไม่สูงหรือต่ำเกินไป ง. ถูกทุกข้อ	9. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง ก. เราควรกำหนดเป้าหมายในชีวิตไว้เพียง 1 เป้าหมายเท่านั้น ข. เป้าหมายในอนาคตควรเป็นเป้าหมายที่เป็นจริงและสามารถปฏิบัติได้ ค. พ่อแม่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายในการศึกษาต่อให้เรา ง. เป้าหมายที่ดีจะต้องใช้เงินลงทุนสูง ๆ
8. เมื่อนักเรียน เรียนจบชั้น ม.3 นักเรียนวางแผนว่านักเรียนจะศึกษาต่อชั้น ม.4 ที่โรงเรียนเดิม จัดเป็นการกำหนดเป้าหมายระดับใด ก. เป้าหมายระยะยาว ข. เป้าหมายระยะสั้น ค. เป้าหมายระยะกลาง ง. เป้าหมายที่เป็นจริง	10. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อควรคำนึงถึงข้อใด ก. เป้าหมายเป็นจริง ข. เป้าหมายเป็นประโยชน์ ค. เป้าหมายที่ทำได้ด้วยตนเอง ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน

เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ

1. ก	2. ก	3. ข	4. ค	5. ข
6. ค	7. ค	8. ข	9. ข	10. ง

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง	โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3
ชื่อกิจกรรม	จบ ม. 3 เรียนอะไรดี
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบ ม. 3 2. นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้
แนวคิด	โลกกว้างทางการศึกษาเป็นแนวทางการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้น ม.3 ที่สามารถศึกษาต่ออะไรก็ได้บ้างเพื่อนักเรียนจะได้เป็นแนวทางใน การวางแผนการศึกษาต่อของตนเองในอนาคต
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์

1.คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา โดยใช้กิจกรรม “จบ ม. 3 เรียนอะไรดี”

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยให้นักเรียนหยิบดินสอสีคนละ 1 แท่ง

1.2.3 ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันโดยในกลุ่มจะต้องมีสีของดินสอไม่ซ้ำสีกัน

1.2.4 ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม แล้ว เลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบชั้น ม. 3 โดยใช้กิจกรรม “จบ ม.3 เรียนต่ออะไรดี” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบชั้น ม. 3 โดยใช้กิจกรรม “จบ ม. 3 เรียนต่ออะไรดี” ตามลำดับดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 ครูสนทนากับนักเรียนว่าจบ ม. 3 แล้วนักเรียนสามารถเรียนต่ออะไรที่ไหนได้บ้าง นักเรียนแต่ละคนต้องการศึกษาต่อสายใด ที่ไหน มีเหตุผลอย่างไร

1.3.2.3 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1

1.3.2.4 สุ่มเรียกนักเรียนถามตามใบงานที่ 1

1.3.2.5 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดเขียนแผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา เมื่อ จบชั้น ม.3 ว่าสามารถศึกษาต่ออะไร ที่ไหน ได้บ้าง ลงในใบงานที่ 2

1.3.2.7 ให้แต่ละกลุ่มเสนอผลงานให้เพื่อนในห้องฟังพร้อมทั้งแสดงแผนภูมิที่กลุ่มช่วยกันคิดให้เพื่อนดูเขียนบนกระดานดำ

1.3.2.8 ให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้เรื่อง “ แผนภูมิโลกกว้างเมื่อจบชั้น ม.3 “

1.3.2.9 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

1.3.3.9 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ดินสอสี

1.4.3 ใบงานที่ 1

1.4.4 ใบงานที่ 2

1.4.5 ใบความรู้ เรื่อง แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา

2.คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้น ม.3 โดยใช้กิจกรรม “ จบ ม.3 แล้วเรียนต่ออะไรดี ” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

ก่อนที่จะตัดสินใจในการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาต่อและตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคตนั้น นักเรียนควรมีโลกทัศน์อันกว้างไกล นั่นคือจะต้องรู้จักโลกกว้างทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาหลายระดับหลายประเภท ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ทั้งในระบบในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ฉะนั้นการทราบข้อมูลจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำมาใช้ประกอบในการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางการศึกษาและอาชีพในอนาคตของตน เพื่อให้สอดคล้องกับสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตนต่อไป

2.2 จุดมุ่งหมาย

- 2.2.1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบ ม. 3
- 2.2.2. นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้

2.3 เนื้อหา

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบชั้น ม.3

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนจบ ม.3 แล้วนักเรียนตั้งใจจะไปเรียนต่ออะไรที่ไหน สาขาใด และเมื่อจบแล้วสามารถศึกษาต่ออะไรได้อีกบ้าง

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1

2.4.3.2 สุ่มเรียกนักเรียนถาม ให้รายงานให้เพื่อนในห้องฟัง

2.4.3.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามที่กล่าวมาแล้ว

2.4.3.4 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดเขียนแผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา เมื่อ จบชั้น ม.3 ว่าสามารถศึกษาต่ออะไร ที่ไหน ได้บ้าง ลงในใบงานที่ 2

2.4.3.5 ให้แต่ละกลุ่มเสนอผลงานให้เพื่อนในห้องฟังพร้อมทั้งแสดงแผนภูมิที่กลุ่มช่วยกันคิดให้เพื่อนดูบนกระดาน

2.4.3.6 ให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ-อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบงานที่ 1

2.5.3 ใบงานที่ 2

2.5.4 ดินสอสี

2.5.6 ใบความรู้เรื่อง “เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา”

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษาโดยใช้กิจกรรม จบ ม.3 แล้วเรียนต่ออะไรดี ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 นักเรียนร่วมสนทนากับครูว่าจบ ม.3 แล้วเรียนต่ออะไรได้บ้าง นักเรียนแต่ละคนต้องการศึกษาต่ออะไร ที่ไหน สายใด เมื่อจบแล้วสามารถศึกษาต่ออะไรที่ไหน ได้อีกบ้าง
- 3.3 ทำใบงานที่ 1
- 3.4 เสนอผลงานในใบงานที่ 1
- 3.5 แบ่งกลุ่ม จับดินสอสี่คนละ 1 แท่ง
- 3.6 ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันโดยในกลุ่มจะต้องมีดินสอสี่ไม่ซ้ำกัน
- 3.7 ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
- 3.8 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดแผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้น ม.3 ว่าสามารถศึกษาต่ออะไร ที่ไหน ได้บ้าง ลงในใบงานที่ 2
- 3.9 ให้แต่ละกลุ่มเสนอผลงานให้เพื่อนในห้องฟังพร้อมทั้งแสดงแผนภูมิที่กลุ่มช่วยกันคิดให้เพื่อนดูด้วย
- 3.10 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา
- 3.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ใบงานที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง จบ ม.3 เรียนอะไรดี)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวางแผน
การศึกษาต่อของนักเรียน

1.เหตุผลที่เลือกศึกษาต่อ_____

2.สายการเรียนที่ต้องการศึกษา_____

3.สถานที่ที่ต้องการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.3 (ระบุชื่อ) _____

4.ความตั้งใจเกี่ยวกับการศึกษาขั้นสูงสุด _____

5.สถานที่ที่ต้องการศึกษาในชั้นสูงสุด

6. จะต้องใช้เวลากี่ปีในการศึกษาชั้นนี้

7.วิชาสำคัญที่ต้องเตรียมตัวคือ

8.ค่าใช้จ่ายในการเรียน _____

9. นักเรียนคิดว่าอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นคือ

10.จะแก้ไขอุปสรรคอย่างไร_____

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงานที่ 2
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง จบ ม.3 เรียนอะไรดี)

ชื่อกลุ่ม.....

- รายชื่อสมาชิกกลุ่ม
- 1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....
- ประธาน

เลขานุการ

สมาชิก

สมาชิก

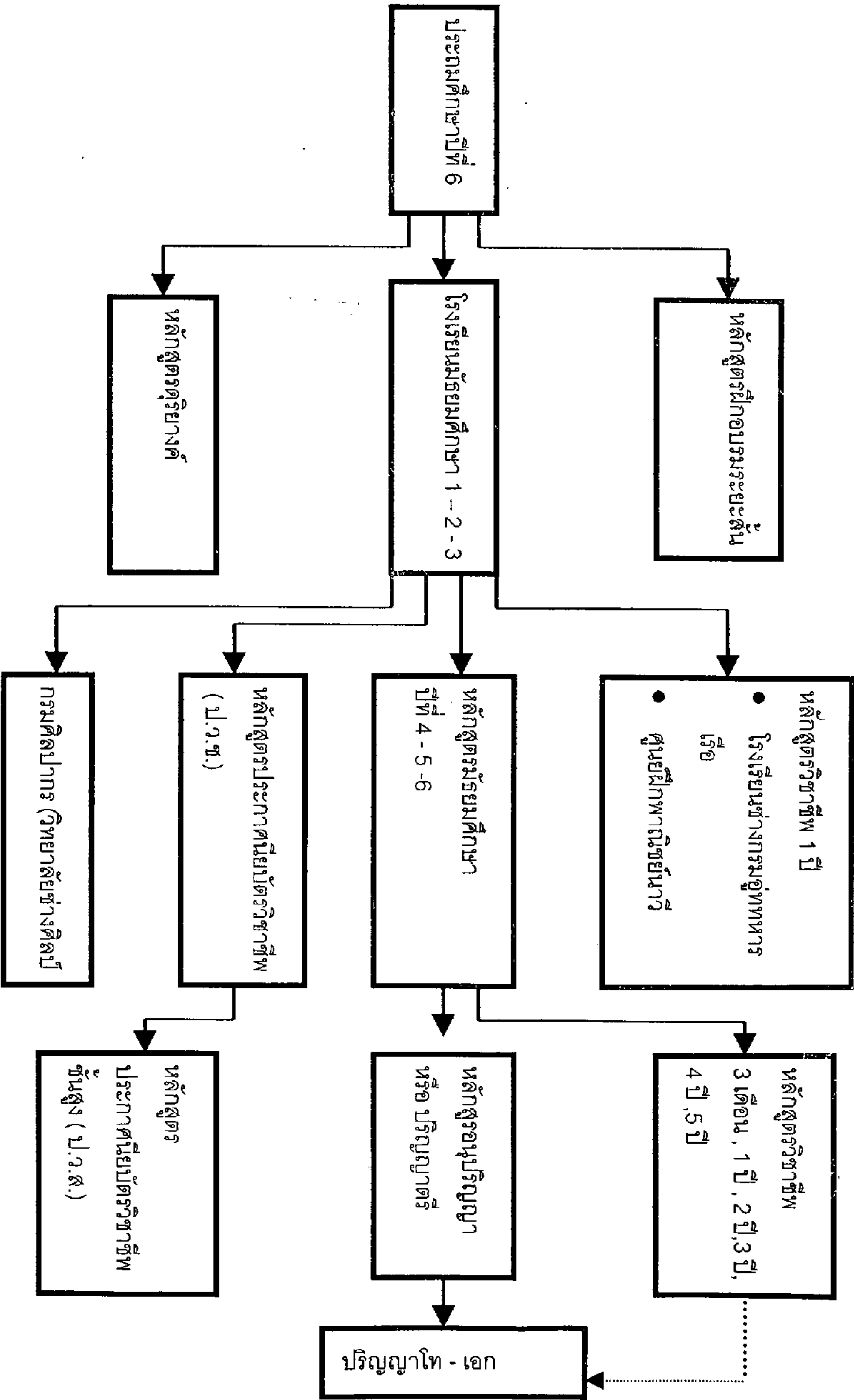
สมาชิก

สมาชิก

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงแผนที่ความคิดเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นม.3

ใบความรู้
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้น ม.3)

โลกกว้างทางการศึกษา

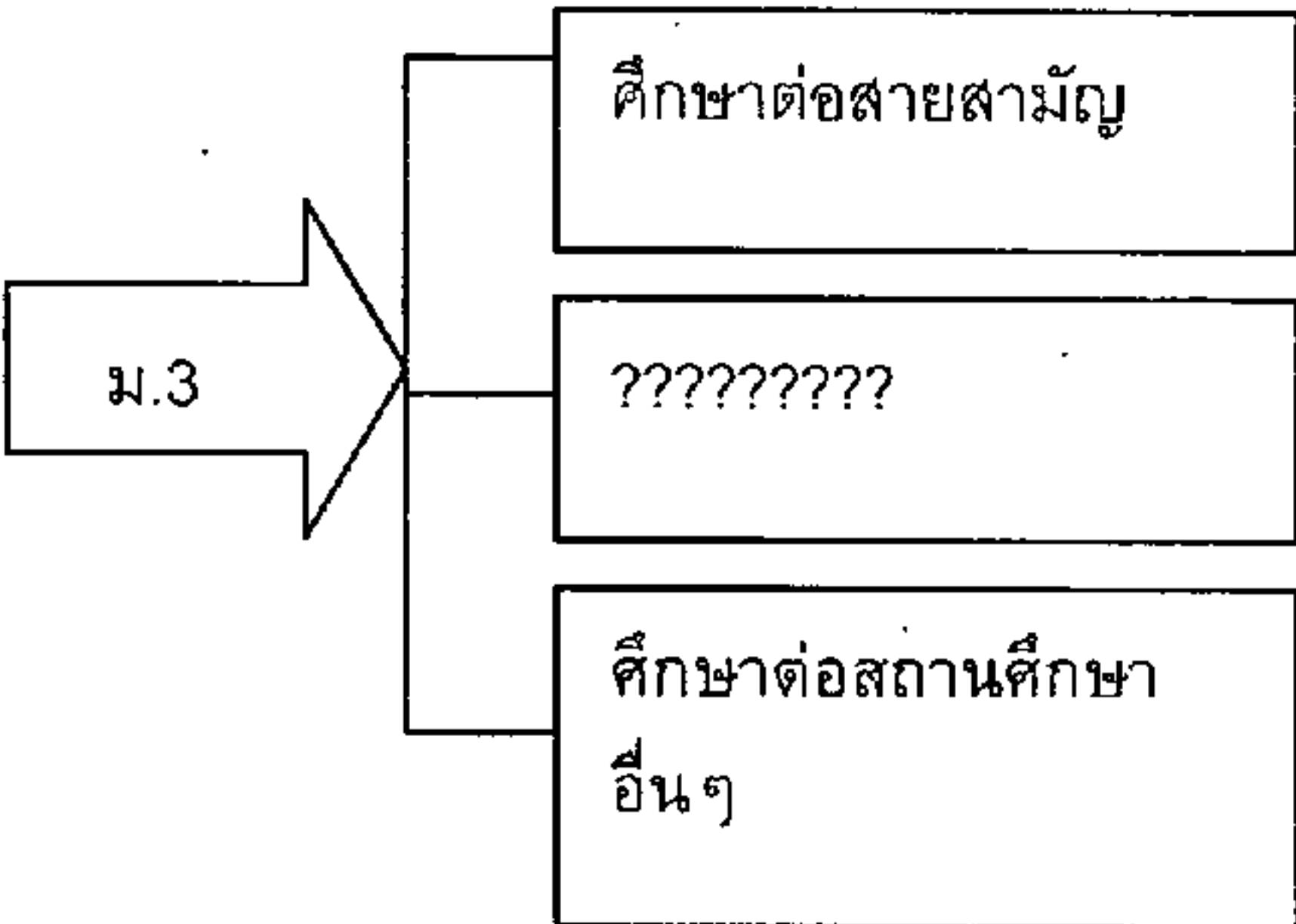

ชื่อ.....ชั้น....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. โลกกว้างทางการศึกษาหมายถึงข้อใด ก. แนวการเรียน ข. แผนการเรียนต่อ ค. ทางเลือกในการศึกษาต่อ ง. โลกของการศึกษา	4. การศึกษาในโรงเรียนสาธิต จัดเป็นการศึกษาด้านใด ก. การศึกษาเอกชน ข. การศึกษาสายสามัญ ค. การศึกษาสายอาชีพ ง. การศึกษาสถาบันอื่น ๆ
2. ข้อใดเป็นแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 ก. ศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้น ข. ศึกษาต่อประกาศนียบัตรวิชาชีพ ค. ศึกษาต่อสายสามัญ ง. ถูกทุกข้อ	5. การศึกษาต่อในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเป็นการศึกษาต่อด้านใด ก. การศึกษาพิเศษ ข. การศึกษาสายสามัญ ค. การศึกษาสายอาชีพ ง. การศึกษาสงเคราะห์
3. การศึกษาในโรงเรียนจำอากาศ จัดเป็นการศึกษาด้านใด ก. การศึกษาสายสามัญ ข. การศึกษาสายอาชีพ ค. การศึกษาสถานศึกษาอื่น ๆ ง. การศึกษาสถาบันทหาร - ตำรวจ	6. การศึกษาต่อในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือดุริยางค์ทหารบก จัดเป็นการศึกษาทางด้านใด ก. การศึกษาพิเศษ ข. การศึกษาสงเคราะห์ ค. การศึกษาสถานศึกษาอื่น ๆ ง. การศึกษาสายอาชีพ

จากแผนภูมิ ตอบคำถามข้อ 7 <pre> graph LR A[ม.3] --> B[ศึกษาต่อสายสามัญ] A --> C[????????] A --> D[ศึกษาต่อสถานศึกษา อื่นๆ] </pre> 7. จากแผนภูมิ ช่อง ควรเติมข้อใด ก. การศึกษาสายอาชีพ ข. การศึกษาสงเคราะห์ ค. การศึกษาพิเศษ ง. การศึกษาสถาบันทหาร - ตำรวจ	9. ข้อใดเป็นแนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพ เมื่อจบระดับ ปวช. แล้ว ก. เรียนต่อระดับ ปวส. ข. เรียนต่อระดับ ปริญญาตรี ค. เรียนต่อระดับ ปริญญาโท ง. ได้ทั้งข้อ ก และ ข
8. ข้อใดเป็นแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม.6 ก. ศึกษามหาวิทยาลัยปิดของรัฐ ข. ศึกษาต่อสถาบันราชภัฏ ค. ศึกษาต่อวิทยาลัยพลศึกษา ง. ถูกทุกข้อ	10. ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง ก. ม.3 → ปริญญาตรี → ปริญญาโท ข. ม.3 → ม.6 → ปริญญาตรี ค. ม.3 → ปวส. → ปริญญาตรี ง. ม.3 → ปวช. → ปริญญาโท

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา

1. ก	2. ง	3. ค	4. ข	5. ค
6. ค	7. ก	8. ง	9. ง	10. ข

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง	โลกกว้างทางการศึกษา เมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)
ชื่อกิจกรรม	เรียนต่อ ม. ปลาย สายสามัญสำคัญไฉน
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ 2. นักเรียนบอกเป้าหมายของแผนการเรียนแต่ละแผนการเรียน 3. นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้สอดคล้องกับตนเอง
แนวคิด	ทางเลือกหนึ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้น ม.3 ก็คือการศึกษาต่อมัธยมปลายสายสามัญ (ม.4 – ม.6) ซึ่งการศึกษาต่อในสายสามัญนี้ เป็นการศึกษาต่อเพื่อเป็นการวางรากฐานที่ดี สำหรับการศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ ต่อไป การทราบแนวทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการพิจารณาตัดสินใจ วิธีการหนึ่งว่านักเรียนจะเลือกสายสามัญหรือสายอาชีพ
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึด คู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนต่อ ม.ปลาย สายสามัญสำคัญไหน”

1.2.2 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน

1.2.3 ให้นักเรียนนับ 1 – 5 ให้คนที่นับ 5 ออกมาข้างนอกเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติ ใช้ผู้แสดง 7 คน

1.2.4 ครูแจกเนื้อเรื่องบทบาทสมมติ ให้นักเรียนศึกษาและกำหนดบทบาทของผู้แสดงแต่ละคน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนต่อ ม. ปลาย สายสามัญสำคัญไหน” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (สายสามัญ) โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อ ม. ปลาย สายสามัญสำคัญไหน ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.2.2 ให้ผู้แสดงบทบาทสมมติแสดงให้เพื่อนดู

1.3.2.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วช่วยกันคิดว่านักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการแสดงบทบาทสมมติ

1.3.2.4 ครูสนทนาต่อ ทำไมจึงต้องมีแผนการเรียนให้เลือก

1.3.2.5 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจตามแผนการเรียน กลุ่มละ 5 คน แผนไหน มีนักเรียนสนใจเกินให้ตั้งกลุ่มใหม่ ดังนี้

- แผนการเรียน วิทย - คณิต
- แผนการเรียนศิลป์ – คณิต
- แผนการเรียนภาษา – สังคม

1.3.2.6 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าแผนการเรียนนั้น ๆ เรียนเน้นหนักทางด้านไหน เป้าหมายของแผนการเรียนสามารถเรียนต่ออะไรได้บ้าง ตามใบงานที่ 2

1.3.2.7 ครูแจกใบความรู้เรื่อง การศึกษาสายสามัญ

1.3.2.8 ครูอธิบายเพิ่มเติม

1.3.2.9 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

1.3.2.10 ครูนำแบบฝึกหัดหลังเรียนให้นักเรียนทำ

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ใบงาน 1 และ 2

1.4.3 เนื้อเรื่องบทบาทสมมุติ เรื่อง แผนไหนดี

1.4.4 ใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ)

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนวในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้น ม.3 (สายสามัญ) โดยใช้กิจกรรมเรียนต่อ ม.ปลาย สายสามัญ สำคัญไหน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

ทางเลือกหนึ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้น ม.3 ก็คือการศึกษาต่อมัธยมปลายสายสามัญ (ม.4 – ม.6) ซึ่งการศึกษาต่อในสายสามัญนี้ เป็นการศึกษาต่อเพื่อเป็นการวางรากฐานที่ดี สำหรับการศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ ต่อไป การทราบแนวทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการพิจารณาตัดสินใจ วิธีการหนึ่งว่านักเรียนจะเลือกสายสามัญหรือสายอาชีพ

2.2 จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อมัธยมปลายสายสามัญ
2. นักเรียนบอกเป้าหมายของแผนการเรียนแต่ละแผน
3. นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง

2.3 เนื้อหา

การศึกษาต่อมัธยมปลาย สายสามัญ ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี โดยแบ่งการศึกษออกเป็นแผนการเรียนต่างๆ ให้นักเรียนได้เลือกตามความสามารถ และความสนใจของตนเอง ซึ่งแบ่งออกได้เป็นแผนการเรียน ดังนี้

- แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิต
- แผนการเรียน คณิต - ภาษา
- แผนการเรียน ภาษา – สังคม

เป้าหมายของแผนการเรียนแต่ละแผนการเรียนมีเป้าหมายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่แตกต่างกัน

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน

2.4.2.2 ให้นักเรียนนับ 1 – 5 ให้คนที่นับ 5 ออกมาข้างนอกเป็นผู้แสดงบทบาทสมมุติ ใช้

ผู้แสดง 7 คน

ละคน

2.4.2.3 ครูแจกเนื้อเรื่องบทบาทสมมุติให้นักเรียนศึกษาและกำหนดบทบาทของผู้แสดงแต่ละคน

2.4.2.4 ให้ผู้แสดงบทบาทสมมุติแสดงให้เพื่อนดู

2.4.2.5 ให้ช่วยกันคิดว่านักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการแสดงบทบาทสมมุติ

2.4.2.6 ครูสนทนาต่อ ทำไมจึงต้องมีแผนการเรียนรู้ให้เลือก

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจตามแผนการเรียนรู้

* แผนการเรียนรู้ - คณิต

* แผนการเรียนรู้ศิลปะ – คณิต

* แผนการเรียนรู้ภาษา – สังคม

(แผนการเรียนรู้ละ ไม่เกิน 6 คน)

2.4.3.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าแผนการเรียนนั้น ๆ เรียนเน้นหนักทางด้านไหน เป้าหมายของแผนการเรียนรู้สามารถเรียนต่ออะไรได้บ้าง ตามใบงานที่ 2

2.4.3.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานให้เพื่อนในชั้นฟัง

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.3.2 ครูแจกใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ)

2.4.3.3 ครูอธิบายเพิ่มเติม

2.4.3.4 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 อุปกรณ์

2.5.1 แบบแบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบงานที่ 1 และ 2

2.5.3 ใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ)

2.5.4 เนื้อเรื่องบทบาทสมมุติ เรื่อง แผนไหนดี

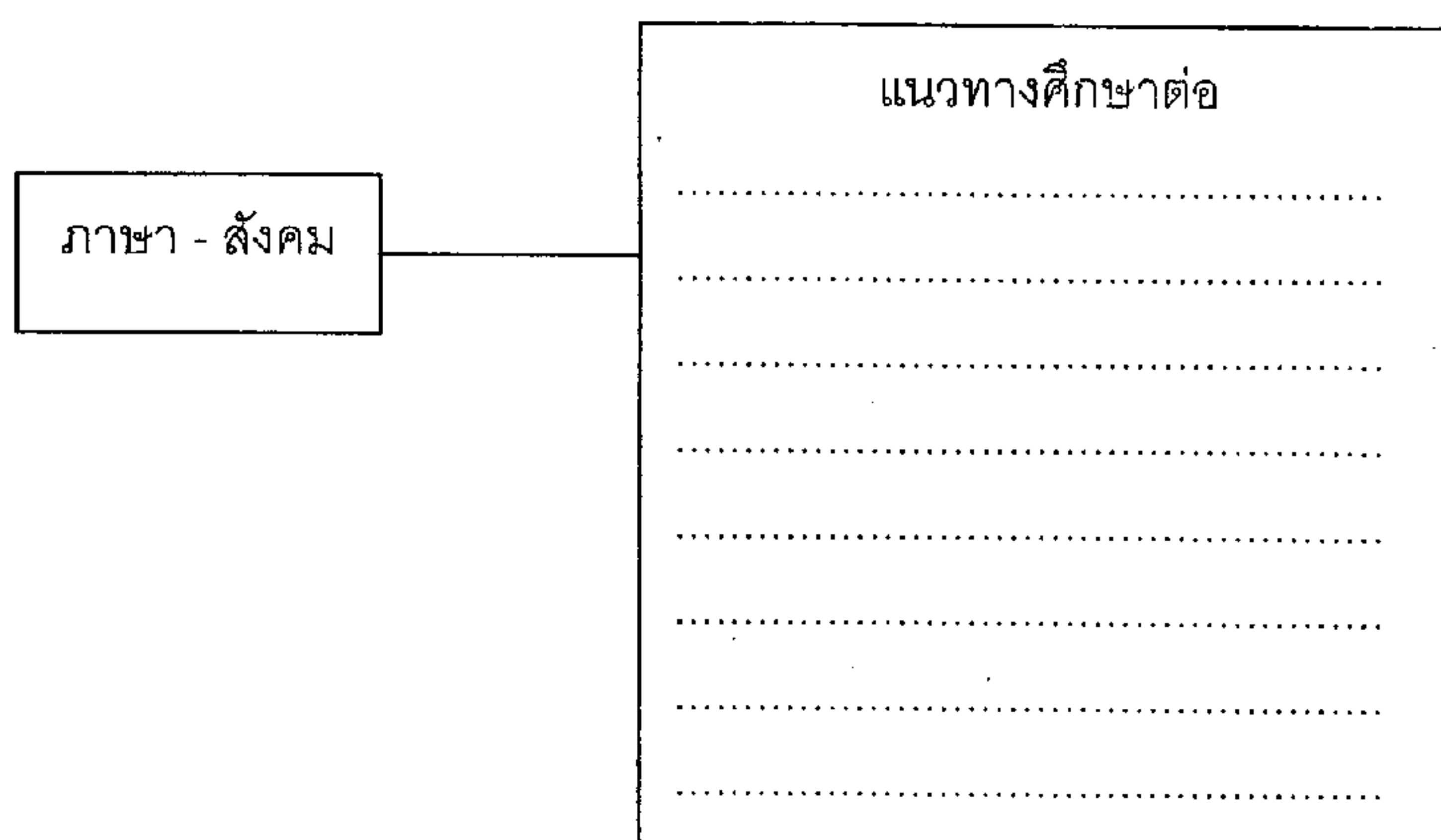
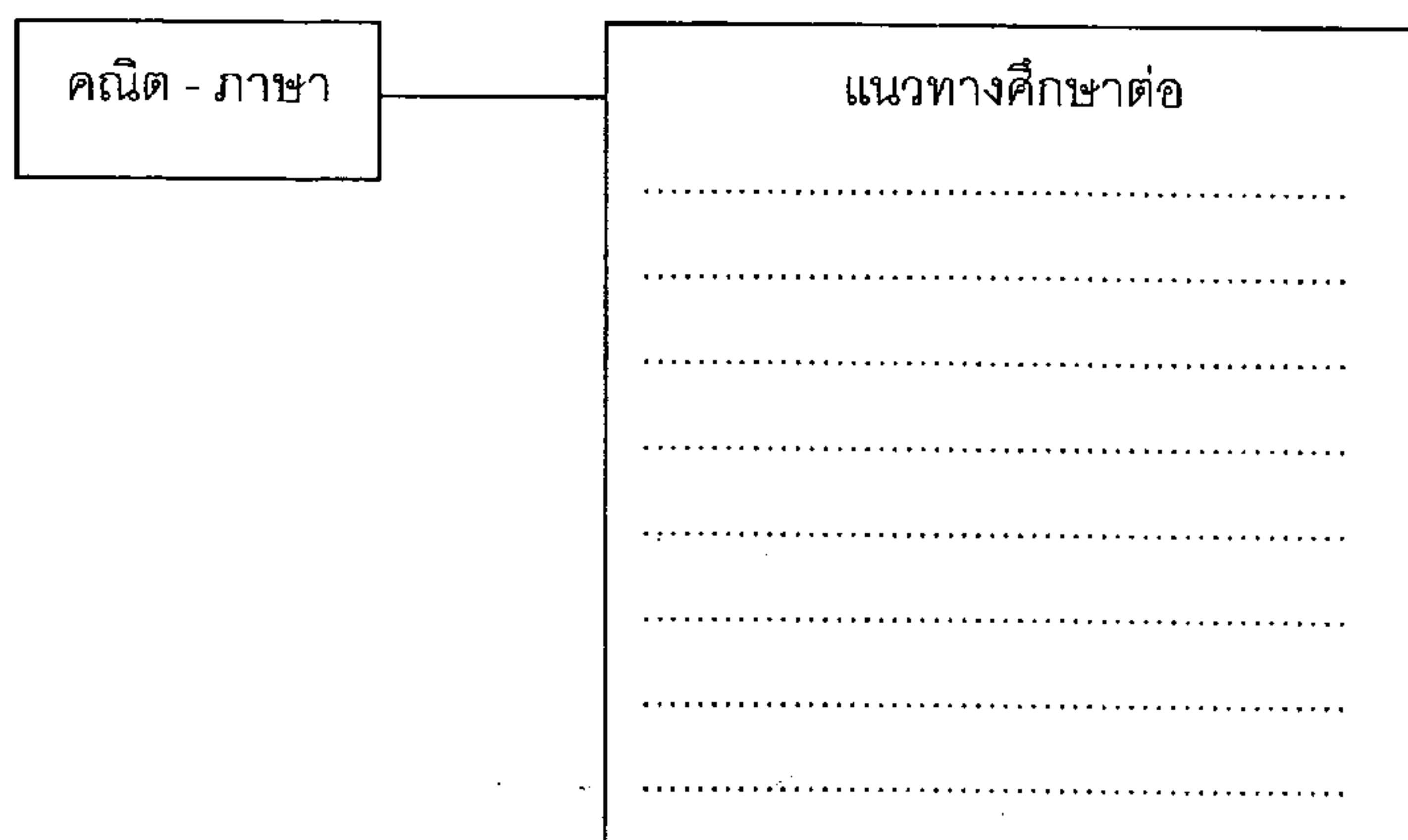
2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา โดยใช้กิจกรรม เรียน ม.ปลาย สายสามัญสำคัญไหน ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนนับ 1 – 5 ให้คนที่นับ 5 ออกมาแสดงบทบาทสมมุติ
- 3.3 ให้นักเรียนที่แสดงบทบาทสมมุติแสดงแสดงตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้
- 3.4 ให้แต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายข้อคิดที่ได้จึงให้ นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วสรุปลงใบงานที่ 1
- 3.5 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.6 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจตามแผนการเรียนรู้ วิทยุ - คณิต
แผนการเรียนรู้ศิลป์ – คณิต แผนการเรียนรู้ภาษา – สังคม
- 3.7 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าแผนการเรียนนั้น ๆ เรียนเน้นหนักทางด้านไหน
เป้าหมายของแผนการเรียนรู้สามารถเรียนต่ออะไรได้บ้าง ลงในใบงานที่ 2
- 3.8 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานให้เพื่อนในชั้นฟัง
- 3.9 ให้ศึกษาไปความรู้เรื่อง เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายสามัญ)
- 3.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

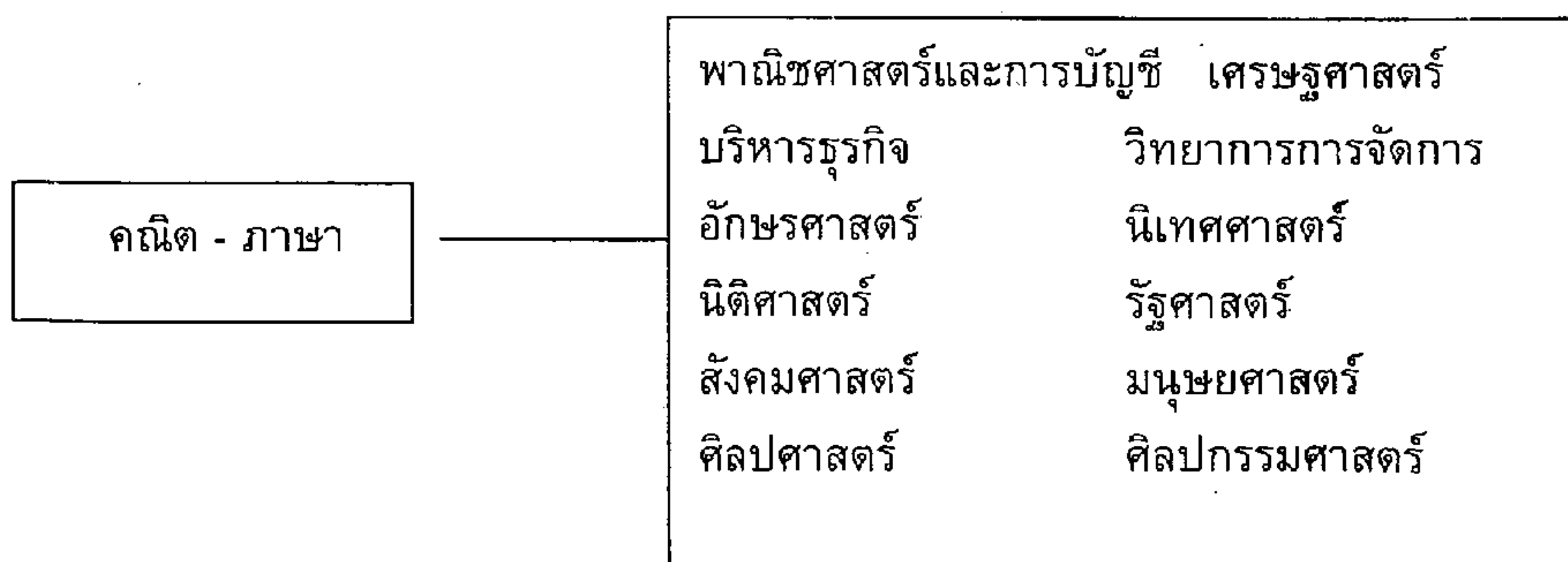
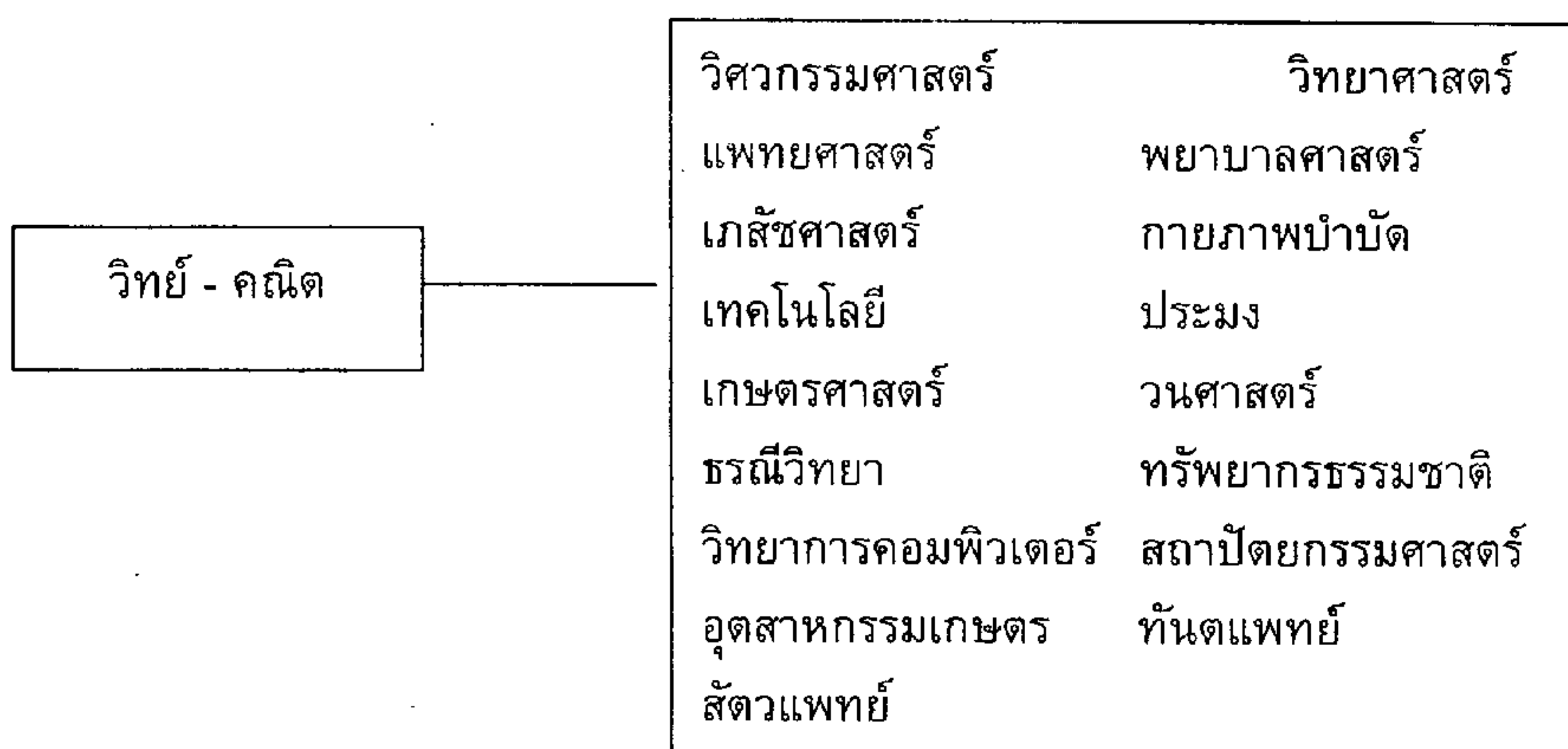
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3)

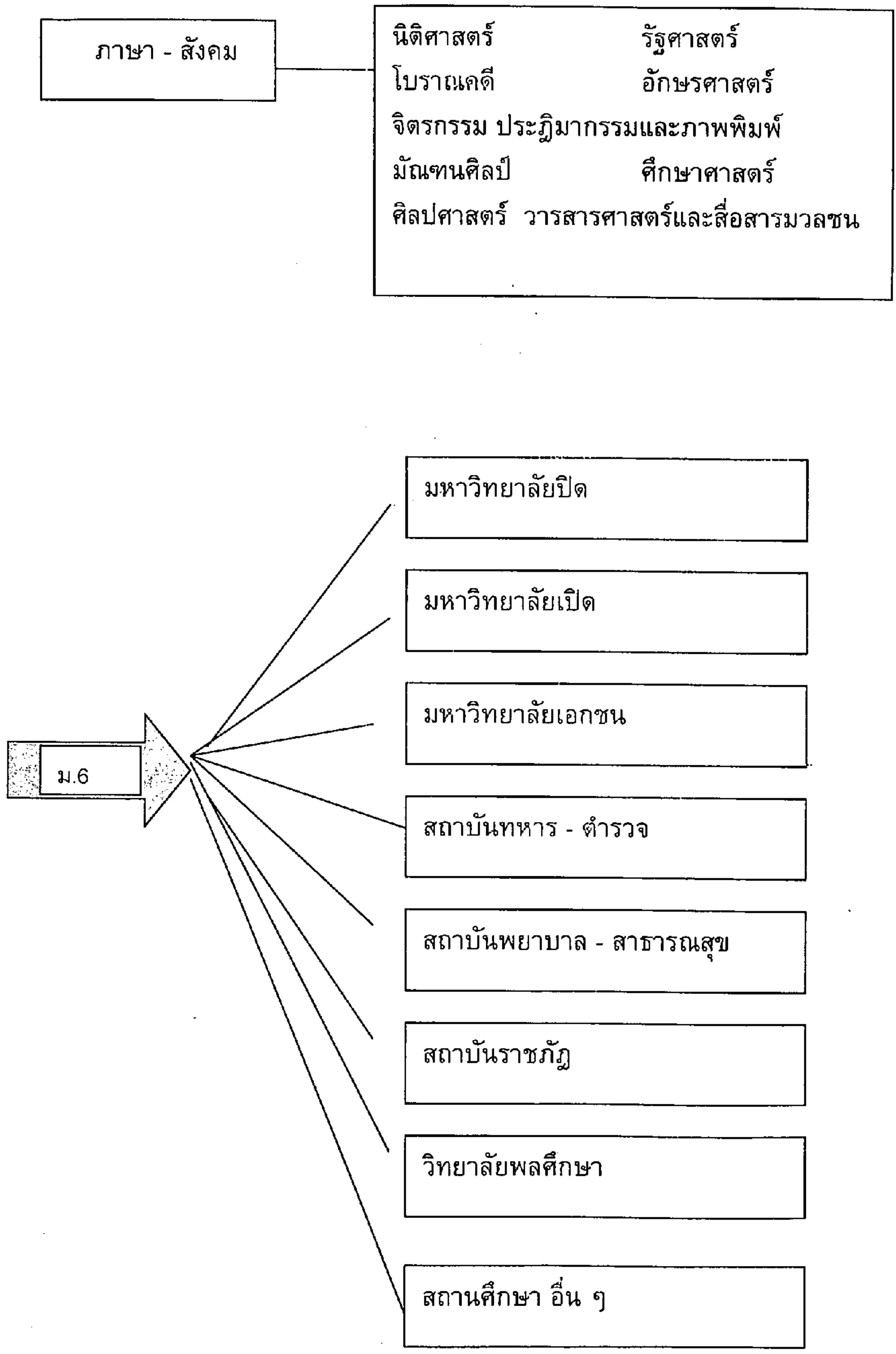
การศึกษาต่อมัธยมปลายสายสามัญ

การศึกษาต่อมัธยมปลาย สายสามัญ ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นแผนการเรียนต่างๆ ให้นักเรียนได้เลือกตามความสามารถ และความสนใจของตนเอง ซึ่งแบ่งออกได้เป็นแผนการเรียน ดังนี้

- แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิต
- แผนการเรียน คณิต - ภาษา
- แผนการเรียน ภาษา - สังคม

เป้าหมายของแผนการเรียนแต่ละแผนการเรียนมีเป้าหมายในการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่แตกต่างกัน การเลือกแผนการเรียนควรทราบว่า แผนการเรียนแต่ละแผนเรียนเน้นวิชาเรียนไม่เหมือนกัน นักเรียนจะต้องเลือกแผนการเรียนให้สอดคล้องกับตนเองให้มากที่สุด

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน 1
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษา
สายสามัญ))

- รายชื่อสมาชิกกลุ่ม
- 1.....ประธาน

2.....เลขานุการ

3.....สมาชิก

4.....สมาชิก

5.....สมาชิก

6.....สมาชิก

คำชี้แจงให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากบทบาทสมมุตินักเรียนคิดว่าการกรพทำของใครเหมาะสมที่สุด.....

เหตุผลเพราะ.....

.....
2. สมศักดิ์มีลักษณะเด่น คือ.....

ควรเลือกแผนการเรียน.....

เหตุผลเพราะ.....

.....
3. วิโรจน์มีลักษณะเด่น คือ.....

ควรเลือกแผนการเรียน.....

เหตุผลเพราะ.....

.....
4. ไชยกันต์มีลักษณะเด่น คือ.....

ควรเลือกแผนการเรียน.....

เหตุผลเพราะ.....

.....

บทบาทสมมติ เรื่อง แผนไหนดิ

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3
(การศึกษาสายสามัญ))

สมศักดิ์ชอบวาดภาพ ภาพที่สมศักดิ์วาดจะมีคนชมเสมอ ๆ สมศักดิ์หวังว่าในอนาคตจะเป็นจิตรกรที่ยิ่งใหญ่ แต่พ่อแม่ของสมศักดิ์ไม่ชอบ พ่อแม่อยากให้สมศักดิ์เป็นหมอเหมือนกับตน ทั้ง ๆ ที่ สมศักดิ์ไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เลย แต่สมศักดิ์ก็จำใจเลือกแผนการเรียนวิทย์ – คณิต สมศักดิ์มีเพื่อน 2 คน คือ วิโรจน์ และโชคนันต์ สมศักดิ์เมื่อถูกพ่อแม่บังคับให้เลือกแผนการเรียนนั้นก็พยายามชวนวิโรจน์ และโชคนันต์ให้ไปเรียนเป็นเพื่อน วิโรจน์ นั้นอยากเป็นครูแต่ก็ขัดเพื่อนไม่ได้ ส่วนโชคนันต์เป็นลูกกำพร้าฐานะทางบ้านไม่ดีนักโชคนันต์ โชคนันต์มีแม่เพียงคนเดียว จึงคิดว่าการจะเลือกแผนการเรียนอะไรนั้นน่าจะถามความเห็นของแม่ก่อน เมื่อโชคนันต์ถามความเห็นของแม่ แม่ก็บอกกับโชคนันต์ว่า อยากเรียนอะไรก็เรียน แต่อย่าลืมว่าเราจนและโชคนันต์ก็ไม่แข็งแรงนัก โชคนันต์ตัดสินใจไม่ได้จึงไปหาครูประจำชั้น ครูประจำชั้นจึงเอาสมุดประจำตัวของโชคนันต์มาดูพบว่า โชคนันต์เก่งวิชาภาษาไทย แต่วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ และเมื่อดูจากฐานะทางบ้านและสุขภาพของโชคนันต์แล้ว ครูจึงแนะนำว่าโชคนันต์ไม่น่าจะเรียนแผนการเรียนนี้ แต่น่าจะเรียนทางภาษาแทน โชคนันต์เชื่อครูจึงเลือกเรียนทางด้านภาษา โชคนันต์มีความสุขมาก ในขณะที่เพื่อนทั้งสองคือวิโรจน์และสมศักดิ์ต้องฝืนใจเรียนในสิ่งที่ตนไม่ชอบ

บทบาทของผู้แสดง

บทบาทของสมศักดิ์

- สมศักดิ์ชอบวาดภาพและหวังว่าจะเป็นจิตรกรในอนาคต แต่ถูกพ่อแม่บังคับให้เรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต เพื่อจะได้เป็นหมอเหมือนตน
- สมศักดิ์มีเพื่อนสนิท คือ วิโรจน์ และโชคนันต์ สมศักดิ์พยายามชักชวนให้เพื่อนทั้งสองเรียนเหมือนตน
- สมศักดิ์ผิดหวังจากการเลือกแผนการเรียนตามใจพ่อแม่ สมศักดิ์รู้สึกอึดอัดใจมาก

บทบาทของพ่อสมศักดิ์

- เป็นพ่อของสมศักดิ์ มีอาชีพเป็นหมอ บังคับให้ลูกเรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต เพื่อจะได้เป็นหมอเหมือนตน

บทบาทของแม่สมศักดิ์

- เป็นแม่ของสมศักดิ์มีอาชีพเป็นหมอ บังคับให้ลูกเรียนแผนการเรียนบังคับให้ลูกเรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต เพื่อจะได้เป็นหมอเหมือนตน

บทบาทของวิโรจน์

- เป็นเพื่อนของสมศักดิ์ อยากเรียนครู แต่ขัดเพื่อน คือสมศักดิ์ไม่ได้จึงเลือกแผนการเรียนคณิต – วิทย์ เช่นกัน

บทบาทของโชคนันต์

- เป็นเพื่อนของสมศักดิ์ ฐานะทางบ้านไม่ดีนัก สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง เมื่อสมศักดิ์ชวนให้เรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จึงลังเล

- โซคอนันต์ไปปรึกษาแม่เกี่ยวกับการเรียน แต่ก็ยังตัดสินใจไม่ได้
- โซคอนันต์ไปขอคำปรึกษาจากครูประจำชั้น
- โซคอนันต์เลือกแผนการเรียนทางด้านภาษา และรู้สึกเป็นสุขมาก

บทบาทของแม่โซคอนันต์

- เป็นแม่ของโซคอนันต์ รักและตามใจลูก เมื่อลูกมาปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนต่อจึงตามใจแต่ให้ลูกดูตัวเองก่อนตัดสินใจเลือก

บทบาทของครูประจำชั้น

- เป็นครูประจำชั้นของสมศักดิ์ วิโรจน์ และโซคอนันต์ เมื่อโซคอนันต์มาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนต่อ ก็ดูประวัติการเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับตัวโซคอนันต์และในที่สุดได้เสนอแนะให้โซคอนันต์เลือกเรียนทางด้านภาษาแทนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต

ชื่อ.....
 ชั้น.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
 เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การศึกษาสายสามัญมีความหมายตรงกับข้อใด ก. การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ข. การศึกษาต่อมัธยมปลาย (ม. 4 – ม. 6) ค. การศึกษาต่อสายอาชีพ ง. การศึกษาระยะสั้น	4. นักเรียนที่จะเลือกเรียนแผนการเรียน คณิต – ภาษาเรียนเน้นหนักทางด้านใด ก. คณิตศาสตร์ + ภาษาอังกฤษ ข. คณิตศาสตร์ + ภาษาไทย ค. ทุกวิชาต้องเรียนหมด ง. ถูกทั้งข้อ ก,ข
2. การศึกษาต่อสายสามัญมีเป้าหมายตรงกับข้อใด ก. เพื่อประกอบอาชีพ ข. เพื่อมุ่งมั่นเข้าสู่มหาวิทยาลัย ค. เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ ง. เพื่อเรียนในระดับ ปวช.	5. ถ้านักเรียนต้องการจะเป็นพยาบาล นักเรียนควรเลือกแผนการเรียนใด ก. วิทยาศาสตร์ – คณิต ข. คณิต – ภาษา ค. ภาษา – สังคม ง. แผนการเรียนใดก็ได้
3. ข้อใดคือเหตุผลของการมีแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกเรียน ก. เพื่อให้นักเรียนเลือกได้ตามความถนัด ข. เพื่อให้นักเรียนเลือกได้ตามความสนใจ ค. เพื่อให้นักเรียนเลือกได้ตรงกับแนวทางที่จะประกอบอาชีพ ง. ถูกทุกข้อ	6. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง ก. ทุกแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมศาสตร์ได้ ข. ทุกแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาแพทยศาสตร์ได้ ค. ทุกแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาเภสัชศาสตร์ได้ ง. ทุกแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์ได้

7. ถ้านักเรียนต้องการทำงานบัญชี นักเรียนควรจะเลือกเรียนแผนการเรียนใด ก. วิทยา – คณิต ข. คณิต – ภาษา ค. ภาษา – สังคม ง. ทุกแผนการเรียน	9. ข้อใดเป็นแนวทางการศึกษาต่อของแผนการเรียน วิทยา – คณิต ก. จิตรกรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์ มณฑศิลป์ ข. วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีการแพทย์ บริหารธุรกิจ ค. วิทยาการคอมพิวเตอร์ เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ ง. นิติศาสตร์ เกษตรศาสตร์ มณฑศิลป์
8. ข้อใดเป็นแนวทางการศึกษาต่อของแผนการเรียน คณิต – ภาษา ก. พณิชยศาสตร์และการบัญชี ประมง สถาปัตยกรรม ข. บริหารธุรกิจ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ค. บริหารธุรกิจ สัตว์ศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ง. พณิชยศาสตร์และการบัญชี เกษตรศาสตร์ นิติศาสตร์	10. เมื่อเรียนจบ ม.6 แล้วสามารถศึกษาต่อที่ไหนได้บ้าง ก. มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ข. วิทยาลัยพลศึกษา ค. สถาบันทหาร – ตำรวจ ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน**เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ**

1. ข	2. ค	3. ค	4. ง	5. ก
6. ง	7. ข	8. ข	9. ค	10. ง

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง	โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาสายอาชีพ)
ชื่อกิจกรรม	เรียนสายอาชีพกันดีกว่า
จุดมุ่งหมาย	นักเรียนบอกความหมายและโลกกว้างทางการศึกษาของสายอาชีพ
แนวคิด	การศึกษาสายอาชีพเป็นทางเลือกหนึ่งของนักเรียน ที่ต้องการเรียนสายอาชีพ จุดหมายและหลักสำคัญคือ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน อบรม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1. ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ) เรียนสายอาชีพกันดีกว่า แล้วให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนจับดินสอสี่ คนละ 1 แท่ง ให้คนที่จับได้สี่เดียวกันรวมกลุ่มเดียวกันแล้วตั้งชื่อกลุ่ม

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนสายอาชีพกันดีกว่า”

1.3.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนสายอาชีพกันดีกว่า” ตามลำดับดังนี้

1.3.3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.3.2 ครูสนทนากับนักเรียนว่า ใครคิดว่าจบ ม.3 แล้วจะเรียนต่อสายอาชีพบ้าง

1.3.3.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนที่ต้องการเรียนสายอาชีพ จะเรียนสาขาใด เพราะเหตุใด จึงเลือกเรียนสาขานั้น

1.3.3.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวิธีการที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3.5 ครูแจกกรณีตัวอย่าง ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและร่วมกันอภิปราย ตามใบงาน กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 1 , 2 , 3 , 4 และ 5

1.3.3.6 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง

1.3.3.7 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพ

1.3.3.8 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจ และร่วมกันอภิปรายตามใบงานที่ 2

1.3.3.9 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

1.3.3.10 แจกใบความรู้ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

1.3.3.11 ครูสรุปด้วยกลอน 1 บท

1.3.3.12 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 กรณีตัวอย่าง

1.4.3 ดินสอสี

1.4.4 ใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

1.4.5 ใบงานที่ 1 และ 2

1.4.6 บทกลอน 1 บท

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาเรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนสายอาชีพกันดีกว่า” ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

2.1 แนวคิด

จุดหมายและหลักการสำคัญของการศึกษาต่อสายอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริง

2.2 จุดมุ่งหมาย

นักเรียนบอกเป้าหมายและโลกกว้างทางการศึกษาสายอาชีพ

2.3 เนื้อหา

การจัดหลักสูตรสายอาชีพ มีจุดประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนและฝึกฝนทักษะ ตามสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ด้วยเหตุนี้หลักสูตรสายอาชีพจึงประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ มากมาย ซึ่งสรุปได้ 5 ประเภท คือ

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
3. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาศิลปกรรม

ทั้ง 5 ประเภท เปิดสอนในสถาบันการศึกษาของรัฐในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเอกชน ซึ่งต้องใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี จึงจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และถ้าศึกษาต่ออีก 2 ปีจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นตอนสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่าใครคิดว่า เมื่อจบ ม.3 แล้วใครจะเรียนต่อสายอาชีพบ้าง
ต้องการเรียนสาขาใด ที่ใด

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน

2.4.3.2 ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการ 1 คน

2.4.3.3 ครูแจกกรณีตัวอย่างให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย

2.4.3.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง ให้เพื่อนในชั้นฟัง

2.4.3.5 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทวิชาที่เปิดสอน ว่ามีอะไรบ้าง และต้องเตรียมตัวอย่างไร

2.4.3.6 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ แล้วร่วมกันอภิปรายตามใบงานที่ 2

2.4.3.7 ครูสุ่มนักเรียนออกรายงานหน้าชั้นให้เพื่อนฟัง

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนแล้วร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สายอาชีพ) ให้นักเรียนศึกษา

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ- อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ดินสอสี

2.5.3 กรณีตัวอย่าง

2.5.4 ใบความรู้ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สายอาชีพ)

2.5.5 บทกลอน 1 บท

2.5.6 ใบงานที่ 1 และ 2

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ) โดยใช้กิจกรรม “เรียนสายอาชีพกันดีกว่า” ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนจับดินสอสีต่าง ๆ
- 3.3 นักเรียนที่ได้แบ่งดินสอสีเดียวกันอยู่รวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 5 คน
- 3.3 ให้ตั้งชื่อกลุ่มแล้ว คัดเลือกประธานกลุ่ม 1 คน เลขานุการ 1 คน
- 3.4 ให้แต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายจากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1
- 3.5 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.6 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจตามประเภทวิชา
- 3.7 ให้ร่วมกันอภิปรายลงตามใบงาน 2
- 3.8 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนในชั้นฟัง
- 3.9 ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์บทกลอน
- 3.10 ให้ศึกษาใบความรู้เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)
- 3.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

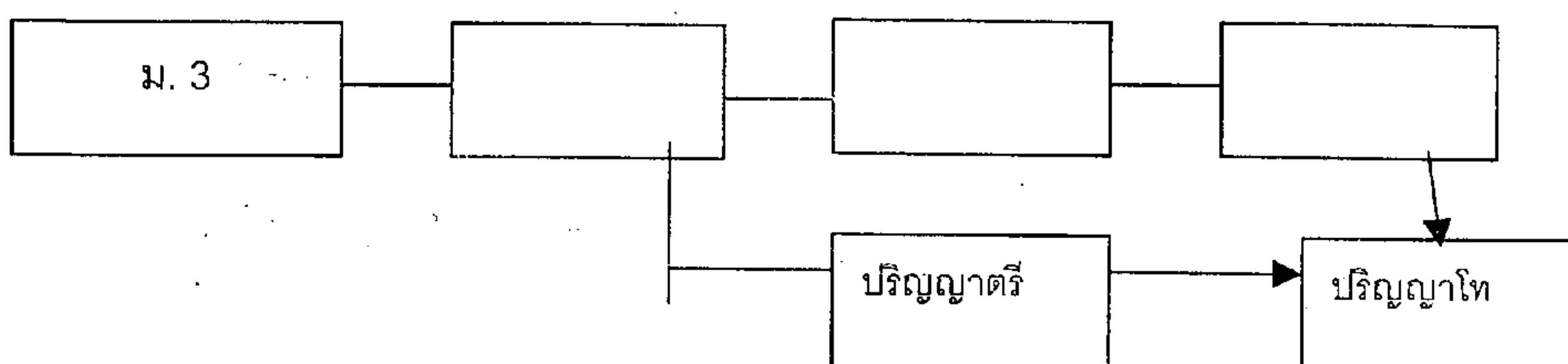
ใบงานที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (สายอาชีพ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์และถูกต้อง

การศึกษาสายอาชีพ

แผนภูมิการศึกษาสายอาชีพ

โรงเรียนที่เปิดสอนสายอาชีพที่นักเรียนรู้จัก

- 1.....
- 2.....
- 3.....

สาขาที่เปิดสอนสายอาชีพ

- 1..... 2.....
- 3..... 4.....
- 5..... 6.....

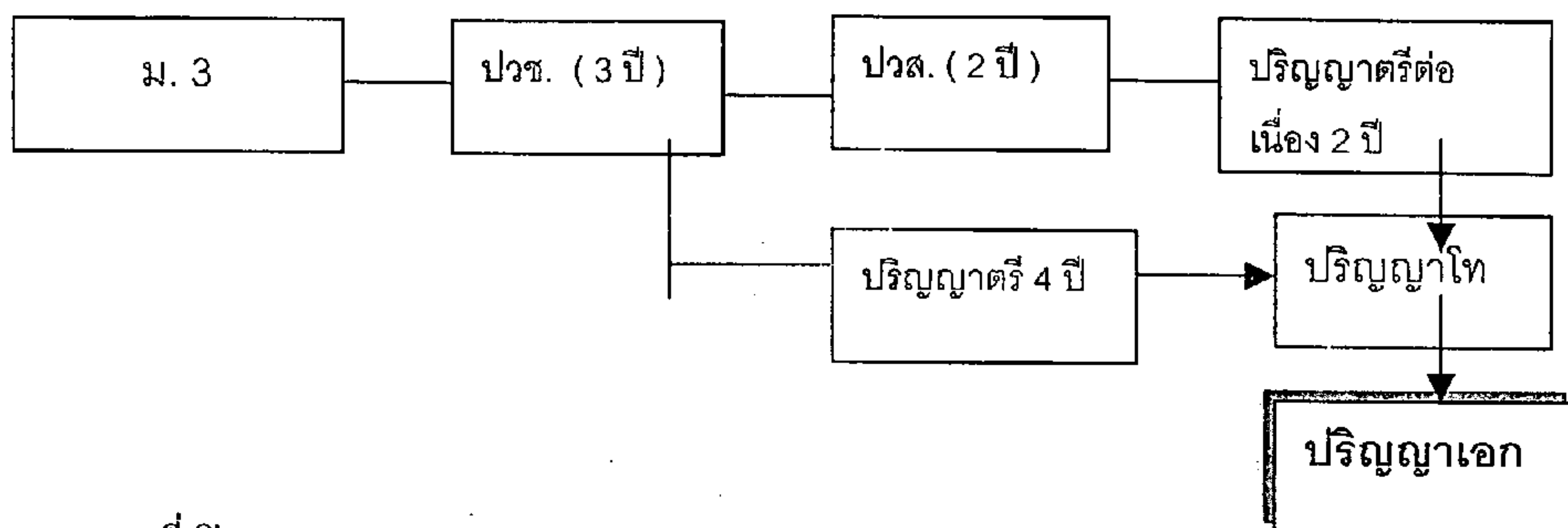
ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- 1.....การเรียนต่อมัธยมปลายสายสามัญมีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาดรีได้ง่ายกว่าสายอาชีพ
- 2.....การศึกษาต่อสายอาชีพมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในวิชาชีพ จนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้จริง
- 3.....นักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร ปวช. ย่อมมีโอกาสหางานทำได้ง่ายกว่านักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร ม. ปลาย
- 4.....ผู้ที่เรียนหลักสูตร ปวช. ควรคำนึงถึงสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ฐานะครอบครัว สุขภาพร่างกาย และเป้าหมายชีวิตเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ
- 5.....ไม่ว่าจะเรียนสายสามัญหรือสายอาชีพย่อมมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาสาย (สายอาชีพ)

ประเภทสาขาที่เปิดสอน

1. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ ช่างไฟฟ้าช่างก่อสร้าง ช่างอิเล็กทรอนิกส์
ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่าง
ซ่อมบำรุง ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม
2. สาขาวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ บัญชี การตลาด เลขานุการ การขาย
คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ
3. สาขาวิชาเกษตรกรรม ได้แก่ สัตวบาล พืชกรรม ช่างกลเกษตร
4. สาขาวิชาคหกรรม ได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ
ดอกไม้ประดิษฐ์
5. สาขาวิชาศิลปกรรม ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ศิลปหัตถกรรม การออกแบบ
แบบ วิจิตรศิลป์ ศิลปประยุกต์ เครื่องปั้นดินเผา

คุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาสาขาต่าง ๆ มีดังนี้

1. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรเป็นผู้ที่สนใจและชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร ตรงไปตรงมา ไหวพริบดี ไม่รังเกียจความเปื้อนเปรื้อน มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพไม่ขัดต่ออาชีพช่าง เช่น ตาบอดสี มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ดี
2. สาขาวิชาพาณิชยกรรม ควรเป็นผู้สนใจการทำงานเกี่ยวกับตัวเลข มีความสนใจภาษา มีความละเอียด เป็นผู้ฟังที่ดี ความจำดี ทำตามระเบียบแบบแผน
3. สาขาวิชาเกษตรกรรม ควรเป็นผู้ที่มีนิสัยรักธรรมชาติ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ชอบความอิสระ อดทน ตรงต่อเวลา รอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับงานทางเกษตร สุขภาพแข็งแรง ไม่รังเกียจความสกปรก
4. สาขาวิชาคหกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบความสวยงาม ชอบประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ ด้วยมือตนเอง อดทน มีความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์งาน รักความสะอาด

5. สาขาวิชาศิลปกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบงานศิลปะ มีแนวศิลปิน มีอารมณ์สุนทรีย์ รักธรรมชาติและความอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโลกทัศน์ส่วนตัว

บทกลอน

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

สายอาชีพนั้นก็ดีมีคุณค่า
ทุกสาขาปัจจุบันทันสมัย
ไม่ตกงานไม่อดตายขายหน้าใคร
แม้ฝึกฝนฝึกฝนจนชำนาญ
อุตสาหกรรม – เกษตรกรรม นั้นล้ำค่า
ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทยไปทุกด้าน
หัตถกรรม – พณิชยกรรม นำบริการ
อีกหลายด้านน่าเลือกเรียนเพียรฝึกเคย

ที่มา : แนะนำน้องน้อย โดย สวัสดิ์ สุวรรณอักษร

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (กรณีตัวอย่างที่ 1)
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

- คำชี้แจง
1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้

2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากกรณีตัวอย่าง แล้วสรุปลงในใบงาน

3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....ประธาน

2.....เลขานุการ

3.....สมาชิก

4.....สมาชิก

5.....สมาชิก

6.....สมาชิก

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 1

ไพฑูรย์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขามีผลการเรียนในระดับ 2.40 เขาชอบเรียนวิชาโครงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่างวิทยุ เมื่อมีเวลาว่างเขาชอบคลุกคลีอยู่กับการซ่อมและแก้วงจรวิทยุต่าง ๆ เขาเคยชนะเลิศการประกวดผลงานทางด้านช่างวิทยุ ประเภทเยาวชน เขาตั้งใจว่าเมื่อจบชั้น ม.3 จะศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทางด้านวิทยุ แต่มารดาต้องการให้เขาศึกษาต่อชั้น ม.4 -6 เมื่อจบแล้วจะได้ไปสอบเป็นทหาร และรับราชการเป็นทหารรับใช้ชาติ เหมือนกับบิดา เพราะไพฑูรย์เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงมีความอดทน ประกอบกับปัจจุบันอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มั่นคง จากกรณีตัวอย่างถ้านักเรียนเป็นไพฑูรย์นักเรียนจะเลือกเรียนอะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (กรณีตัวอย่างที่ 2)
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

- *****
- คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้

2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากกรณีตัวอย่าง แล้วสรุปลงในใบงาน

3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง
- รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....ประธาน

2.....เลขานุการ

3.....สมาชิก

4.....สมาชิก

5.....สมาชิก

6.....สมาชิก

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 2

ขวัญฤทัยกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอมีผลการเรียนปานกลาง เธอเป็นเด็กเรียบร้อย ชอบทำอาหารและขนม ซึ่งฝีมือของเธอเป็นที่ยอมรับในบรรดาเพื่อน ๆ และครูที่สอน คหกรรมก็ยังแนะนำว่าขวัญฤทัยน่าจะเรียนทางด้านคหกรรมเพราะมีความถนัดทางด้านโภชนาการและตั้งเธอก็ชอบทำอาหาร เธอเคยได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดการทำอาหารในงานแสดงศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ 52 ที่จังหวัดสระบุรีมาแล้ว ดังนั้นเธอตั้งใจจะศึกษาต่อระดับ ปวช. ทางด้านอาหารและโภชนาการ และเปิดร้านขายอาหารในอนาคต เนื่องจากฐานะครอบครัวของเธออยู่ในระดับปานกลาง และบิดามารดาประกอบอาชีพครู จึงต้องการให้เธอศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วเรียนครู เพื่อจะได้รับราชการซึ่งเป็นอาชีพที่มั่นคง รายได้แน่นอน แต่เธอเบื่อทางด้านวิชาการและไม่สนใจอาชีพนี้เลย

จากกรณีตัวอย่างถ้านักเรียนเป็นขวัญฤทัยนักเรียนจะเลือกเรียนอะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (กรณีตัวอย่างที่ 3)
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (การศึกษาสายอาชีพ)

- คำชี้แจง
1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้

2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากกรณีตัวอย่าง แล้วสรุปลงในใบงาน

3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....ประธาน

2.....เลขานุการ

3.....สมาชิก

4.....สมาชิก

5.....สมาชิก

6.....สมาชิก

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 3

สถาพร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเลิกเรียนเขาใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งเป็นผู้ช่วยช่างซ่อมเครื่องยนต์ เขาสามารถเปลี่ยนหัวเทียน ใส่กรอง เปลี่ยนน้ำมันเครื่องได้ เป็นต้น และได้ค่าตอบแทนจากเจ้าของร้าน ในอนาคตเขาคิดว่าจะเปิดร้านซ่อมเครื่องยนต์ แต่พี่ชายของสถาพรต้องการให้สถาพรเรียนต่อ ม.ปลาย แผนการเรียนภาษา สังคม เพื่อจะได้เป็นทนายความเหมือนกับตนเพราะสถาพรมีความจำดี เรียนด้านภาษาได้ดี และอาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีเกียรติ แต่สถาพรไม่ชอบที่จะพบปะผู้คนชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องยนต์มากกว่า

จากกรณีตัวอย่างถ้านักเรียนเป็นสถาพรนักเรียนจะเลือกเรียนอะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นความหมายของการศึกษาสายอาชีพ ก. การศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพ ข. การศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนศึกษาต่อในระดับที่สูง ค. การศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนศึกษาต่อ ง. การศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนมีงานทำ	ตอบคำถาม ข้อ 4 – 5 ม. 3 1 ปวส. ปริญญาตรี 2 ปริญญาโท ใช้คำตอบนี้ ตอบคำถามข้างล่างนี้ ก. ปริญญาตรี ข. ปวช. ค. ปริญญาโท ง. ปวส. 4. ช่องหมายเลข 1 ควรเติมข้อใด 5. ช่องหมายเลข 2 ควรเติมข้อใด
2. นักเรียน จบ ม.3 เรียนต่อสายอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะได้รับวุฒิข้อใด ก. ปวช. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ข. ปวส. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ค. ปริญญาตรีสายอาชีพ ง. ปริญญาโทสายอาชีพ	
3. จุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาสายอาชีพคือข้อใด ก. มุ่งศึกษาต่อ ข. มุ่งให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ ค. เพื่อให้จบระดับปริญญาตรี ง. เพื่อเข้าทำงานโรงงานอุตสาหกรรม	6. ข้อใดอยู่ในกลุ่มคหกรรม ก. การขาย ข. ธุรกิจค้าปลีก ค. อาหารและโภชนาการ ง. การโรงแรม

7. ข้อใดอยู่ในกลุ่มสาขาพาณิชยกรรม ก. เลขานุการ ข. บัญชี ค. การตลาด ง. ถูกทุกข้อ	9. สมศักดิ์เป็นผู้ที่ชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักรเป็นคนตรงไปตรงมามีไหวพริบดี ไม่รังเกียจความเปรอะเรื้อน สมศักดิ์ควรเลือกเรียนสาขาใด ก. อุตสาหกรรม ข. พาณิชยกรรม ค. เกษตรกรรม ง. ศิลปกรรม
8. ข้อใดอยู่ในกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ก. คหกรรม ข. ศิลปหัตถกรรม ค. ช่างยนต์ ง. การตลาด	10. นลินีเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความสามารถในการพิมพ์ดีด มีความสามารถในการจำดี ภาษาอังกฤษดี มีความสุขุม ละเอียดยรอบคอบ ขยันและอดทน และสามารถเก็บความลับได้เป็นอย่างดี นลินีควรเรียนด้านใด ก. คหกรรม ข. เลขานุการ ค. บัญชี ง. การตลาด

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน

เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

1. ก	2. ก	3. ข	4. ค	5. ก
6. ค	7. ง	8. ง	9. ก	10. ข

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง	โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (สถานศึกษาอื่นๆ)
ชื่อกิจกรรม	สถาบันไหนดี
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ 2. นักเรียนนอกระบบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่ จบ ม.3 เข้าศึกษาต่อ
แนวคิด	นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญ และสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เปิดรับนักเรียนที่จบ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าไปศึกษาต่อดังนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาว่าสถานศึกษาเหล่านั้นสอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของตนเองหรือไม่
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-และอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (สถานศึกษาอื่นๆ) โดยใช้กิจกรรม “สถาบันไหนดี”

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนจับฉลากชื่อสัตว์ ซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด ได้แก่ สุนัข แมว กระต่าย หมู ไก่ ให้นักเรียนที่จับฉลากชื่อสัตว์ชนิดเดียวกันรวมกลุ่มด้วยกัน

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มแล้วเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถานศึกษาอื่นๆ) โดยใช้กิจกรรม สถาบันไหนดี

1.3.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถาบันอื่นๆ) โดยใช้กิจกรรม “สถาบันไหนดี” ตามลำดับดังนี้

1.3.3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.3.2 ครูสนทนากับนักเรียนว่า นักเรียนทราบหรือไม่ว่า เมื่อจบ ม.3 แล้ว นอกจากเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถาบันไหน หรือโรงเรียนไหนที่รับ ม.3 เข้าไปเรียนอีกบ้าง และสถาบันเหล่านั้นตั้งอยู่ที่ไหนกันบ้าง

1.3.3.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่น ๆ จะเรียนสถาบันไหนเพราะเหตุใด

1.3.3.4 ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา

1.3.3.5 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ

1.3.3.5 แต่ละกลุ่มค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนนั้น ๆ ข้อมูลที่ต้องการได้แก่ ที่ตั้ง หลักสูตรที่เปิดสอน คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษา หลักฐานที่ใช้ วิชาที่สอบ สิทธิพิเศษที่จะได้รับ

1.3.3.6 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานสรุปให้เพื่อนในชั้นฟัง

1.3.3.7 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามหลังจากทำใบงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว

1.3.3.8 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

1.3.3.9 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ใบงานที่ 1 และ 2

1.4.3 ใบความรู้ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา(สถานศึกษาอื่น ๆ

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ในชุด การสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถานศึกษาอื่น ๆ) โดยใช้กิจกรรม "สถาบันไหนดี" ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

2.1 แนวคิด

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญ และสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เปิดรับนักเรียนที่จบ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าไปศึกษาต่อ ดังนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาว่าสถานศึกษาเหล่านั้นสอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเองหรือไม่

2.2 จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาสถานศึกษาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพ
2. นักเรียนบอกระเบียบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบ ม.3 เข้าศึกษาต่อ

2.3 เนื้อหา

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญ และสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เปิดรับนักเรียนที่จบ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าไปศึกษา ดังนี้

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ทหารอากาศ ทหารบก

1. โรงเรียนจ่าอากาศ
2. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
3. วิทยาลัยนาฏศิลป์
4. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
5. วิทยาลัยในวัง (หญิง)
6. โรงเรียนผู้ใหญ่วะตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย)

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นตอนก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ใครคิดว่าจบ ม.3 แล้ว จะไปเรียนสถานศึกษาอื่น ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพบ้าง

2.4.2.2 ครูสุ่มเรียกนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่น ๆ จะเรียนสถาบันไหนเพราะเหตุใด

2.4.3 ชั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา

2.4.3.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ

2.4.3.3 แต่ละกลุ่มกันหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนนั้น ๆ ข้อมูลที่ต้องการได้แก่ ที่ตั้ง หล
สูตรที่เปิดสอน คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษา หลักฐานที่ใช้ วิชาที่สอบ สิทธิพิเศษที่จะได้รับ

2.4.3.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานสรุปให้เพื่อนในชั้นฟัง

2.4.3.5 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

2.4.4 ชั้นสรุป

1.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.5 ชั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ- อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบงานที่ 1 และ 2

2.5.3 ใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา(สถานศึกษาอื่น ๆ)

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3.คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่องโลกกว้างทางการศึกษา (สถานศึกษาอื่น ๆ) โดยใช้กิจกรรม “สถาบันไหนดี ” ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้ศึกษาไปความรู้ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา(สถานศึกษาอื่น ๆ)
- 3.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 5 คน
- 3.4 คัดเลือกประธานกลุ่ม 1 คน เลขานุการ 1 คน
- 3.5 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่กลุ่มจับฉลากได้ตามหัวข้อที่ครูกำหนด
- 3.6 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.7 นักเรียนทำใบงานที่ 2
- 3.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน ที่ 1
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถานศึกษาอื่นๆ)

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....ประธาน

2.....เลขานุการ

3.....สมาชิก

4.....สมาชิก

5.....สมาชิก

6.....สมาชิก

ชื่อสถาบัน.....

ที่ตั้ง.....

หลักสูตรที่เปิดสอน.....

คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษา.....

การรับเข้าศึกษา.....

วิชาที่สอบ.....

สิทธิพิเศษที่จะได้รับ.....

วุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา.....

ชื่อ.....ชั้น.....

ใบงานที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถาบันไหนดี))

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายถูก (/) หน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

- 1. โรงเรียนนุริยาคัททวารบกตั้งอยู่ที่จังหวัดทหารบกเพชรบุรี
- 2. ผู้ที่จะเข้าเรียนโรงเรียนนุริยาคัททวารบก ทหารเรือ และอากาศจะต้องเป็นนัก
นุริยาคัท
- 3. โรงเรียนนุริยาคัททวารบกทหารบก ทหารเรือ และอากาศ รับนักเรียนที่จบชั้น
ป.6 และ ม.3
- 4. โรงเรียนนุริยาคัททวารบกรับเฉพาะนักเรียนชายเข้าศึกษา
- 5. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนุริยาคัททวารบกจะได้รับวุฒิ ปวช.
- 6. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนุริยาคัททวารบกบรรจุรับราชการได้ยศ
สิบตรี
- 7. โรงเรียนจ่าอากาศตั้งอยู่ที่เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ
- 8. ผู้สำเร็จจากโรงเรียนจ่าอากาศจะได้รับวุฒิ ปวช.
- 9. นักเรียนที่จะสมัครเข้าเรียนโรงเรียนจ่าอากาศจะต้องได้เกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำ
กว่า 3.00
- 10. ผู้สำเร็จจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารจะได้รับวุฒิ ปวช.
- 11. โรงเรียนช่างฝีมือทหารรับเฉพาะนักเรียนชายที่มีผลการเรียนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 2.00
- 12. หลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนช่างฝีมือทหารได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างอากาศยาน
- 13. วิทยาลัยนนาฏศิลป์ มีอยู่ทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย
- 14. วิทยาลัยนนาฏศิลป์รับผู้ที่จบชั้น ป.6 และ ม.3 เข้าศึกษาต่อ
- 15. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยนนาฏศิลป์สามารถรับราชการ ศิลปิน นัก
แสดง หรือประกอบอาชีพอิสระอย่างอื่นได้
- 16. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รับเฉพาะนักเรียนชายที่มีอายุไม่ต่ำกว่า
15 ปี และไม่เกิน 17 ปี
- 17. เมื่อสำเร็จจากโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะได้รับการบรรจุเข้า
ทำงานในส่วนของการไฟฟ้า
- 18. หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยในวังหญิง ได้แก่ ดอกไม้สด ดอกไม้แห้ง
- 19. การเรียนในวิทยาลัยในวังหญิง วิทยาลัยในวังชาย ใช้เวลาในการเรียน 1 ปี
- 20. หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยในวังชาย ได้แก่ หลักสูตรอาหารและขนม

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษา (สถานศึกษาอื่นๆ)

แนะแนวสถานศึกษาด้านอื่นๆ

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญ และสายอาชีวศึกษาแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆ ที่รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ เข้าศึกษา ดังนี้

1. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และดุริยางค์ทหารอากาศ
3. โรงเรียนจ่าอากาศ
4. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
5. วิทยาลัยนาฏศิลป์
6. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
7. วิทยาลัยในวัง (หญิง)
8. โรงเรียนผู้ใหญ่วรพระตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย)

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ที่ตั้ง ถ.อิสรภาพ เขตบางกอกน้อย กทม. โทรศัพท์ 4114547 หรือ 4755292

หลักสูตร ดุริยางค์ทหารเรือ 6 ปี

การจัดการศึกษา นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ จะต้องเรียนวิชาต่างๆ ได้แก่ วิชาดุริยางค์ วิชาทหารที่จำเป็นแก่การเป็นทหารเรือ และวิชาสามัญตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาสายอาชีวะ

คุณสมบัติ

1. เป็นชาย-หญิงโสด (ผู้หญิงจะรับปีเว้นปี) อายุ 12-15 ปี สูงไม่น้อยกว่า 138 ซม. และว่ายน้ำเป็น
2. จบชั้น ป.6-ม.3 หรือเทียบเท่า และได้รับอนุญาตจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองแล้ว
3. มีสัญชาติไทย และบิดา มารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็นนักดนตรี

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. ประกาศนียบัตร หรือใบสุทธิ หรือใบรับรองแสดงวุฒิการศึกษา
2. รูปถ่ายขนาด 1.5x2 นิ้ว จำนวน 6 รูป ถ่ายไม่เกิน 3 เดือน
3. สำเนาทะเบียนบ้าน ที่แสดงถึงภูมิลำเนา วัน เดือน ปีเกิด และสัญชาติไทยของผู้สมัคร และสัญชาติไทยโดยกำเนิดของบิดามารดาด้วย

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย (สอบไม่เกินหลักสูตรชั้น ป.6)

2. ภาควิชาความเหมาะสม จะกระทำเมื่อผ่านการสอบภาควิชาการแล้ว ประกอบด้วยการสอบสัมภาษณ์ ปัญหา-เซาต์ดนตรีทั่วไป ท่วงทีวาจา พลศึกษา (วิ่งทน-ว่ายน้ำ) และตรวจโรค

เมื่อสำเร็จการศึกษา

จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารและแต่งตั้งยศเป็นจ่าตรี (เทียบเท่าวุฒิปวช.) รับเงินเดือนระดับ ป.1 ขั้น 4 และในระหว่างรับราชการจะมีโอกาสได้รับการคัดเลือกไปศึกษาต่อในโรงเรียนดนตรีในประเทศอเมริกา และอังกฤษ

ข้อผูกพัน เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วจะต้องรับราชการในกองดุริยางค์กองทัพเรือต่อไปไม่น้อยกว่า 6 ปี ถ้ารับราชการไม่ครบกำหนดหรือต้องพ้นจากฐานะนักเรียนไปในระหว่างการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ จะต้องชดเชยใช้เงินเป็นค่าตอบแทนแก่กองทัพเรือตามเกณฑ์ที่กำหนด

การรับสมัคร ประมาณเดือนมีนาคมของทุกปี .

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกและดุริยางค์ทหารอากาศ

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารบก ถนนวิภาวดี สามเสนใน เขตพญาไท กทม.10400 โทร. 2459378, 2451457 ต่อ 8996,8995

หลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบก 6 ปี และนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ 6 ปี (ปัจจุบัน นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ จะต้องสมัครและเรียนร่วมกับนักเรียนดุริยางค์ทหารบกทุกประการ เมื่อจบการศึกษาแล้ว จึงจะแยกเหล่าตามจำนวนที่แต่ละหน่วยงานต้องการ โดยทางสถาบันจะเป็นผู้คัดนักเรียนเองว่าจะได้รับการบรรจุในหน่วยงานของกองทัพบก หรือหน่วยงานของกองทัพอากาศ)

จำนวนรับ 65 คน โดยแยกเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก จำนวน 55 คน (รับ ผู้ชาย 40 ผู้หญิง 15 คน) นักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ จำนวน 10 (รับผู้ชาย 8 คน ผู้หญิง 2 คน)

คุณสมบัติ

1. จบชั้น ป.6 เป็นชาย-หญิงโสด อายุ 12 – 15 ปี
2. มีสัญชาติไทย และบิดา มารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร ต้องได้รับอนุญาตจากบิดามารดา และต้องเล่นดนตรีเป็น 1 อย่าง จะเป็นดนตรีไทย หรือดนตรีสากลก็ได้ และสามารถอ่านโน้ตสากลได้พอสมควร
3. มีสัญชาติไทย และบิดา มารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็นนักดนตรี

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. ประกาศนียบัตร หรือใบสุทธิ หรือใบรับรองของโรงเรียน
2. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้สมัคร บิดามารดา และหลักฐานการได้รับการอนุญาตจากบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองโดยชอบธรรม สูติบัตรหรือหลักฐานการเกิดของผู้สมัคร หลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลของผู้สมัครหรือบิดามารดา (ถ้ามี)
3. รูปถ่ายขนาด 3x4 นิ้ว จำนวน 4 รูป ถ่ายไม่เกิน 3 เดือน

วิชาที่สอบ ประกอบด้วยสอบวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย การตรวจร่างกาย สัมภาษณ์ การทดสอบความถนัดทางดนตรี (โสตประสาท ปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี) ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

สิทธิที่ได้รับ นักเรียนดุริยางค์ทั้งสองเหล่าเป็นนักเรียนประเภทประจำ และไป-กลับ ในระหว่างการศึกษาจะได้รับเครื่องอุปโภค บริโภค เบี้ยเลี้ยงเป็นรายวัน วันละ 50 บาท และเงินเดือนตามชั้นปีอีก

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับวุฒิ ปวช. นักเรียนในส่วนของกองดุริยางค์ทหารบก จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นทหารยศสิบตรี หากไม่มีความจำเป็นอื่นใดจะบรรจุในเขตมณฑลทหารบก และเขตจังหวัดทหารบกที่ตั้งอยู่ในภูมิลำเนาของผู้เข้าสอบ สำหรับนักเรียนในส่วนของกองดุริยางค์ทหารอากาศจะได้รับการบรรจุในกองทัพอากาศ ดอนเมือง

การรับสมัครและวันสอบ ประมาณเดือนมีนาคมของทุกปี

โรงเรียนเจ้าอากาศ

ที่ตั้ง 171/ 1 หมู่ 2 ถ.พหลโยธิน เขตดอนเมือง กทม . โทรศัพท์ 5343758 , 5344365 และ 5343711

หลักสูตร นักเรียนเจ้าอากาศ 3 ปี

จำนวนรับ 260 คน

สาขาที่เปิดสอน

1. ประเทวิชาช่างอุตสาหกรรม เปิดสอน สาขาช่างอากาศ ช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยี โทรคมนาคม
2. ประเทวิชาพาณิชยกรรม เปิดสอนสาขาวิชาพาณิชยกรรม (แบ่งเป็นกลุ่มวิชาชีพการบัญชี และกลุ่มวิชาชีพการเลขานุการ)

คุณสมบัติ

1. รับผู้จบม.3 หรือเทียบเท่า มีผลการศึกษา คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.20 อายุไม่ต่ำ 14 ปี และไม่เกิน 18 ปี เป็นชายโสด มีสัญชาติไทย และบิดา มารดา มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด (เกิดในประเทศไทย)
2. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร อวัยวะ ตลอดจนลักษณะท่าทางบุคลิกเหมาะสมแก่การเป็นทหารและไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา และรูปถ่าย 2 นิ้ว จำนวน 6 รูป
2. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้สมัคร และของบิดามารดา ใบสำคัญทหารกองเกิน (สด. 9) หรือใบแทน (ถ้ามี)
3. หลักฐานที่แสดงว่าเป็นบุตรข้าราชการ (ถ้ามี)
4. หลักฐานที่แสดงความสามารถด้านกีฬา (ถ้ามี)

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
2. สอบสัมภาษณ์ พลศึกษา (วิ่ง-ว่ายน้ำ) สอบความถนัดทางทหาร และตรวจร่างกายทางการแพทย์

สิทธิที่จะได้รับ

1. ได้รับจ่ายเครื่องแบบ เครื่องใช้ต่างๆ รวมทั้งเครื่องเขียนและตำราเป็นมูลค่าหลายพันบาทต่อปี
2. ได้รับเงินเดือน ในชั้นปี ที่ 1 เดือนละ 1,470 บาท ชั้นปีที่ 2 เดือนละ 1,710 บาท ชั้นปีที่ 3 เดือนละ 1,830 บาท พร้อมกับเบี้ยเลี้ยงอีกวันละ 50 บาท
3. นอกจากนี้ยังได้รับการบริการต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล ห้องสมุด เครื่องกีฬาและสิ่งบันเทิงต่างๆ

วันจำหน่ายใบสมัคร ประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี
วันรับสมัคร ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ที่ตั้ง 3/1 ซอยพหลโยธิน 30 (ซอยอาลาดิน) แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร 5110117 ,5110618,9303480,5110716
หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 3 ปี ในแผนกช่างซ่อมบำรุง,ช่างกลโรงงาน,ช่างเชื่อมประสาน,ช่าง
ท่อและโลหะแผ่น,ช่างไฟฟ้า,ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างยนต์
การเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 2 ภาคคือ

1. ภาคปกติ (อยู่ประจำ) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สมัครไว้ดังนี้

คุณสมบัติ

- 1. จบชั้น ม.3 หรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00)
- 2. เป็นชายโสด อายุ 16-18 ปี มีสัญชาติไทยโดยกำเนิดและบิดามารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด แต่ถ้าบิดา
เป็นนายทหารสัญญาบัตรหรือนายทหารประทวน ซึ่งมีสัญชาติไทยโดยกำเนิดแล้ว มารดาจะมีสัญชาติใช้
เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิดก็ได้
- 3.มีสุขภาพสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคที่ขัดต่อการเป็นทหาร

ขนาดพิกัดความสมบูรณ์ของร่างกาย

อายุ /ปี	ความสูง /ซม.	น้ำหนัก /กก.	หน้าอกเมื่อหายใจเข้าออกเต็มที่ (ซม.)	
			หายใจเข้า	หายใจออก
16	152	42	76	73
17	154	44	77	74
18	156	46	78	75

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

- 1. ประกาศนียบัตร ระเบียนหรือใบรับรองแสดงว่าผู้สมัครสำเร็จ หรือรอผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
หรือกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าขึ้นไป
- 2. สำเนาทะเบียนบ้านเพื่อแสดงสัญชาติของผู้สมัคร และของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด
- 3. หลักฐานใบสำคัญการขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน (ถ้ามี)

วิชาสอบ

- 1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
- 2. พลศึกษา เป็นการทดสอบสมรรถภาพร่างกายสอบยิมนาสติกและกรีฑา
- 3. สัมภาษณ์ ดูลักษณะทั่วทั้งที่วาจา บุคลิกภาพ วาจา ไหวพริบ ปฏิภาณ ความสมบูรณ์และความสมส่วนของ
ร่างกาย

4. ตรวจร่างกาย เป็นการตรวจรูปร่าง ลักษณะและความสมบูรณ์ของร่างกาย รวมทั้งการตรวจโรคที่ขัดต่อ การศึกษาและการเข้ารับราชการทหาร

ค่าใช้จ่าย

การศึกษาในโรงเรียนช่างฝีมือทหารมีต้องเสียค่าเล่าเรียนแต่ประการใด แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายขั้นต้น โดยประมาณ เช่น ค่าเครื่องมือฝึกประจำตัว ค่าเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน เครื่องใช้ และอุปกรณ์การฝึก ศึกษาประมาณ 17,955 บาท และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ประมาณ 2,045 บาท

สิทธิระหว่างเป็นนักเรียน จะได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 58 บาท

เมื่อสำเร็จการศึกษา ทางราชการจะบรรจุเข้ารับราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพเรือ กองทัพ บก กองทัพอากาศ และส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม อัตราขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การรับสมัคร ประมาณเดือนมีนาคมของทุกปี

2. ภาคสมทบ เป็นนักเรียนไป-กลับ เรียนวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 15.10-20.40 น. วันเสาร์ เวลา 08.00 – 18.00 น. มีเรียนและฝึกวิชาทหาร (รต) โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สมัครไว้ดังนี้

คุณสมบัติ

1. จบ ม.3 หรือเทียบเท่า มีสัญชาติไทย
2. เป็นชายหรือหญิงโสด อายุไม่เกิน 22 ปี สำหรับบุคคลทั่วไป ส่วนข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ อายุไม่เกิน 25 ปี และต้องมีหนังสือรับรองจากต้นสังกัดอนุญาตให้สมัครสอบคัดเลือก
3. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร วิชาสอบ การรับสมัคร เช่นเดียวกับภาคปกติ

ค่าใช้จ่าย

อัตราค่าเล่าเรียนประมาณ ภาคเรียนละ 5,200 บาท

เมื่อสำเร็จการศึกษา

จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับรองวิทยฐานะเทียบเท่าหลักสูตรวิชาชีพ (ปวช) และไม่มีข้อมูลผูกพันกับทางราชการ

ขายใบสมัคร ประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคมของทุกปี

การรับสมัคร ประมาณเดือนเดือนมีนาคมของทุกปี

สอบ ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี

วิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดกรมศิลปากร

วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร กระทรวงศึกษา ให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะ

ที่ตั้ง ปัจจุบันมีทั้งหมด 12 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ ถ.ราชินี เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทร.2241408 ต่อ 107 และ 2241391
2. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ต.หายยา อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โทร.(053) 271596
3. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ต. บางแก้ว อ.เมือง จ.อ่างทอง โทร.(035) 6115483
4. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช โทร. (075) 341067

5. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด โทร (043) 511244
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.สุโขทัย โทร (055) 611920
7. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ โทร (043) 811317
8. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี อ.เมือง จ.ลพบุรี โทร. (036) 412150
9. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ต.ทุ่งพลองเหนือ อ.เมือง จ.จันทบุรี โทร (035) 313214
10. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ต.ควนมะพร้าว อ.เมือง จ.พัทลุง โทร (074) 611960
11. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
12. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา อ.เมือง จ.นครราชสีมา

หลักสูตรและคุณสมบัติ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. นาฏศิลป์ขั้นต้น 3 ปี รับผู้ที่จบ ป.6 อายุไม่เกิน 14 ปี บริบูรณ์ เข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ ขั้นต้น (เทียบเท่า ม.3)
2. นาฏศิลป์ชั้นกลาง 3 ปี รับผู้ที่จบ ม.3 หรือเทียบเท่า อายุไม่เกิน 17 ปี บริบูรณ์ เข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง (เทียบเท่า ม.6)
3. นาฏศิลป์ชั้นสูง 2 ปี รับผู้ที่จบนาฏศิลป์ชั้นกลางเข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง
4. ปริญญา 2 ปี รับผู้รับผู้จบนาฏศิลป์ชั้นสูง จบแล้วได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ)
5. ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น ควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ร่างกาย ใฝ่หา กระแสเสียง เหมาะสมกับสาขาวิชาที่จะเลือกเรียน

จำนวนรับ

ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้นที่วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ รับ 180 คน วิทยาลัยนาฏศิลป์สวนกุหลาบ รับ แห่งละ 120 คน ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง รับ 40 คน

สาขาที่เปิดสอน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น รับ 4 สาขา คือ

1.1 สาขานาฏศิลป์ไทย แบ่งเป็น 5 วิชา (เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง) คือ โขน (พระ) , โขน (ยักษ์) , โขน (ลิง) , ละคร (พระ) ละคร (นาง)

1.2 สาขาดุริยางค์ไทย แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ

- ปี่พาทย์ มีเครื่องมือต่างๆ คือ ระนาด หุ้ม ช้อง กลอง ตะโพน ปี่ (เลือกเรียนเพียงอย่าง เดียว)

- เครื่องสาย เช่น ซอด้วง ซออู้ ขิม จะเข้ ขลุ่ย โทน – รำมะนา (เลือกเรียนเพียงอย่าง เดียว)

- คีตศิลป์ ได้แก่ การขับร้องเพลงไทยเดิม ขับเสภา พากย์-เจรจา และบอกรบ

1.3 สาขาดุริยางค์สากล และคีตศิลป์สากล แบ่งเป็น

- ดุริยางค์สากล ปฏิบัติเครื่องดนตรี ของวงดุริยางค์ อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความสนใจ เช่น ประเภทเครื่องสาย เครื่องเป่าไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง เครื่องประกอบจังหวะ หรือเปียโน

- คีตศิลป์สากล ขับร้องหมู่ประสานเสียง ขับร้องเดี่ยวทั้งเพลงไทย เพลงต่างประเทศ

1.4 สาขานาฏศิลป์สากล (บัลเลต์) ได้แก่ ระบำปลายเท้า ระบำพื้นเมือง ระบำประจำชาติต่างๆ ตาม หลักสูตรของสถาบัน The Royal Academy of Dancing (London) ผู้ที่เข้าเรียนในสาขานี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีสัด ส่วนดี เป็นผู้ที่มีความอดทน และขยันหมั่นเพียร

2. ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง รับ 2 สาขา คือ นาฏศิลป์ไทย และสาขาดุริยางค์ไทย

วิชาสอบ ได้จัดการทดสอบเป็น 2 สาย วิชา คือ

1. สอบวิชาสามัญ 40 % นาฏศิลป์ขั้นต้น สอบวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต นาฏศิลป์ชั้นกลาง สอบวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ ระดับความยากง่าย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. สอบสัมภาษณ์ ทดสอบศิลปนิสัยและความถนัดทางศิลปะ สาขาที่เลือกเรียน 60 %

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. ใบรับรองหรือสมุดรายงานประจำปี ซึ่งมีลายเซ็นอาจารย์ใหญ่ แสดงว่าสอบไล่ได้ชั้น ป. 6 หรือ ม.3

2. ทะเบียนบ้าน พร้อม สำเนา 1 ชุด และรูปถ่าย 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป

แนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น สามารถเรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรือเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้

นาฏศิลป์ชั้นกลาง สามารถศึกษาต่อ ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงได้ โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรืออาจจะออกไปประกอบอาชีพ เช่น ครู ศิลปิน นักดนตรี หรืออาชีพอิสระอื่นๆ

นาฏศิลป์ชั้นสูง สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ หรือประกอบอาชีพ รับราชการครู ศิลปิน มัคคุเทศก์ ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ หรืออาชีพอิสระอื่นๆ ได้

ระดับปริญญาตรี สามารถรับราชการ ศิลปิน นักแสดง หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้

การรับสมัคร ประมาณเดือนมีนาคม (รับสมัครพร้อมโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา)

โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ที่ตั้ง 200 ถ. งามวงศ์วาน เขต จตุจักร กทม. 10900 โทร 5905598 ,5905599 และ 5905592

หลักสูตร 3 ปี เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร ม.ปลาย สายวิทย์-คณิต และหลักสูตร ปวช. และพร้อมทั้งได้เพิ่มบางวิชาของโรงเรียนเข้าไป เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของการไฟฟ้าฯ

คุณสมบัติ

1. เป็นชายโสด อายุ ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ 2 มีนาคม ของปีที่รับสมัคร

2. จบม.3หรือ ม. 4 หรือ ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยเฉพาะชั้น ม.3 2 ภาคเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00

3. ร่างกายสมบูรณ์และแข็งแรง สายตาปกติ สูง 160 ซม. น้ำหนัก 46 กก. และไม่มากกว่า 80 กก วัตรอบอก อย่างต่ำ 73 ซม. ว่ายน้ำเป็น ไม่กลัวความสูง สามารถปฏิบัติงานบนยอดเสาไฟฟ้า และที่สูงๆ ได้ (จะทดสอบการปีนเสาคอนกรีต เฉพาะผู้ที่สอบผ่านข้อเขียนแล้ว) ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และต้องผ่านการตรวจของแพทย์ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

จำนวนรับ รับนักเรียนเข้าศึกษาปีละ 40 นาย

วิชาสอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

2. ภาคสัมภาษณ์ ทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย ได้แก่ ทดสอบภาวะทางจิตใจบนเสาไฟ ที่ระดับความสูง 10 เมตร ดันพื้น 25 ครั้ง ลูกนั่ง 35 ครั้ง วิ่ง 1,200 เมตร ทดสอบความถนัดทางช่าง และตรวจโรค

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. ใบระเบียนแสดงผลการเรียน (รป.) หรือใบรับรองที่มีรูปถ่ายของผู้สมัคร
2. รูปถ่ายขนาด 4x6 ซม. จำนวน 4 รูป ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน และทะเบียนบ้าน

ค่าใช้จ่าย

ทางโรงเรียนไม่เรียกเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าบำรุงใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นค่ากิจกรรมนักเรียน ประมาณ ปี ละ 300 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเครื่องแบบ ค่าเครื่องเขียนและแบบเรียน เป็นต้น

ข้อผูกพัน

ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับเข้าทำงาน ในการไฟฟ้าฯ และจะต้องทำงานในการไฟฟ้าฯ ไม่น้อยกว่า 3 เท่า ของจำนวนปีที่เรียน มิฉะนั้นจะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามที่ระบุไว้ในสัญญาการรับสมัคร ประมาณเดือนกุมภาพันธ์- เมษายนของทุกปี

วิทยาลัยในวัง (หญิง)

ที่ตั้ง -โรงเรียนผู้ใหญ่วะต๋านักสวนกุหลาบ โทรศัพท์ 2249471
- หรือที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์ 2220094,2226889

หลักสูตร มี 3 หลักสูตรคือ

1. หลักสูตรดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง
2. หลักสูตรการปักเสด็จ
- 3.หลักสูตรอาหารและขนม

ระยะเวลาในการศึกษา

ทั้ง 3 หลักสูตร ใช้เวลาเรียน 1 ปี เหมือนกันหมด โดยช่วงเวลาเรียนเรียนจะเป็นวันจันทร์-วันศุกร์ ระหว่าง เวลา 08.30 – 12.00 น.

คุณสมบัติ

- 1.ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
2. อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป
 2. สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน
 3. สำเนาใบประกาศนียบัตร ใบสุทธิ
 4. ผู้สมัครที่อายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ ต้องให้ผู้ปกครองเซ็นดีใบรับรองในใบสมัครด้วย
- จำนวนรับ ทุกหลักสูตร จะรับไม่เกิน 30 คน รวม 3 หลักสูตร ก็ไม่เกิน 90 คน

วิชาสอบ จะทำการสอบสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ไม่มีการสอบข้อเขียน

ค่าใช้จ่าย ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเรียน ยกเว้นแต่ นักเรียนต้องนำวัสดุฝึกงานมาเอง

การรับสมัคร ประมาณเดือนเมษายน ของทุกปี

โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพระตำหนักสวนกุหลาบ

ที่ตั้ง โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพระตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย) อาคารหอนิเทศทัศนศึกษาในพระบรมราชวัง

ถ. หน้าพระลาน แขวง พระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กทม.10200 โทรศัพท์ 2243308

หลักสูตร วิชาชีพช่างศิลป์ระยะสั้น 800 ชั่วโมง (1 ปี)

สาขาที่เปิดสอน

ได้แก่วิชางานเขียน งานปั้น งานแกะสลัก งานประดับมุก งานปักจักร (อุตสาหกรรม) และงานลายรดน้ำรับสาขาวิชาละ ไม่เกิน 30 คน

คุณสมบัติ

1. สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำ ชั้น ม.3 หรือเทียบเท่า
2. เป็นชายอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ขึ้นไป (งานปักจักร รับเฉพาะ ผู้หญิง)
3. ความสนใจและถนัดช่างศิลปกรรมไทย

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

1. สำเนาวุฒิการศึกษา (พร้อมฉบับจริง)
2. สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมฉบับจริง
3. ใบรับรองความประพฤติ และความถนัดทางช่างศิลปกรรมไทย
4. รูปถ่าย 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป และขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป และใบรับรองแพทย์

เวลาเรียน 08.30 – 15.00 น. (ในช่วงบ่ายโรงเรียนจะสอนวิชาดนตรีไทย เพื่อให้ในพระราชพิธีต่างๆ เช่น ตีกลองชนะ บัณเฑาะว์ โปงลาง เป่าปี่ เป็นต้น)

วิชาสอบ

สอบสัมภาษณ์ ผู้สอบผ่านสัมภาษณ์แล้วจึงจะสอบวิชาวาดเส้น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ และวิชาเฉพาะสาขา เช่น สาขางานเขียน งานลายรดน้ำ งานประดับมุก และงานปักจักร สอบ ออกแบบลวดลายไทย . สาขา งานปั้น สอบออกแบบปั้น สาขางานแกะสลัก สอบออกแบบแกะสลัก เป็นต้น

ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่าย 800 บาท/ปี ค่าประกันของเสียหาย 1,000 บาท/ปี

การรับสมัคร ประมาณ วันที่ 1 – 30 เมษายน ของทุกปี

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การศึกษาสถานศึกษาอื่น ๆ หมายถึงข้อใด ก. การศึกษาต่อที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ ข. การศึกษาในโรงเรียนดรุณารักษ์ทหารบก,ทหารเรือ,ทหารอากาศ ค. การศึกษาวิทยาลัยในวัง ง. ถูกทุกข้อ	4. เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร นักเรียนจะได้วุฒิอะไร ก. ปวช. ข. ปวส. ค. ประกาศนียบัตร ง. ม.6
2. โรงเรียนดรุณารักษ์ทหารบกตั้งอยู่ที่จังหวัดใด ก. เพชรบุรี ข. กรุงเทพฯ ฯ ค. ประจวบคีรีขันธ์ ง. ราชบุรี	5. นักเรียนที่จะเข้าเรียนโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้ผลการเรียนเท่าไร ก. 1.50 ข. 2.00 ค. 2.50 ง. 3.00
3. โรงเรียนที่เปิดรับสมัครเฉพาะนักเรียนชาย เข้าศึกษา คือข้อใด ก. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ข. โรงเรียนดรุณารักษ์ทหารบก ค. โรงเรียนเจ้าอากาศ ง. ถูกทั้งข้อ ก, ค	6. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ก. จบ ม.3 ทุกคน ข. จบ ม.3 เฉพาะเพศชาย ค. จบ ม.3 เพศชาย อายุ 15-20 ปี ง. จบ ม.3 เพศชาย อายุ 16-18 เกรดเฉลี่ย 2.00

7. ข้อใดไม่ใช่หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยในวังหญิง ก. ช่างกลึงโลหะ ข. ช่างนักสะตัง ค. ดอกไม้สด + ดอกไม้แห้ง ง. อาหาร + ขนม	9. คำกล่าวที่ว่า “ผู้ที่จบจากสถานศึกษาอื่น ๆ ไม่สามารถจบปริญาตรีได้” เป็นคำกล่าวที่ถูกต้องหรือไม่ ก. ถูกต้อง ข. ไม่ถูกต้อง ค. ไม่แน่ใจ ง. ไม่มีข้อถูก
8. ผู้ที่สำเร็จนาฏศิลป์ชั้นกลาง จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ จะได้รับวุฒิใด ก. ม.6 ก. ปวช. ข. ปวส. ค. ปริญาตรี	10. บุคคลที่จะทราบดีที่สุดว่านักเรียน ควรจะศึกษาต่อที่ใดคือใคร ก. ผู้ปกครองนักเรียน ข. ครูประจำชั้น ค. ตัวนักเรียน ง. ครูแนะแนว

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ

1. ง	2. ข	3. ง	4. ก	5. ข
6. ง	7. ก	8. ก	9. ข	10. ค

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง	การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	รู้จักข้อมูล
จุดมุ่งหมาย	นักเรียนบอกถึงองค์ประกอบที่ควรนำมาพิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
แนวคิด	การเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งใดก็ตามไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจได้ง่ายเพราะ มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ควรนำมาพิจารณา เช่น ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการศึกษา และข้อมูลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ

ส่วนประกอบในชุดการสอน

- 1. คำชี้แจง
- 2. คู่มือครู
- 3. คู่มือนักเรียน
- 4. สื่อ-และอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ โดยใช้กิจกรรม“รู้จักข้อมูล” แล้วให้นักเรียนอ่านนิทาน

1.2.2 วิเคราะห์นิทานที่อ่าน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ โดยใช้กิจกรรม รู้จักข้อมูล

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เรื่องการพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อโดยใช้กิจกรรม รู้จักข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.2.2 ครูให้นักเรียนอ่านนิทานแสนสนุก 1 เรื่อง แล้ววิเคราะห์ตามใบงานที่ 1

1.3.2.3 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามตามใบงาน

1.3.2.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องนี้

1.3.2.5 ครูสรุปเพิ่มเติม แล้วเชื่อมโยงกับการศึกษาว่าถ้าเราจะศึกษาต่อ เราไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักวิเคราะห์ ใครให้เราเรียนอะไร เราก็ทำตาม สุดท้ายจะเป็นเช่นคนพิการเหมือนในนิทาน

1.3.2.6 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5 คน

1.3.2.7 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า ข้อควรคำนึงเวลาศึกษาต่อมีอะไรบ้าง โดยแสดงเป็นแผนที่ความคิด ลงในใบงาน

1.3.2.8 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนแสดงผลงานให้เพื่อนในชั้นดู

1.3.2.9 ครูสรุปเป็นคำกลอน

1.3.2.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 นิทานแสนสนุก

1.4.3 ใบงานที่ 1 และ 2

1.4.4 คำกลอน 1 บท

1.4.5 ใบความรู้ เรื่องการพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ

2. คู่มือครู

สำหรับการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ในชุด การสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อเรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม รู้จักข้อมูล ใช้เวลา 1 คาบ 50 นาที

2.1 แนวคิด

การเลือกศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งใดก็ตามไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจได้ง่ายเพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เราควรนำมาพิจารณา เช่น ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการศึกษา และข้อมูลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

2.2 จุดมุ่งหมาย

นักเรียนบอกถึงองค์ประกอบที่เราควรนำมาพิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

2.3 เนื้อหา

การเลือกศึกษาต่อในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจได้อย่างง่าย ๆ เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เราควรนำมาพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ โดยมีข้อคิดในการเลือกทางศึกษาต่อดังนี้

1. การสำรวจตนเอง
 - 1.1 อุปนิสัยและบุคลิกภาพ
 - 1.2 สติปัญญา
 - 1.3 สุขภาพ
 - 1.4 เป้าหมายในชีวิตและความคาดหวัง
 - 1.5 สภาพเศรษฐกิจทาง
2. การสำรวจสิ่งแวดล้อม
 - 2.1 สำรวจโลกอาชีพ
 - 2.2 สำรวจโลกการศึกษา
3. สรุปข้อมูล

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นตอนสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านนิทานแสนสนุก 1 เรื่อง แล้ววิเคราะห์ตามใบงานที่ 1

2.4.2.2 ครูสุ่มนักเรียนเรียกถามตามใบงาน

2.4.2.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องนี้

2.4.2.4 ครูสรุปเพิ่มเติม แล้วเชื่อมโยงกับการศึกษาว่าถ้าเราจะศึกษาต่อ เราไม่

รู้จักคิด ไม่รู้จักวิเคราะห์ ใครให้เราเรียนอะไร เราก็กทำตาม สุดท้ายจะเป็นเช่นคนพิการเหมือนในนิทาน

2.4.3 ชั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5 คน

2.4.3.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า ข้อควรคำนึงเวลาศึกษาต่อมีอะไรบ้าง โดยแสดงเป็นแผนที่ความคิด ลงในใบงานที่ 2

2.4.3.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนแสดงผลงานให้เพื่อนในชั้นดูพร้อมทั้งแสดงผลงานไว้ที่บอร์ดหน้าห้อง

2.4.4 ชั้นสรุป

2.4.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนแล้วให้วิเคราะห์บทกลอนพร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ควรนำมาพิจารณาในการเลือกศึกษาต่อ

2.4.5 ชั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ- อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 นิทานแสนสนุก

2.5.3 ใบงานที่ 1 และ 2

2.5.4 คำกลอน 1 บท

2.5.6 ใบความรู้ เรื่องการพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

3.1 ให้นักเรียนทำแบบแบบฝึกหัดก่อนเรียน

3.2 นักเรียนอ่านนิทานแล้ววิเคราะห์ตามใบงาน

นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

3.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ

3.4 ให้นักเรียนช่วยกันคิดข้อควรคำนึงในการศึกษาต่อว่ามีอะไรบ้างโดยแสดงเป็นแผนที่ความคิด

3.5 ให้นักเรียนอ่านคำกลอนแล้วช่วยกันสรุปข้อคิดจากคำกลอน

3.6 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

3.7 นักเรียนซักถามครู

3.8 ให้นักเรียนทำแบบแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ)

ข้อคิดในการเลือกศึกษาต่อ

การเลือกศึกษาต่อในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจได้อย่างง่าย ๆ เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เราควรนำมาพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ โดยมีข้อคิดในการเลือกทางศึกษาต่อดังนี้

1. การสำรวจตนเอง

หมายถึง การมองตนเองอย่างรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างทุกแง่ทุกมุม และยอมรับในข้อดีและข้อบกพร่องของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1.1 อุปนิสัยและบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะและคุณสมบัติทั้งทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง การแสดงออก อารมณ์ น้ำเสียง การพูดจา ไหวพริบ ความเชื่อมั่น รวมทั้งการรู้จักความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และค่านิยมของตนเองด้วย

1.2 สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิดค้น หาเหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อความหมาย หรือแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งจะทราบได้โดยดูจากผลการเรียนที่ผ่านมา

1.3 สุขภาพ ได้แก่ ความแข็งแรง อ่อนแอ โรคประจำตัว ความสูง น้ำหนัก ความผิดปกติของสายตา หรือความพิการในอวัยวะบางส่วนในร่างกาย ซึ่งบางสาขาวิชาได้มีการกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะของผู้ที่จะเข้าศึกษาไว้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา อุปสรรคในการศึกษาและการประกอบอาชีพ

1.4 เป้าหมายในชีวิตและความคาดหวัง คือ ต้องการมีชีวิตการทำงานที่มั่นคง มีความก้าวหน้า มีรายได้ดี มีเกียรติยศ ชี้อิสระ รับผิดชอบ ความคาดหวังจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลมานะพยายามไปสู่เป้าหมายได้

1.5 สภาพเศรษฐกิจที่บ้าน การศึกษาที่สูงขึ้นจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษามากขึ้น ดังนั้นควรตระหนักในเรื่องนี้ด้วย

2. สำรวจสิ่งแวดล้อม

2.1 สำรวจโลกอาชีพ

สำรวจโลกอาชีพของสาขาวิชาที่จะเลือกศึกษาเกี่ยวกับการทำงาน ความก้าวหน้า แนวโน้มตลาดแรงงาน ความต้องการกำลังคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสำรวจว่า อาชีพนั้นตรงกับความต้องการและบุคลิกภาพของตนเองมากที่สุดด้วย

2.2 สำรวจโลกการศึกษา

คือการแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาทั้งในระบบการศึกษา หลักสูตร การจัดการศึกษา สถานที่ตั้งของสถานศึกษา คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละสาขา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา บริการและสวัสดิการ รวมทั้งวุฒิการศึกษาที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

3.สรุปข้อมูล

คือการเอาข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มาประมวลเปรียบเทียบกัน เมื่อเห็นว่าตนเองมีลักษณะต่าง ๆ เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม (การศึกษา อาชีพ) ไດแล้ว จึงตัดสินใจเลือกสถานศึกษานั้น ๆ

คำกลอน

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ)

อันอาชีพในโลกนี้มีหลายอย่าง
เลือกถูกทางอนาคตจะสดใส
เลือกผิดทางก็จะตรมระทมใจ
เป็นเรื่องใหญ่ของชีวิตจงคิดดู
เรื่องการเลือกจงเลือกตามความถนัด
ว่าสันต์ทำงานใดใจเรารู้
อีกปัญญาสามารถด้วยช่วยเชิดชู
แล้วเรียนรู้หมั่นศึกษาวิชาเอ๋ย....

ทางเรียนต่อขอบอกไว้มีหลายแพรง
มีหลายแหล่งพอเรียนได้หลายสาขา
สายสามัญท่านต้องเปรื่องเรื่องวิชา
สายอาชีพต้องเก่งกล้าถนัดงาน
สายวิชาครูต้องรอบรู้เอ็นดูเด็ก
สายทหารร่างไม่เล็กล้ำหาญ
แต่ถ้าเลือกสายวิชาพยาบาล
ตัวของท่านต้องเมตตาศรัทธาเอ๋ย

ที่มา : แนะนำน้องน้อย โดยสวัสดิ์ สุวรรณอักษร

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ใบงานที่ 1

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ)

วิเคราะห์นิทาน

1. จากนิทานเรื่องนี้ ถ้านักเรียนต้องเป็นตัวละครในเรื่อง ให้วิเคราะห์ว่า นักเรียนอยากเป็นใคร (ผี ระฆัง คนตีระฆัง ชาวบ้าน พระ) เพราะเหตุใด

[illegible]

2. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเลือกศึกษาต่ออย่างไร

[illegible]

นิทานแสนสนุก

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ)

นิทานมีอยู่ว่า มีผีตนหนึ่งเป็นผีที่ซุกซน ชอบกลั่นแกล้งคน คืบวันหนึ่งวัดจัดงานทำบุญ มีชาวบ้านมาทำบุญมากมายและเห็นว่าดีก็เลยพากันนอนค้างที่ศาลาวัด ดีกสวดของคืบนั้น ผีตนนั้นจึงออกมาซุกซนอีกตามเคย มันมองเห็นชาวบ้านนอนแล้วยาวไม่เท่ากัน จึงคิดที่จะจัดคนที่นอนให้เท่ากัน พอจัดให้หัวเท่ากัน ขาก็ไม่เท่ากัน จนใกล้ฟ้าสาง ผีจึงใช้เวทมนต์จัดให้เท่ากัน คนตัวสูงกลายเป็นคนตัวเตี้ย คนตัวเตี้ยกลายเป็นคนตัวสูง พอพระในวัดตีระฆังเสียงระฆังทำให้ผีตนนั้นกลัวเพราะใกล้สว่างแล้ว มันจัดได้ 5-6 คน จึงรีบจากไป ชาวบ้านอื่น ๆ ที่เหลือจากที่ผีจัดยังคงเป็นปกติ

เมื่อเวลาเช้ามาถึง ทุกคนตื่นนอนมา ปรากฏว่าชาวบ้าน 5 – 6 คนที่ถูกผีจัด กลายเป็น “ คนพิการ ” ไป

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงานที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ)

- รายชื่อสมาชิกกลุ่ม
- 1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....
- ประธาน

เลขานุการ

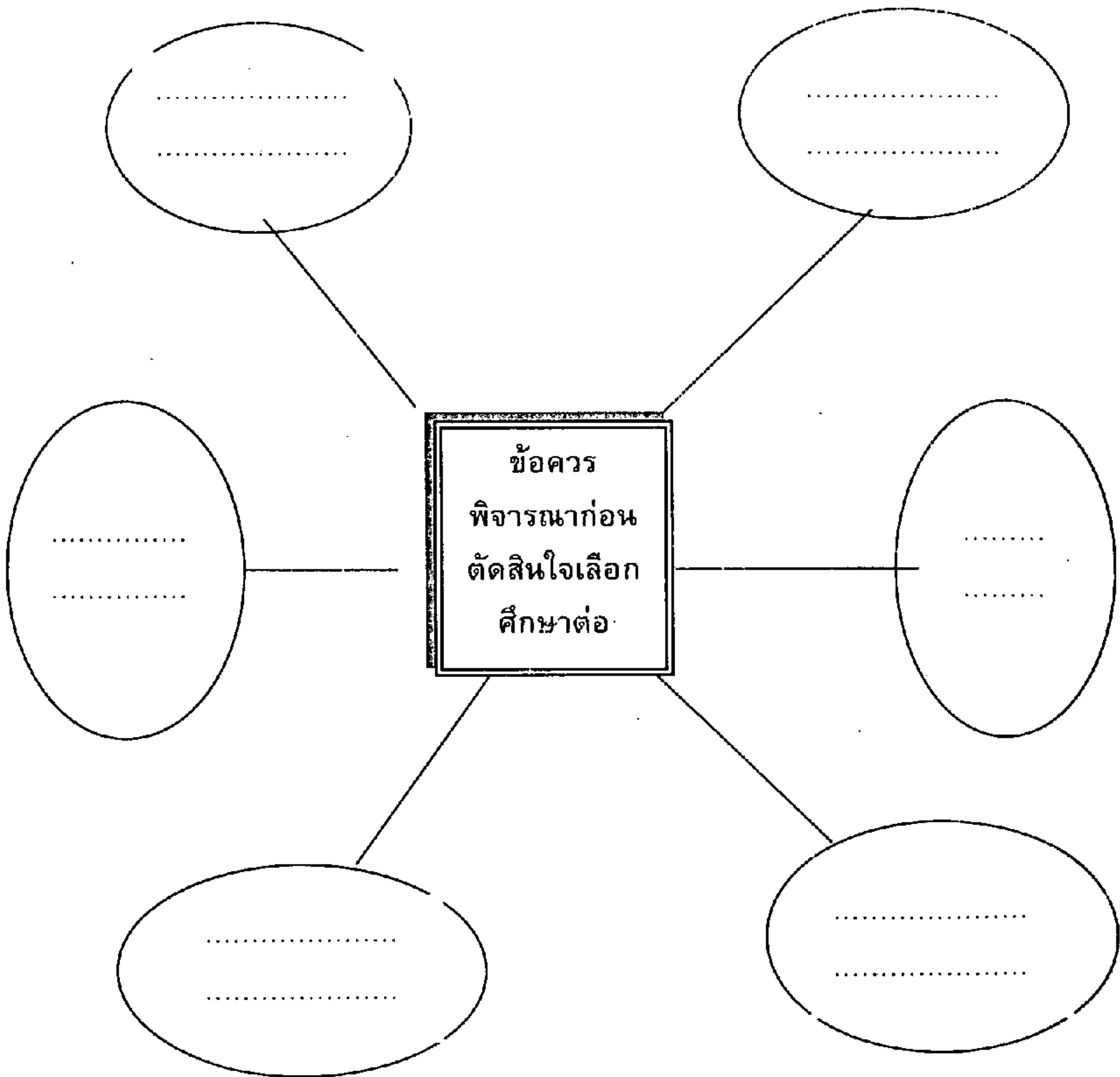
สมาชิก

สมาชิก

สมาชิก

สมาชิก

ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดว่า ในการเลือกศึกษาต่อควรคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนการตัดสินใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. องค์ประกอบที่ควรนำมาพิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คือข้อใด ก. สถิติปัญญา ข. ความก้าวหน้า ค. สภาพเศรษฐกิจทางบ้าน ง. ถูกทุกข้อ	4. “ ทางเรียนต่อบอกไว้มีหลายแหล่ง มีหลายแหล่งพอเรียนได้หลายสาขา สายสามัญท่านต้องเปรื่องเรื่องวิชา สายอาชีพต้องเก่งกล้านัดงาน ” จากกลอนดังกล่าว แสดงให้เห็นในเรื่องใด ก. ข้อคิดก่อนตัดสินใจเลือกเรียนสายสามัญ / สายอาชีพ ข. เรียนสายสามัญแล้วจะผิดหวังเพราะเรียนหนัก ค. เรียนสายอาชีพต้องเก่งเท่านั้นจึงจะเรียนได้ ง. ถูกทุกข้อ
2. การสำรวจตนเองก่อนตัดสินใจควรสำรวจในเรื่องใดบ้าง ก. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ค. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโลกกว้างทางอาชีพ ง. ถูกทุกข้อ	5. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง ก. การสำรวจตนเอง คือ การรู้จักตนเอง ข. การสำรวจตนเอง คือ เข้าใจตนเองทุกแง่ทุกมุม ค. การสำรวจตนเอง คือ ยอมรับข้อดี / ข้อบกพร่องเกี่ยวกับตนเอง ง. ถูกทุกข้อ
3. ข้อใดเป็นการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ก. สำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน ข. สำรวจความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพศึกษา ค. สำรวจวุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา ง. สำรวจสถานที่ตั้งของสถานศึกษา	6. หากนักเรียนมีความสามารถ ความสนใจในอาชีพที่ชอบแล้วควรพิจารณาอะไรเพิ่มเติมอีก ก. ความต้องการของตลาดแรงงาน ข. มุ่งหวังของพ่อแม่ ค. คำบอกกล่าวของครู ง. คำบอกกล่าวของเพื่อน

7. การสำรวจข้อมูลทางอาชีพ ควรสำรวจเรื่องใดบ้าง ก. ค่าใช้จ่าย ลักษณะของอาชีพ ข. รายได้ / สวัสดิการ ที่ตั้งสถานที่ศึกษา ค. รายได้ / สวัสดิการ ลักษณะของอาชีพ ง. ถูกทุกข้อ	9. การค้นพบ อุปนิสัย สามารถทำได้โดยวิธีการใด ก. การทำแบบทดสอบ ข. การสังเกตประจำวัน ค. สอบถามผู้เชี่ยวชาญ ง. ไม่มีข้อถูก
8. การสำรวจข้อมูลทางการศึกษา ควรสำรวจเรื่องใดบ้าง ก. ที่ตั้งของสถานที่ประกอบอาชีพ รายได้ ข. ที่ตั้ง การเรียนการสอน ค่าใช้จ่าย ค. ค่าใช้จ่าย รายได้ สวัสดิการ ง. ถูกทุกข้อ	10. สมศักดิ์เป็นผู้ที่มีอารมณ์สุนทรีย์ รักธรรมชาติ รักความอิสระ อารมณ์อ่อนไหว มีความคิดสร้างสรรค์ สมศักดิ์ควรเลือกเรียนด้านใด ก. เกษตรกรรม ข. พณิชยกรรม ค. ศิลปกรรม ง. อุตสาหกรรม

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนการตัดสินใจ

1. ง	2. ง	3. ข	4. ก	5. ง
6. ก	7. ง	8. ง	9. ก	10. ค

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง	การวางแผนเลือกศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	“ ทำโดยไม่คิด”
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกความหมายและความสำคัญของการวางแผน 2. นักเรียนวางแผนเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม
แนวคิด	การวางแผนเลือกแนวทางการศึกษาต่อเป็นความปรารถนาของนักเรียน ที่มุ่งศึกษาให้ประสบความสำเร็จ หลังจากจบ ม.3 มีความจำเป็น และสำคัญมาก หากเลือกศึกษาต่อโดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้าหรือไม่เหมาะสม กับตนเอง จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ฉะนั้นในการศึกษาต่อจึงจำเป็นต้องวางแผนให้เหมาะสมกับตนเอง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม "ทำโดยไม่คิด" แล้วให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์จำลอง

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนจับฉลากเป็นชื่อผลไม้ ดอกไม้ สัตว์ ผัก เครื่องประดับ ให้นักเรียนที่จับฉลากประเภทเดียวกันอยู่รวมกลุ่มเดียวกัน

1.2.3 เมื่อรวมกลุ่มได้แล้วให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม และเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม "ทำโดยไม่คิด" ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม "ทำโดยไม่คิด" ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 ครูนำแผ่นโปสเตอร์เขียนคำว่า " จงวางแผนล่วงหน้า " โดยเขียนให้เหลือเนื้อที่ด้านซ้ายมากกว่าด้านขวา จึงทำให้รู้ว่าผู้เขียนขาดการวางแผนในการเขียน

1.3.2.3 ครูสนทนากับนักเรียนว่าหลังจากที่นักเรียนได้ดูแผ่นโปสเตอร์แล้วนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและความสำคัญของการวางแผน

1.3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

1.3.2.5 ครูแจกกรณีตัวอย่างและให้แต่ละกลุ่มอภิปรายจากสถานการณ์จำลอง

1.3.2.6 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง

1.3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

1.3.2.8 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

1.3.2.9 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง "การวางแผนการศึกษาต่อ"

1.3.2.10 ครูนำแบบฝึกหัดหลังเรียนให้นักเรียนทำ

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ฉลากคำชื่อผลไม้ ชื่อสัตว์ ชื่อดอกไม้ ชื่อผลไม้ ชื่อเครื่องประดับ

1.4.3 ใบงานที่ 1 สถานการณ์จำลอง และใบงานที่ 2

1.4.4 แผ่นโปสเตอร์คำว่า " จงวางแผนล่วงหน้า "

1.4.5 ใบความรู้เรื่อง "การวางแผนการศึกษาต่อ"

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทำโดยไม่คิด” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

การวางแผนเลือกแนวทางการศึกษาต่อเป็นความปรารถนาของนักเรียนที่มุ่งศึกษาให้ประสบความสำเร็จ หลังจากจบ ม.3 มีความจำเป็นและสำคัญมาก หากเลือกศึกษาต่อโดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้า หรือไม่เหมาะสมกับตนเอง จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ฉะนั้นในการศึกษาต่อจึงจำเป็นต้องวางแผนให้เหมาะสมกับตนเอง

2.2 จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกความหมายและความสำคัญของการวางแผน
2. นักเรียนวางแผนเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

2.3 เนื้อหา

การวางแผนการศึกษาต่อ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่มุ่งจะศึกษาต่อให้ประสบความสำเร็จ

การวางแผนการศึกษาต่อ เป็นการกำหนดกิจกรรมและแนวทางที่จะดำเนินไปในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำคัญอย่างยิ่งต่อการพิจารณาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด ฉะนั้นการวางแผนการศึกษาต่อที่รอบคอบ ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง ย่อมทำให้นักเรียนมีความสุขสมหวัง ในทางตรงกันข้ามถ้าหากไม่มีการวางแผนหรือวางแผนผิดพลาด ย่อมก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่ก้าวหน้า ไม่ประสบความสำเร็จ

ในการวางแผนการศึกษาต่อ นักเรียนต้องมีแผนอย่างน้อย 2 แผน ถ้าพลาดจากแผนที่ 1 จะได้มีแผนรองที่คอยสนับสนุนอยู่ด้วย

แผนที่ 1 คือแผนที่นักเรียนต้องการมากที่สุด เป็นแนวทางการศึกษาต่อที่นักเรียนต้องการ เช่น ต้องการศึกษาด้านสายอาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

แผนที่ 2 คือแผนรองรับแผนที่ 1 ในกรณีที่แผนที่ 1 พลาด เช่น ต้องการศึกษาด้านสายอาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา แต่สอบไม่ได้ จึงเรียนที่โรงเรียนพาณิชย์การของเอกชน
ขั้นตอนในการวางแผนเลือกศึกษาต่อ มีดังนี้

1. สำรวจปัญหา โดยระบุว่าปัญหาคืออะไร
2. รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเกี่ยวกับตนเองของตนเองและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ
3. รู้จักทางเลือกที่มีอยู่ โดยพิจารณาทางเลือกที่น่าจะเป็นไปได้
4. พิจารณารายละเอียดแต่ละทางเลือกได้ โดยพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและอุปสรรคของแต่ละทางเลือก
5. ตัดสินใจเลือกทางเลือก จากการชั่งน้ำหนักของตัวเลือก

6. ดำเนินการว่าจะทำอย่างไรต่อไป
7. ทบทวนการตัดสินใจและผลการตัดสินใจ

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูนำแผ่นโปสเตอร์เขียนคำว่า “ จงวางแผนล่วงหน้า ” โดยเขียนให้เหลือเนื้อที่ด้านซ้ายมากกว่าด้านขวา จึงทำให้รู้ว่าผู้เขียนขาดการวางแผนในการเขียน

2.4.2.2 ครูสนทนากับนักเรียนว่าหลังจากที่นักเรียนได้ดูแผ่นโปสเตอร์แล้วนักเรียนมีความรู้สึกรึอย่างไร

2.4.2.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและความสำคัญของการวางแผน

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.4.3.2 ครูแจกสถานการณ์จำลองและให้แต่ละกลุ่มอภิปรายจากสถานการณ์จำลองลงในใบงานที่ 1

2.4.3.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง

2.4.3.4 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ครูแจกใบความรู้ “การวางแผนการศึกษาต่อ”

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเอง

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ฉลากคำชื่อผลไม้ ชื่อสัตว์ ชื่อดอกไม้ ชื่อผลไม้ ชื่อเครื่องประดับ

2.5.3 แผ่นโปสเตอร์คำว่า “ จงวางแผนล่วงหน้า ”

2.5.4 ใบความรู้เรื่อง “การวางแผนการศึกษาต่อ”

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “สถานการณ์จำลอง” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับแผนโปสเตอร์ที่ครูให้นักเรียนดู
- 3.3 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและความสำคัญของการวางแผน
- 3.4 ให้นักเรียนจับฉลากบัตรคำแล้วแบ่งกลุ่มตามประเภทที่ตนเองจับได้
- 3.5 ให้นักเรียนคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขากาการของกลุ่ม
- 3.6 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากสถานการณ์จำลองแล้วทำลงในใบงานที่ 1
- 3.7 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาบรรยายงานหน้าชั้น
- 3.8 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2
- 3.9 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ครูแจกให้
- 3.10 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้
- 3.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน ที่ 1 (สถานการณ์จำลอง)
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ)

- คำชี้แจง
1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้

2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากสถานการณ์จำลอง แล้วสรุปลงในใบงาน

3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....ประธาน
- 2.....เลขานุการ
- 3.....สมาชิก
- 4.....สมาชิก
- 5.....สมาชิก
- 6.....สมาชิก

สถานการณ์จำลอง เรื่อง ทำโดยไม่คิด

เอกชัยและอำนาจ กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง เอกชัยสนใจการเรียนและตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ เอกชัยใฝ่ฝันและตั้งความหวังไว้ว่า เมื่อจบชั้น ม.3 แล้ว จะสอบเข้าศึกษาต่อชั้น ม.4 โรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียง และจะสอบเอ็นทรานซ์เพื่อเรียนคณะแพทยศาสตร์ เขามีผลการเรียนดีทุกวิชา เขาอ่านหนังสือและศึกษาค้นคว้าอย่างขมักเขม้น มีการวางแผนการศึกษาต่ออย่างรอบคอบ และรัดกุมโดยการปรึกษาบิดา มารดา และครูแนะแนวในรายละเอียดต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้าใจ

ส่วนอำนาจ ผลการเรียนอยู่ระดับปานกลาง อำนาจเรียนหนังสือไปเรื่อย ๆ สบาย ๆ ไม่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนต่อ ไม่มีการวางแผนหรือการเตรียมตัวในการสอบ สอบได้อย่างไรก็เรียนอย่างนั้น ขอให้มี้ที่เรียนก่อน และเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว ค่อยคิดว่าจะทำอย่างไร บิดาอาจฝากฝังให้เข้าเรียนก็ได้ ถึงแม้ว่า เอกชัยจะพยายามชักชวนอำนาจให้ไปพบอาจารย์แนะแนวแต่อำนาจก็บ่ายเบี่ยงทุกครั้ง

ในที่สุด ก็มีการประกาศผลสอบระดับชั้น ม.3 ผลปรากฏว่า เกรตเฉลี่ยของเอกชัยอยู่ในเกณฑ์ดี และสามารถสอบเข้าเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียงได้ ส่วนอำนาจเกรตเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 บิดาของอำนาจนำเขาไปฝากเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัดแผนการเรียนคณิต – ภาษา ในขณะที่เรียน อำนาจสับสน วุ่นวาย เพราะวิชาภาษาอังกฤษก็เรียนได้ไม่ดี วิชาคำนวณก็เรียนไม่รู้เรื่อง อำนาจต้องออกจากโรงเรียนเมื่อ

เรียนได้ปีเดียว บิดาของอำนาจจึงนำไปฝากเรียนสายอาชีพที่วิทยาลัยเทคนิค สาขาช่างไฟฟ้า ทำให้อำนาจเรียนช้ากว่าเพื่อนคนอื่น ๆ เพราะเขาไม่มีการวางแผนในการเรียนนั่นเอง เพราะฉะนั้นการวางแผนในการเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า การไม่วางแผนในการศึกษาต่อมีผลเสียอย่างไรบ้าง

[The page contains faint, illegible markings and noise.]

บัตรฉลากคำ
(สำหรับแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม)

สุนัข	กระต่าย	นก
ลิง	หมู	กุหลาบ
ดาวเรือง	กล้วยไม้	มะลิ
บานชื่น	สร้อยคอ	ต่างหู
กำไล	แหวน	นาฬิกา

จางวางแผนล่งหน้า

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ใบงาน ที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการวางแผนเลือกศึกษาต่อ)

แผนอนาคต

- จงพิจารณาข้อเลือกข้างล่างนี้ ข้อใดอยู่ในแผนการอนาคตของนักเรียนเมื่อจบ
-

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
1. เรียนระดับปริญญาโท – เอก หรือวิชาเฉพาะสาขา

2. เรียนหลักสูตรอุดมศึกษา 4 ปี ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย

3. เรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา

4. เรียนวิทยาลัยเทคนิค

5. เรียนระดับชั้น ม.4 – 6 ในโรงเรียนรัฐบาล

6. เรียนสถาบันเอกชนสายอาชีพ

7. เรียนโรงเรียนจ่าอากาศ

8. เรียนโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล

9. เรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์

10. อบรมพิเศษขณะทำงาน

11. ไม่เรียนหรือฝึกอบรมเพิ่มเติมเลย (เรียนแค่จบ.....)

12. ช่วยผู้ปกครองทำงาน

(ถ้าอยู่นอกเหนือที่กล่าวไว้โปรดระบุสรุปว่าแผนอนาคตของนักเรียน คืออะไร

.....

.....

สรุป แผนอนาคตของนักเรียน คือ.....

การวางแผนการศึกษาต่อ

แผนหนึ่ง 1..... 2..... 3..... 4.....
แผนสอง 1..... 2..... 3..... 4.....

แผนหนึ่ง

แผนสอง

แรงสนับสนุน	แรงต่อต้าน	กลยุทธ์แก้ไขอุปสรรค
.....		
.....		

ขั้นปฏิบัติการในการเข้าสู่แผน 1..... 2..... 3..... 4..... 5.....
--

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องการวางแผนเลือกศึกษาต่อ)

การวางแผนการศึกษาต่อ

การวางแผนการศึกษาต่อ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่มุ่งจะ
ศึกษาต่อให้ประสบความสำเร็จ

การวางแผนการศึกษาต่อ เป็นการกำหนดกิจกรรมและแนวทางที่จะดำเนินไปใน
อนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำคัญอย่างยิ่งต่อการพิจารณาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด ฉะนั้นการวางแผน
การเลือกศึกษาต่อที่รอบคอบ ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง ย่อมทำให้นักเรียนมีความสุขสมหวัง ในทาง
ตรงกันข้ามถ้าหากไม่มีการวางแผนหรือวางแผนผิดพลาด ย่อมก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่ก้าวหน้า ไม่
ประสบความสำเร็จ

ในการวางแผนการศึกษาต่อ นักเรียนต้องมีแผนอย่างน้อย 2 แผน ถ้าพลาดจากแผนที่ 1 จะได้มี
แผนรองที่คอยสนับสนุนอยู่ด้วย

แผนที่ 1 คือแผนที่นักเรียนต้องการมากที่สุด เป็นแนวทางการศึกษาต่อที่นักเรียนต้องการ
เช่น ต้องการศึกษาด้านสายอาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

แผนที่ 2 คือแผนรองรับแผนที่ 1 ในกรณีที่แผนที่ 1 พลาด เช่น ต้องการศึกษาด้านสาย
อาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา แต่สอบไม่ได้ จึงเรียนที่โรงเรียนพาณิชย์การของเอกชน
ขั้นตอนในการวางแผนเลือกศึกษาต่อ มีดังนี้

1. สำรวจปัญหา โดยระบุว่าปัญหาคืออะไร
2. รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะเกี่ยวตนเองของ
ตนเองและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ
3. รู้จักทางเลือกที่มีอยู่ โดยพิจารณาทางเลือกที่น่าจะเป็นไปได้
4. พิจารณารายละเอียดแต่ละทางเลือกได้ โดยพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและอุปสรรคของ
แต่ละทางเลือก
5. ตัดสินใจเลือกทางเลือก จากการชั่งน้ำหนักของตัวเลือก
6. ดำเนินการว่าจะทำอย่างไรต่อไป
7. ทบทวนการตัดสินใจและผลการตัดสินใจ

ชื่อ.....ชั้น.....

วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

เรื่อง การวางแผนการเลือกศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การวางแผนการศึกษาต่อ หมายถึงข้อใด ก. การวางแผนเป้าหมายเพื่อความสำเร็จ ข. ความปรารถนาที่จะศึกษาต่อให้สำเร็จ ค. ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ตนเองต้องการ ง. ไม่มีข้อใดถูก	4. แผนที่ 1 ที่นักเรียนวางไว้ในการศึกษาต่อ ควรมีลักษณะอย่างไร ก. กำหนดตามความคาดหวังของพ่อแม่ ข. กำหนดตามความต้องการของเพื่อน ค. กำหนดตามความต้องการของตนเอง ง. กำหนดตามความต้องการของสังคม
2. ในการวางแผนการศึกษาต่อ ข้อใดถูกต้อง ก. การวางแผนควรวางไว้ให้เพื่อนด้วยจะได้ไปเรียนด้วยกัน ข. การวางแผนควรให้ผู้มีประสบการณ์กำหนดให้ ค. การวางแผนการศึกษาต่อควรกำหนดไว้อย่างน้อย 2 แผน ง. เราไม่จำเป็นต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเมื่อถึงเวลาเราสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	5. ในการวางแผนการศึกษาต่อ ควรมีการวางแผนสำรองไว้เพื่ออะไร ก. เพื่อให้ดูดี ข. เพื่อให้ครบตามทฤษฎีการวางแผน ค. เพื่อเป็นแผนรองสนับสนุนแผนที่ 1 ง. เพื่อความเหมาะสม
3. ในการศึกษาต่อถ้าไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีผลอย่างไร ก. เรียนไปก่อนตัดสินใจภายหลัง ข. เบื่อหน่าย ไม่มีความสุข ผลการเรียนต่ำ ค. เชื่อว่าเราคือผู้โชคดีเสมอ ง. ถูกทุกข้อ	6. การรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนการศึกษาต่อ คือข้อใด ก. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ค. ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ง. ถูกทุกข้อ

7. อ่านข้อความ 1-7 แล้วเรียงลำดับขั้นตอนการวางแผนให้ถูกต้อง 1. พิจารณารายละเอียดแต่ละทางเลือก 2. รู้จักทางเลือก 3. ตัดสินใจเลือก 4. ดำเนินการว่าจำทำอะไรต่อไป 5. สำรวจปัญหา 6. ทบทวนการตัดสินใจ 7. รวบรวมข้อมูล ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง ก. 1 2 3 4 5 6 7 ข. 5 7 2 1 3 4 6 ค. 5 7 1 2 4 3 6 ง. 5 2 4 3 1 4 6	9. จัตรีชัยต้องการเป็นตำรวจให้นักเรียนอ่านข้อความ 1, 2 และ 3 แล้วพิจารณาว่าขั้นตอนใดควรมาก่อนหลัง 1. สอบเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ 2. เข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 3. เรียนต่อ ม. ปลาย แผนวิทย์ ลำดับขั้นที่จัตรีชัยต้องทำเรียงตามลำดับคือข้อใด ก. 1 3 2 ข. 2 3 1 ค. 3 1 2 ง. 3 2 1
8. การวางแผนการศึกษาต่อมีประโยชน์อย่างไร ก. การวางแผนการศึกษาต่อไว้ล่วงหน้าทำให้มีเวลาในการทบทวนข้อดีข้อเสีย ข. การวางแผนการศึกษาต่อไว้ล่วงหน้าทำให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ค. การวางแผนการศึกษาต่อไว้ล่วงหน้าทำให้มีเป้าหมายเด่นชัดว่าจะทำอะไร ง. ถูกทุกข้อ	10. ข้อใดเป็นขั้นตอนการวางแผนการศึกษาต่อ ก. แสวงหาข้อมูลสถานศึกษา ข. จัดตารางดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบเข้า ค. แสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสายการเรียนที่จะเรียน ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การวางแผนการเลือกศึกษาต่อ

1. ข	2. ค	3. ง	4. ค	5. ค
6. ง	7. ข	8. ง	9. ค	10. ง

ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง	การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ
ชื่อกิจกรรม	“ ทางเลือกที่เหมาะสม ”
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ 2. นักเรียนฝึกการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม 3. นักเรียนมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
แนวคิด	การตัดสินใจ เป็นการเลือกจากจำนวนตัวเลือกที่มีมากกว่าหนึ่งตัวเลือก การตัดสินใจเป็นพฤติกรรมที่ต้องเผชิญตลอดเวลา และจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลว การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีความหมายและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอันยาวนานข้างหน้า การพิจารณาข้อมูลส่วนตัวตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรอบคอบ รวมทั้งขจัดปัญหาและอุปสรรคทั้งในและนอกตัวได้ จะทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างเหมาะสมก็จะทำให้มีความสุข พอใจ และประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อ
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทางเลือกที่เหมาะสม” แล้วให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์จำลอง

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนนับเลข 1 – 6 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม แล้วเลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทางเลือกที่เหมาะสม” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทางเลือกที่เหมาะสม” ตามลำดับ ดังนี้

1.3.3.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

1.3.3.2 ครูสนทนากับนักเรียน เรื่อง การตัดสินใจ ว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องพบอยู่ทุกวัน เช่น เข้าใจเราต้องตัดสินใจว่าเราจะใส่ชุดไหนมาโรงเรียน ให้นักเรียนลองยกตัวอย่าง ว่ามีอะไรบ้าง ครูโยงเข้าสู่การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ เมื่อจบการศึกษา ม.3

1.3.3.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามที่กล่าวมาแล้ว

1.3.3.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์จำลอง แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถามลงในใบงาน

1.3.3.5 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกรายงานหน้าชั้นให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง

1.3.3.6 ครูแจกใบงานที่ 2 ให้นักเรียนทำ

1.3.3.7 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามตามใบงานที่ 2

1.3.3.8 ครูแจกความรู้ให้นักเรียนศึกษา

1.3.3.9 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนแล้วช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้

1.3.3.10 ครูนำแบบฝึกหัดหลังเรียนให้นักเรียนทำ

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ใบงานที่ 1

1.4.3 สถานการณ์จำลอง

1.4.4 ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทางเลือกที่เหมาะสม” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

การตัดสินใจ เป็นการเลือกจากจำนวนตัวเลือกที่มีมากกว่าหนึ่งตัวเลือก การตัดสินใจเป็นพฤติกรรมที่ต้องเผชิญตลอดเวลา และจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมีความหมายและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอันยาวนานข้างหน้า การพิจารณาข้อมูลส่วนตัวตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรอบคอบ รวมทั้งจัดปัญหาและอุปสรรคทั้งในและนอกตัวได้ จะทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างเหมาะสมก็จะทำให้มีความสุข พอใจ และประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อ

2.2 จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
2. นักเรียนฝึกการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม
3. นักเรียนมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

2.3 เนื้อหา

การตัดสินใจ เป็นความสามารถของบุคคล ในการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือกอย่างมีเหตุผล โดยใช้วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้ และสามารถพิจารณาทางเลือกได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหา
- ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทางเลือก
- ขั้นที่ 4 ขั้นพิจารณาข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือก
- ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียน เรื่อง การตัดสินใจ ว่าทุกคนตื่นขึ้นมาตอนเช้าก็ตัดสินใจแล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างว่าในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนจะต้องตัดสินใจเรื่องใดบ้าง

2.4.2.2 ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นว่าเมื่อนักเรียนกำลังจะจบ ชั้น ม.3 นักเรียนก็ต้องมีการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อว่าจะเรียนอะไร ที่ไหนดี

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

- 2.4.3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนนับเลข 1 – 6 นักเรียนคนไหนนับเลขตัวไหนให้เข้ารวมกลุ่มกัน แล้วตั้งชื่อกลุ่ม เลือก ประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
- 2.4.3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาสถานการณ์จำลอง แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถาม
- 2.4.3.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกรายงานหน้าชั้นให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง
- 2.4.3.4 ครูแจกใบงานที่ 2 ให้นักเรียนทำ
- 2.4.3.5 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามตามใบงาน

2.4.4 ขั้นสรุป

- 1.4.4.1 ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา
- 1.4.4.2 ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนแล้วช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้
- 1.4.4.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถาม

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

- 2.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 2.4.2 ใบงานที่ 1, 2
- 2.4.3 ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ
- 2.4.4 สถานการณ์จำลอง

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม “ทางเลือกที่เหมาะสม” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยนับเลข 1 – 6 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
- 3.3 ให้นักเรียนคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขาการของกลุ่ม
- 3.4 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากสถานการณ์จำลอง แล้วสรุปลงในใบงานที่ 1
- 3.5 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
- 3.6 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2
- 3.7 ให้นักเรียนตอบคำถามตามที่ครูถาม
- 3.8 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ครูแจกให้
- 3.9 ให้นักเรียนอ่านบทกลอนและสรุปข้อคิดที่ได้
- 3.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (สถานการณ์จำลองที่ 1)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ)

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้
2. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากสถานการณ์จำลอง แล้วสรุปลงในใบงาน
3. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....ประธาน
- 2.....เลขานุการ
- 3.....สมาชิก
- 4.....สมาชิก
- 5.....สมาชิก
- 6.....สมาชิก

สถานการณ์จำลองที่ 1

พริยา เรียนอยู่ชั้น ม.3 เธอเป็นเด็กช่างพูด ช่างคุย มีความคล่องแคล่วชอบช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนมาโดยตลอด ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง วิชาที่เธอชอบและทำคะแนนได้ดีคือ ภาษาอังกฤษ พริยาคิดว่าเมื่อจบ ม.3 แล้ว จะเรียนต่อทางด้านการโรงแรม เพราะได้สอบถามข้อมูลจากรุ่นพี่ที่กำลังเรียนอยู่ทำให้ทราบว่าอาชีพทางด้านโรงแรมกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แต่มารดาของเธอต้องการให้เธอเรียนต่อทางด้านการเงิน การธนาคาร เนื่องจากบ้านของเธอฐานะดี เมื่อเรียนจบมาแล้วก็สามารถฝากเข้าทำงานธนาคารใกล้บ้านได้ เพราะมารดาของเธอไม่ต้องการให้เธอไปทำงานที่อื่น แต่พริยาชอบที่จะพบปะผู้คนมากกว่านั่งทำงานกับตัวเลข และวิชาคณิตศาสตร์เธอก็เรียนได้ไม่ได้นัก

ถ้านักเรียนเป็นพริยา นักเรียนจะทำอย่างไรกับสถานการณ์ดังกล่าว

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....
.....
.....
2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....
.....
.....
.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ

1).....
ข้อดี.....
.....

ข้อเสีย.....
.....

2).....
ข้อดี.....
.....

ข้อเสีย.....
.....

3).....
ข้อดี.....
.....

ข้อเสีย.....
.....

4. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่ควรตัดสินใจเลือกคือข้อ.....
เหตุผลเพราะ.....

.....
.....
.....
.....

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (สถานการณ์จำลองที่ 2)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ)

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้
4. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากตัวอย่างสถานการณ์ แล้วสรุปลงในใบงาน
5. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....ประธาน
- 2.....เลขานุการ
- 3.....สมาชิก
- 4.....สมาชิก
- 5.....สมาชิก
- 6.....สมาชิก

สถานการณ์จำลองที่ 2

มานิตย์ มีฐานะทางบ้านยากจน บิดามารดาต้องการให้เขาเรียนจบโดยเร็ว เพื่อออกมาช่วยเหลือครอบครัว มานิตย์มีผลการเรียนปานกลาง และเขาก็มีความสนใจและถนัดในการวาดภาพเป็นพิเศษ ซึ่งเขาหวังว่าจะมีชื่อเสียงทางด้านนี้ แต่ในการเรียนเขียนภาพเขาจะต้องจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อน แล้วไปต่ออีกซึ่งใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 4 ปี และต้องใช้ทุนในการเรียนสูงพอสมควร มานิตย์ได้ไปศึกษาดำรงตำแหน่งงานจากหนังสือพิมพ์และข่าวสารจากกรมแรงงานพบว่า แรงงานระดับช่างกำลังเป็นที่ต้องการ โดยเฉพาะช่างก่อสร้าง เพราะมีการขยายตัวในด้านการสร้างอาคารและโรงงานมากมาย ในการเรียนช่างก่อสร้าง เขาสามารถเรียนต่อได้เลยหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ซึ่งใช้เวลาในการเรียนอีกเพียง 3 ปี มานิตย์ก็สามารถทำงานได้

ถ้านักเรียนเป็นมานิตย์ นักเรียนจะทำอย่างไรกับสถานการณ์ดังกล่าว

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....
.....
.....
2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....
.....
.....
.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ

1).....
ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

2).....
ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

3).....
ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

4. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่ควรตัดสินใจเลือกคือข้อ.....
เหตุผลเพราะ.....

.....
.....
.....
.....

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน (สถานการณ์จำลองที่ 3)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ)

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงใน
ใบงานนี้

3. ให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย จากตัวอย่างสถานการณ์ แล้วสรุปลงในใบงาน
4. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายให้เพื่อนในชั้นฟัง

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

- 1.....ประธาน
- 2.....เลขานุการ
- 3.....สมาชิก
- 4.....สมาชิก
- 5.....สมาชิก
- 6.....สมาชิก

สถานการณ์จำลองที่ 3

วสันต์เป็นเด็กกำพร้าพ่อ มีพี่น้อง 3 คน วสันต์เป็นคนโต แม่ของวสันต์มีอาชีพทำสวน
ปลูกผักเลี้ยงเบ็ดเลี้ยงไก่ขาย มีรายได้ไปวัน ๆ หนึ่ง ก่อนไปโรงเรียนวสันต์จะต้องช่วยแม่รดน้ำผัก
ให้อาหารไก่ และเบ็ด เสาร์- อาทิตย์ช่วยแม่เก็บผักไปขายที่ตลาดตอนเช้า วสันต์คิดว่าการปลูก
ผักและเลี้ยงสัตว์เหล่านี้เขาทำแล้วมีความสุขและแม่อยากให้เขามาพัฒนาสวนต่อจากพ่อที่เสีย
ชีวิต ในช่วงปิดภาคเรียนวสันต์ไปช่วยน้ำขายที่อุ่มมรดก ทำให้วสันต์มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมและ
การใช้เครื่องมือต่าง ๆ วสันต์มีความรู้สึกที่งานซ่อมมรดกเป็นงานที่น่าสนใจและน่าจะมีรายได้ดีกว่า
การทำสวนที่บ้าน วสันต์คิดไม่ตกว่าเมื่อจบ ม.3 แล้วจะไปเรียนต่ออะไรดีระหว่างเรียนต่อที่
วิทยาลัยเกษตรกรรม กับวิทยาลัยเทคนิคสาขาช่างยนต์ วสันต์ได้ไปปรึกษาอาจารย์ประจำชั้น ได้
ข้อมูลว่า หากเรียนที่วิทยาลัยเกษตรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิต เรียนฟรี แต่ต้องขยัน และทำโครง
การ สวนสาขาช่างยนต์ ต้องมีทุนสำรองเพื่อช้ออุปกรณ์การเรียน วสันต์ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเรียน
ต่ออะไรดี

ถ้านักเรียนเป็นวสันต์นักเรียนจะอย่างไรกับสถานการณ์ดังกล่าว

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ

1).....

ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

2).....

ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

3).....

ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

4. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่ควรตัดสินใจเลือกคือข้อ.....

เหตุผลเพราะ.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน ที่ 2
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ)

เมื่อฉันจบการศึกษาระดับชั้น ม. 3 แล้ว

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....
.....
.....

2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....
.....
.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง
ทางเลือกมี.....ทาง คือ

1).....
ข้อดี.....
.....
ข้อเสีย.....
.....

2).....
ข้อดี.....
.....
ข้อเสีย.....
.....

3).....
ข้อดี.....
.....
ข้อเสีย.....
.....

4. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่ควรตัดสินใจเลือกคือข้อ.....

เหตุผลเพราะ.....
.....
.....
.....
.....

5. บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของฉัน คือ (ให้นักเรียนใส่หมายเลขเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย)

พ่อ	แม่	พี่
น้อง	ตัวเอง	เพื่อน
ข้าราชการ	ครูประจำชั้น	ครูแนะแนว
เพื่อนบ้าน	อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)	

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ)

การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ

การตัดสินใจ เป็นความสามารถของบุคคล ในการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือกอย่าง มีเหตุผล โดยใช้วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้ และสามารถพิจารณาทางเลือกได้อย่างเหมาะสม

ในการตัดสินใจแต่ละครั้ง เพื่อให้การตัดสินใจถูกต้องและเหมาะสมที่สุดควรมีการกำหนดขั้นตอนก รือกระบวนการตัดสินใจ ขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหา ขั้นนี้นักเรียนจะต้องทราบว่าตัวนักเรียนต้องตัดสินใจเกี่ยวกับ เรื่องใด เช่น จบ ม.3 แล้วจะเรียนอะไรดี

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งภายในและภาย นอกที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทางเลือกที่มีอยู่จากการรวบรวมในขั้น ที่ 2 แล้วนำมาพิจารณาหาทาง เลือกที่เหมาะสม

ขั้นที่ 4 ขั้นพิจารณาข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยนักเรียนจะต้องพิจารณาว่าแต่ ละทางเลือกมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด โดยพิจารณาข้อดี และข้อเสียของแต่ละทางเลือก

ฉันเลือกแผนอะไรใจต้องมัน

ว่าตัวฉันเรียนได้แน่ไม่แปรผัน

เพราะฉันมีเป้าหมายเด่นเป็นสำคัญ

ว่าตัวฉันจะเป็นอะไรในบั้นปลาย

แต่ฉันต้องสำรวจตนกันดูทั่ว

สิ่งที่ตัวทำได้ดีมีความหมาย

คือถนัดและสนใจไม่เว้นวาย

จึงเลือกได้แผนอนาคตสดใสเอย

ที่มา : แนะนำน้องน้อย โดย สวัสดิ์ สุวรรณอักษร

ชื่อ.....ชั้น.....

วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การตัดสินใจ หมายถึงข้อใด ก. กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่เหมาะสมกับตนเอง ข. การพิจารณาทางเลือก ค. การพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกอย่างมีเหตุผล ง. การรวบรวมข้อมูล	4. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “ ทางเลือก ” ก. ทางเลือกที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่ง ข. การเลือกเอาแต่สิ่งที่ดี ๆ ค. การเลือกเอาสิ่งที่ดี ๆ หิ้งไป ง. ถูกทั้ง ก,ข
2. การตัดสินใจประกอบด้วยกี่ขั้นตอน ก. 3 ขั้นตอน ข. 5 ขั้นตอน ค. 7 ขั้นตอน ง. 9 ขั้นตอน	5. การพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกว่ามีผลดีผลเสียอย่างไรอยู่ในขั้นตอนใดของการตัดสินใจ ก. ขั้นตอนที่ 2 ข. ขั้นตอนที่ 3 ค. ขั้นตอนที่ 4 ง. ขั้นตอนที่ 5
3. ขั้นตอนที่ 1 ของกระบวนการตัดสินใจคือข้อใด ก. ระบุปัญหา ข. รวบรวมข้อมูล ค. รู้ทางเลือก ง. ตัดสินใจเลือกทางเลือก	6. นักเรียนไม่ทราบว่ จบ ม.3 แล้วไม่ทราบว่าจะเรียนอะไร ที่ไหน อยู่ในขั้นตอนใดของการตัดสินใจ ก. ระบุปัญหา ข. ศึกษาทางเลือก ค. รวบรวมข้อมูล ง. พิจารณาทางเลือก

7. การสำรวจความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเองว่าเหมาะสมจะเรียนต่อทางด้านใด จัดอยู่ในชั้นใด ก. รวบรวมข้อมูล ข. พิจารณาทางเลือก ค. ระบุปัญหา ง. ศึกษาทางเลือก	8. การที่นักเรียนไปสำรวจสถานศึกษาว่าตั้งอยู่ที่ไหนการเรียนการสอนเป็นอย่างไร อยู่ในชั้นตอนใด ก. พิจารณาทางเลือก ข. ระบุปัญหา ค. ศึกษาทางเลือก ง. รวบรวมข้อมูล
ตัวอย่างสถานการณ์ใช้ตอบคำถามข้อ 9 - 10 “ ชลดา กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอมีผลการเรียนปานกลาง เธอเป็นเด็กเรียบร้อย มีฝีมือในการตัดเย็บและออกแบบเสื้อผ้า ซึ่งผลงานของเธอเป็นที่ยอมรับในบรรดาเพื่อน ๆ และครูที่โรงเรียนยังแนะนำว่าเธอน่าจะเรียนทางด้านคหกรรมศาสตร์ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย ชลดาจึงคิดอยากเรียนด้านนี้ และหลังจากเรียนจบเธอคิดว่าจะเปิดร้านออกแบบเสื้อผ้า ฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับดี เพราะบิดามารดามีธุรกิจส่วนตัว ต้องการให้ชลดาเรียนด้านพาณิชยกรรม หลังจากเรียนจบจะได้ช่วยเหลือและดำเนินธุรกิจต่อบิดามารดา แต่ชลดาไม่สนใจงานด้านธุรกิจเลย	
9. จากสถานการณ์ปัญหาที่ต้องตัดสินใจคือข้อใด ก. เรียนต่อคหกรรมศาสตร์ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย ข. เรียนต่อด้านพาณิชยกรรม ค. ไม่เรียนต่อออกมาทำงานแทนบิดามารดา ง. ข้อ ก. และ ข ถูก	10. จากสถานการณ์ทางเลือกมีกี่ทาง ก. 1 ทางเลือก ข. 2 ทางเลือก ค. 3 ทางเลือก ง. 4 ทางเลือก

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน
เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ

1. ค	2. ข	3. ก	4. ง	5. ค
6. ก	7. ก	8. ง	9. ง	10. ข

ครั้งที่ 13

ชื่อเรื่อง	หนทางสู่ความสำเร็จ
ชื่อกิจกรรม	"ฝันให้ไกล ไปให้ถึง"
จุดมุ่งหมาย	1. นักเรียนบอกวิธีการที่จะก้าวสู่ความสำเร็จได้ 2. นักเรียนบอกปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของความสำเร็จได้
แนวคิด	ความสำเร็จเป็นสิ่งที่คนเราต้องการ การที่คนจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ตัวเราเอง สิ่งแวดล้อม ความตั้งใจจริง และคุณธรรม
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อและอุปกรณ์

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู และคู่มือนักเรียนให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี

1.1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

1.2 การจัดกิจกรรม

1.2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม “ผืนให้ไกล ไปให้ถึง” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม

1.2.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบ่งโดยให้นักเรียนนับ 1-5 คนที่นับเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

1.2.3 ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มแล้วเลือก ประธานกลุ่ม 1 คน เลขานุการ 1 คน

1.3 บทบาทของครู

1.3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม “ผืนให้ไกล ไปให้ถึง” ให้นักเรียนเข้าใจ

1.3.2 เสนอกิจกรรมแนะแนวการศึกษาเรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม “ผืนให้ไกล ไปให้ถึง” ตามลำดับ ดังนี้

1.3.2.1 ครูนำแบบฝึกหัดก่อนเรียนให้นักเรียนทำ

1.3.2.2 ครูนำภาพประกอบที่ 1 เป็นภาพผู้สำเร็จการศึกษาใส่ชุดรับปริญญาให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้สึกของนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งในภาพนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

1.3.2.3 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก

1.3.2.4 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1

1.3.2.5 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน ตามวิธีการที่กล่าวมาแล้ว

1.3.2.6 ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาหนทางและคำขวัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ แล้วเขียนลงในใบงานที่ 2 โดยนำใบงานที่ 1 มาพิจารณาประกอบด้วย

1.3.2.7 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลงานกลุ่ม พร้อมทั้งอ่านคำขวัญที่เป็นผลงานกลุ่มให้เพื่อนในห้องฟัง

1.3.2.8 ครูให้นักเรียนนำคำขวัญที่เป็นผลงานของนักเรียนไปติดบอร์ดบริเวณห้อง

1.3.2.9 ให้นักเรียนวาดภาพหรือบรรยาย “ฉันในอนาคต” ลงในใบงานที่ 3

1.3.2.10 ครูสุ่มเรียกนักเรียนโชว์ผลงานใบงานที่ 3 ให้เพื่อนในห้องดู

1.3.2.11 ครูแจกใบความรู้เรื่อง “ปรัชญาแห่งความสำเร็จ” ให้นักเรียนศึกษา

1.3.2.12 ครูนำแบบฝึกหัดหลังเรียนให้นักเรียนทำ

1.4 สื่อที่ครูต้องเตรียม

1.4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

1.4.2 ใบงานที่ 1 , 2 และ 3

1.4.3 ภาพคนใส่ชุดรับปริญญา

1.4.4 ใบความรู้เรื่อง “ หนทางสู่ความสำเร็จ

2. คู่มือครู

สำหรับดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

2.1 สารสำคัญ

ความสำเร็จเป็นสิ่งที่คนเราต้องการ การที่คนจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ตัวเราเอง สิ่งแวดล้อม ความตั้งใจจริง และคุณธรรม

2.2 จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกวิธีการที่จะก้าวสู่ความสำเร็จได้
2. นักเรียนบอกปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของความสำเร็จได้

2.3 เนื้อหา

ความสำเร็จเป็นสิ่งที่คนเราต้องการ การที่คนจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1. ตัวเราเอง
2. สิ่งแวดล้อม
3. ความตั้งใจจริง และ
4. คุณธรรม

2.4 วิธีดำเนินการ

2.4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

2.4.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.4.2.1 ครูนำภาพคนใส่ชุดรับปริญญาให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้สึกของนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งในภาพนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

2.4.2.2 ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก

2.4.3 ขั้นกิจกรรม

2.4.3.1 ครูให้นักเรียนทำใบงาน ที่ 1

2.4.3.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ตามที่กล่าวมาแล้ว กลุ่มละ 5 – 6 คน

2.4.3.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน

2.4.3.4 ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาหนทางและแต่งคำขวัญที่จะไปสู่ความสำเร็จ แล้วเขียนลงในใบงานที่ 2 โดยพิจารณาจากใบงานที่ 1 ประกอบ

2.4.3.5 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลงานกลุ่ม

2.4.3.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อความที่นักเรียนช่วยกันแต่งเพื่อติดไว้ที่บอร์ด

2.4.3.7 ครูให้นักเรียนวาดภาพหรือบรรยาย “ฉันในอนาคต” ลงในใบงานที่ 3

2.4.3.8 ครูสุ่มเรียกนักเรียนแสดงผลงานในใบงานที่ 3

2.4.4 ขั้นสรุป

2.4.4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

2.4.4.2 ครูแจกใบความรู้เรื่อง ปรัชญาแห่งความสำเร็จ

2.4.4.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

2.4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

2.5 สื่อ – อุปกรณ์

2.5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

2.5.2 ใบงานที่ 1 , 2 และ 3

2.5.3 ภาพคนใส่ชุดรับปริญญา

2.5.4 ใบความรู้ เรื่อง “ปรัชญาแห่งความสำเร็จ”

2.6 การประเมินผล

สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

3. คู่มือนักเรียน

สำหรับนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง ” ใช้เวลาเรียน 1 คาบ 50 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 3.2 นักเรียนบอกความรู้สึกหลังจากดูภาพ
- 3.3 นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก
- 3.4 ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1
- 3.5 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนนับ 1-5 คนที่นับเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
- 3.6 เมื่อรวมกลุ่มได้แล้วให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มแล้วเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คนและเลขานุการ 1 คน
- 3.7 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมในใบงานที่ 2 โดยนำเอาใบงานที่ 1 ของแต่ละคนมาพิจารณาประกอบกัน
- 3.8 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลงานกลุ่มหน้าชั้น
- 3.9 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้
- 3.10 ให้นักเรียนนำผลงานกลุ่มติดไว้ที่บอร์ด
- 3.11 ให้นักเรียนวาดภาพหรือบรรยาย “ฉันในอนาคต” ลงในใบงานที่ 3
- 3.12 นักเรียนแสดงผลงานในใบงานที่ 3 ตามที่ครูสุ่มเรียก
- 3.13 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ปรัชญาแห่งความสำเร็จ
- 3.14 นักเรียนซักถามครู
- 3.15 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....	ชั้น.....
-----------	-----------

ใบงาน ที่ 1
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องหนทางสู่ความสำเร็จ)

1. ให้เขียนความสำเร็จที่นักเรียนปรารถนามา 5 ประการ
- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
2. ให้นักเรียนบอกวิธีการที่จะประสบความสำเร็จตามที่ตนเองปรารถนา
-
-
-
-
-
-
3. ให้นักเรียนแต่งคำขวัญ คำกลอน หรือคำคล้องจอง ที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ให้ประสบความสำเร็จ
-
-
-
-
-
4. นักเรียนบอกคติประจำตัวของนักเรียนที่นักเรียนยึดถือเพื่อเป็นแรงจูงใจสู่ความสำเร็จของตนเอง
-
-
-
-
-

ชื่อกลุ่ม.....

ใบงาน ที่ 2

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ)

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1.....	ประธาน
2.....	เลขานุการ
3.....	สมาชิก
4.....	สมาชิก
5.....	สมาชิก
6.....	สมาชิก

1. ให้เขียนความสำเร็จที่สมาชิกในกลุ่มปรารถนา มา 5 ประการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

2. ให้สมาชิกในกลุ่มบอกวิธีการที่จะประสบความสำเร็จตามที่กลุ่มปรารถนา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดแต่งคำกลอน หรือคำคล้องจอง สุภาษิต ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

.....

ภาพประกอบที่ 1 (ฝันให้ไกลไปให้ถึง)

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่องหนทางสู่ความสำเร็จ)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน ที่ 3
(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ)

คำชี้แจง ให้วาดรูปหรือบรรยาย ความสำเร็จของฉัน ในอนาคต ในกรอบข้างล่างนี้

ใบความรู้

(ประกอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ)

ความสำเร็จเป็นสิ่งที่คนเราต้องการ การที่คนจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1. ตัวเราเอง
2. สิ่งแวดล้อม
3. ความตั้งใจจริง และ
4. คุณธรรม

1. ตัวเราเอง ทุกคนมีความคิดมีความหวัง คนส่วนมากจะตั้งความหวังไว้สูงเกินไปโดยไม่มองตนเอง เช่นอยากเป็นแพทย์ทั้ง ๆ ที่ตนเองเรียนไม่ดี อยากเป็นนั้นอยากเป็นนี้ทั้ง ที่ตนเองไม่สนใจเรียน การตั้งความหวังควรตั้งตามความเป็นจริง ฝึกเก็บความสำเร็จครั้งละเล็กครั้งละน้อย ความสำเร็จจะมากขึ้นเอง

2. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีผลต่อความสำเร็จ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา คือ - บ้าน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติ -โรงเรียน เช่น เพื่อน ครู อาจารย์ ฯลฯ เราเลือกเกิดไม่ได้ สิ่งแวดล้อมทางบ้านเป็นสิ่งที่เลือกไม่ได้ ทางที่ดี คือ การปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หรือหาทางออกอย่างฉลาด

3. ความตั้งใจจริง ความท้อถอย คือตัวทำลายความสำเร็จ หัดฝึกตนเองให้ทำอะไรสำเร็จบ่อยครั้ง มักพูดกับตนเองว่าต้องทำ ต้องไป

4. คุณธรรม เป็นสิ่งที่สำคัญ ถ้าประสบความสำเร็จแต่ขาดคุณธรรมก็จะเป็นไม่ประสบความสำเร็จ

ปรัชญาแห่งความสำเร็จ

ถ้าคุณคิดว่า คุณจะพ่ายแพ้แล้วละก็ คุณก็จะพ่ายแพ้ ถ้าคุณไม่คิดว่า คุณอยากจะทำแล้วละก็ คุณก็จะไม่ประสบความสำเร็จอะไรเลยแม้แต่อย่างเดียว แม้ว่า คุณคิดว่าอยากจะทำชนะ แต่คุณไม่สามารถชนะได้ ชัยชนะก็จะเป็นของคุณ ถ้าคุณเป็นคนไม่พยายามตั้งใจทำแล้วละก็ คุณก็จะพบแต่ความล้มเหลวสิ่งที่พวกเราค้นหาจากโลกนี้ก็คือ ความสำเร็จที่เริ่มจากกำลังใจของมนุษย์ ทุกสิ่งทุกอย่างคือการตัดสินใจจากสภาพจิตใจของมนุษย์ ถ้าคุณคิดว่า คุณเป็นคนสะเพร่าแล้วละก็ คุณก็จะเป็นไปตามนั้น

ถ้าคุณคิดว่า คุณจะไปในตำแหน่งที่สูงแล้วละก็ ก่อนที่คุณจะไปถึงตำแหน่งนั้น คุณควรมีความเชื่อมั่นว่า คุณสามารถก้าวไปถึงอย่างแน่นอน การต่อสู้ของชีวิต ไม่ใช่แข่งกับคนที่แข็งแรงและคนที่ทำงานเร็วจะได้เปรียบเสมอไป ไม่ช้าก็เร็ว คนที่จะประสบความสำเร็จก็คือ คนที่เชื่อว่า “ฉันสามารถทำได้”

นโปเลียน ฮิล

ชื่อ.....

ชั้น.....

วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การที่คนเราจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยในข้อใด ก. ตัวเราเอง ข. สิ่งแวดล้อม ค. ความตั้งใจจริง ง. ถูกทุกข้อ	4. ข้อใดเป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้ประสบความสำเร็จ ก. พ่อ แม่ ข. เพื่อน ค. ครู - อาจารย์ ง. ถูกทุกข้อ
2. ธรรมในข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงความเพียรพยายามเพื่อความสำเร็จในอนาคต ก. ฉันทะ ข. วิริยะ ค. จิตตะ ง. วิมังสา	5. คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จคือข้อใด ก. อริยสัจ 4 ข. อิทธิบาท 4 ค. พรหมวิหาร 4 ง. หิริโอตตัปปะ
3. ปัจจัยในตัวเราที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จคือข้อใด ก. ผลการเรียนรู้ 3.00 ขึ้นไป ข. ความจำ ค. ความตั้งใจ ความพยายาม คุณธรรม ง. ถูกทุกข้อ	6. การที่คนเราจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับสิ่งใดมากที่สุด ก. ความตั้งใจของตนเอง ข. ความตั้งใจของพ่อแม่ ค. ความสนับสนุนจากเพื่อน ง. สื่อมวลชน

7. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้เราประสบความสำเร็จ คือข้อใด ก. . พ่อ แม่ เพื่อน ๆ ครู – อาจารย์ ข. ความตั้งใจ ความอดทน ค. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง ง. ไม่มีข้อใดถูก	8. เมื่อนึกถึงความสำเร็จในการเรียนนักเรียนจะนึกถึงสิ่งใด ก. รูปคนใส่ชุดปริญญา ข. รูปคนกำลังวิ่งเล่น ค. รูปคนแก่ข้ามถนน ง. รูปคนกำลังว่ายน้ำ
8. คำว่า “ ผันให้ไกล ไปให้ถึง ” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. ผันเวลากลางคืนแล้วไปให้ถึงเวลากลางวัน ข. วางเป้าหมายในชีวิตไว้สูง ๆ แล้วพยายามทำให้ได้ ค. ผันให้ไกล ๆ และไปเที่ยวให้ได้ ง. ไม่มีข้อถูก	10. บุคคลที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จมากที่สุด คือใคร ก. พ่อ แม่ ข. ตัวนักเรียนเอง ค. ครูแนะแนว ง. ครูประจำชั้น

เฉลยแบบฝึกหัดก่อน และหลังเรียน

เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

1. ง	2. ก	3. ง	4. ง	5. ข
6. ก	7. ง	8. ข	9. ก	10. ข

ครั้งที่ 14

ชื่อเรื่อง	การปัจฉิมนิเทศ
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองหลังจากที่ได้รับความรู้จากการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร 2. เพื่อขบใจนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการใช้โปรแกรมชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
วิธีดำเนินการ	1. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อทั้งหมด 2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น 2.1 ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ 2.2 ความรู้ที่ได้รับได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อว่ามีประโยชน์อย่างไร สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร 2.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ 3. ครูกล่าวสรุปเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ 4. ครูกล่าวขบใจนักเรียนพร้อมทั้งปิดการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

แบบสอบถามความคิดเห็น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามข้างล่างนี้ ตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

1. ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
-
-
-
-
2. ความรู้ที่ได้รับจากการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ว่ามีประโยชน์อย่างไร สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร
-
-
-
-
-
-
-
3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
-
-
-
-
-
-
-

ขอขอบคุณที่ให้ ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

- [illegible]

ภาคผนวก ข (ต่อ)

- ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 11 เรื่องการตัดสินใจเลือกแนวทาง
ศึกษาต่อ

- ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการ
ศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 12 เรื่องหนทางสู่ความสำเร็จ

ตาราง 6 แสดงคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ชุดที่ คนที่	ชุดที่ 1		ชุดที่ 2		ชุดที่ 3		ชุดที่ 4		ชุดที่ 5		ชุดที่ 6	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	7	8	6	8	8	9	6	6	7	8	8	8
2	6	10	5	10	8	10	4	5	7	8	9	10
7	8	9	6	9	9	9	6	6	7	9	7	8
4	8	9	7	9	5	8	1	5	6	8	8	9
5	7	8	6	7	5	7	5	6	7	8	8	9
6	9	9	6	9	7	7	4	5	8	8	8	10
7	7	10	5	8	7	10	6	7	6	6	7	8
8	7	9	7	8	7	10	9	9	7	7	7	8
9	9	9	5	9	5	8	5	6	6	7	7	9
10	9	10	5	8	6	7	5	5	5	6	7	8
11	7	9	6	7	7	6	3	5	7	8	8	8
12	8	9	7	7	7	9	5	7	7	7	7	8
13	7	9	4	8	6	8	7	8	7	8	7	9
14	6	8	6	9	7	9	7	8	7	8	7	10
15	8	9	6	9	6	8	5	5	7	8	7	8
16	8	9	6	8	8	10	4	6	6	7	8	9
17	7	7	6	6	4	8	3	5	5	6	5	6
18	9	9	5	6	8	8	6	6	5	7	7	7
19	8	9	6	7	8	8	4	5	6	7	8	8
20	10	10	6	7	6	8	6	7	7	7	6	8
21	8	10	6	9	7	8	7	8	6	8	8	9
22	9	9	4	9	8	9	4	5	7	7	7	7
23	8	9	7	9	7	9	4	5	7	8	5	7
24	6	6	7	8	6	7	2	6	7	8	7	8
25	9	9	6	10	5	6	6	7	7	8	6	8
26	9	9	8	9	7	7	6	7	6	8	7	8
27	7	10	6	9	6	7	6	6	7	8	7	8
28	8	9	6	8	5	7	4	7	7	7	5	7
29	9	9	5	10	5	7	5	7	7	8	7	9
30	9	10	6	8	6	7	3	5	6	7	8	9
รวม	237	269	177	248	196	241	148	185	197	225	213	248
$\bar{x}$	7.90	8.97	5.90	8.27	6.53	8.03	4.93	6.17	6.57	7.50	7.10	8.27
S.D.	1.06	0.89	0.88	1.08	1.22	1.16	1.66	1.15	0.73	0.73	0.96	0.94

ok. no Error

ตาราง 6 (ต่อ)

ชุดที่ คนที่	ชุดที่ 7		ชุดที่ 8		ชุดที่ 9		ชุดที่ 10		ชุดที่ 11		ชุดที่ 12	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	9	9	8	9	7	8	7	8	5	9	9	10
2	8	10	7	10	7	7	7	9	7	7	7	7
7	10	10	6	9	6	9	9	9	7	7	6	8
4	5	9	7	9	6	8	7	7	5	6	9	9
5	8	10	7	8	5	6	6	7	7	8	8	8
6	7	9	8	8	7	8	9	9	5	7	8	9
7	8	9	5	9	8	8	7	10	8	9	7	9
8	8	10	7	9	7	7	9	10	6	7	7	8
9	9	10	9	9	7	7	8	9	6	8	7	9
10	7	7	6	9	7	8	7	9	6	7	8	8
11	9	9	5	7	8	8	9	10	7	7	7	8
12	7	9	8	10	7	8	9	8	7	8	8	7
13	7	8	7	10	8	8	8	9	5	6	9	9
14	9	10	6	10	5	5	8	10	7	8	7	8
15	10	10	8	9	7	8	7	8	5	7	6	8
16	9	9	7	9	8	10	8	10	7	9	8	10
17	8	8	7	9	7	7	9	9	7	7	10	10
18	7	8	8	8	7	9	9	10	7	8	9	9
19	9	10	7	9	7	7	7	8	6	7	7	9
20	9	9	6	7	8	8	8	9	5	5	7	10
21	6	9	8	10	6	7	8	10	5	6	7	9
22	7	9	6	10	7	7	6	6	7	8	7	10
23	9	9	6	5	7	9	7	8	6	7	7	8
24	7	7	7	7	6	6	8	9	6	7	7	8
25	10	10	6	6	8	9	8	9	6	6	6	8
26	9	9	6	10	9	8	9	9	7	8	8	9
27	7	7	8	8	8	9	8	9	6	7	7	7
28	9	10	6	7	6	7	7	9	7	7	9	10
29	7	10	9	8	9	8	9	10	7	8	8	8
30	8	9	8	9	8	8	7	8	6	7	9	9
รวม	242	272	209	257	213	232	235	265	188	218	229	259
$\bar{x}$	8.07	9.07	6.97	8.57	7.10	7.73	7.83	8.83	6.27	7.27	7.63	8.63
S.D.	1.23	0.94	1.07	1.28	0.99	1.05	0.95	1.02	0.87	0.94	1.03	0.93

ตาราง 7 แสดงคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ ทั้ง 12 ชุด

ชุดที่	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t-value
	ก่อนใช้ชุด	หลังใช้ชุด	
1. สำรวจตนเองด้านการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	7.90	8.97	5.57
2. สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ	5.90	8.27	9.09
3. บุคลิกภาพกับแนวทางการศึกษาต่อ	6.53	8.03	7.22
4. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนเพื่อศึกษาต่อ	4.93	6.17	6.29
5. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3	6.57	7.50	7.99
6. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)	7.10	8.27	8.56
7. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)	8.07	9.07	4.92
8. โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)	6.97	8.57	5.94
9. การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	7.10	7.73	3.74
10. การวางแผนเลือกศึกษาต่อ	7.83	8.83	6.59
11. การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ	6.27	7.27	6.29
12. หนทางสู่ความสำเร็จ	7.63	8.63	5.06
รวมทุกชุด	82.80	97.30	19.57

ตาราง 8 ตอนที่ 3 หน้า ๗, ๘, ๙, ๑๐

ตาราง 8 แสดงผลรวมคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน

Copy on Excel

คนที่	คะแนนก่อนใช้ ชุดการสอน	คะแนนหลังใช้ ชุดการสอน	d	d ²
1	87	100	13	169
2	82	103	21	441
3	87	102	15	225
4	74	96	22	484
5	79	92	13	169
6	86	98	12	144
7	81	103	22	484
8	88	102	14	196
9	83	100	17	289
10	78	92	14	196
11	83	92	9	81
12	87	97	10	100
13	82	100	18	324
14	82	103	21	441
15	82	97	15	225
16	87	106	19	361
17	78	88	10	100
18	87	93	6	36
19	83	94	11	121
20	84	95	11	121
21	85	103	18	324
22	79	96	17	289
23	80	93	13	169
24	76	87	11	121
25	83	96	13	169
26	83	95	12	144
27	83	95	12	144
28	79	95	16	256
29	87	102	15	225
30	84	96	12	144
$\bar{X}$	2479	2911	432	6692
S.D.	3.61	4.72		

0.2. 12/9

9-20

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 1 เรื่อง การสำรวจตนเองด้านการ
เรียนเพื่อศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X ₁)	คะแนนหลังใช้ชุด (X ₂)	d (X ₂ - X ₁)	d ²
1	7	8	1	1
2	6	10	4	16
3	8	9	1	1
4	8	9	1	1
5	7	8	1	1
6	9	9	0	0
7	7	10	3	9
8	7	9	2	4
9	9	9	0	0
10	9	10	1	1
11	7	9	2	4
12	8	9	1	1
13	7	9	2	4
14	6	8	2	4
15	8	9	1	1
16	8	9	1	1
17	7	7	0	0
18	9	9	0	0
19	8	9	1	1
20	10	10	0	0
21	8	10	2	4
22	9	9	0	0
23	8	9	1	1
24	6	6	0	0
25	9	9	0	0
26	9	9	0	0
27	7	10	3	9
28	8	9	1	1
29	9	9	0	0
30	9	10	1	1
รวม	237	269	Σ d = 32	Σ d ² = 66
$\bar{X}$	7.90	8.97		
S.D.	1.06	0.89		

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 2 เรื่อง สำรวจความถนัดเพื่อศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	6	8	2	4
2	5	10	5	25
7	6	9	3	9
4	7	9	2	4
5	6	7	1	1
6	6	9	3	9
7	5	8	3	9
8	7	8	1	1
9	5	9	4	16
10	5	8	3	9
11	6	7	1	1
12	7	7	0	0
13	4	8	4	16
14	6	9	3	9
15	6	9	3	9
16	6	8	2	4
17	6	6	0	0
18	5	6	1	1
19	6	7	1	1
20	6	7	1	1
21	6	9	3	9
22	4	9	5	25
23	7	9	2	4
24	7	8	1	1
25	6	10	4	16
26	8	9	1	1
27	6	9	3	9
28	6	8	2	4
29	5	10	5	25
30	6	8	2	4
รวม	177	248	$\Sigma d = 71$	$\Sigma d^2 = 227$
$\bar{X}$	5.90	8.27		
S.D.	0.88	1.08		

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 3 เรื่อง บุคลิกภาพกับแนวทางศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	8	9	1	1
2	8	10	2	4
7	9	9	0	0
4	5	8	3	9
5	5	7	2	4
6	7	7	0	0
7	7	10	3	9
8	7	10	3	9
9	5	8	3	9
10	6	7	1	1
11	7	6	-1	1
12	7	9	2	4
13	6	8	2	4
14	7	9	2	4
15	6	8	2	4
16	8	10	2	4
17	4	8	4	16
18	8	8	0	0
19	8	8	0	0
20	6	8	2	4
21	7	8	1	1
22	8	9	1	1
23	7	9	2	4
24	6	7	1	1
25	5	6	1	1
26	7	7	0	0
27	6	7	1	1
28	5	7	2	4
29	5	7	2	4
30	6	7	1	1
รวม	196	241	$\sum d = 45$	$\sum d^2 = 105$
$\bar{X}$	6.53	8.03		
S.D.	1.22	1.16		

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 4 เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการเรียน
 เพื่อศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	6	6	0	0
2	4	5	1	1
7	6	6	0	0
4	1	5	4	16
5	5	6	1	1
6	4	5	1	1
7	6	7	1	1
8	9	9	0	0
9	5	6	1	1
10	5	5	0	0
11	3	5	2	4
12	5	7	2	4
13	7	8	1	1
14	7	8	1	1
15	5	5	0	0
16	4	6	2	4
17	3	5	2	4
18	6	6	0	0
19	4	5	1	1
20	6	7	1	1
21	7	8	1	1
22	4	5	1	1
23	4	5	1	1
24	2	6	4	16
25	6	7	1	1
26	6	7	1	1
27	6	6	0	0
28	4	7	3	9
29	5	7	2	4
30	3	5	2	4
รวม	148	185	$\sum d = 37$	$\sum d^2 = 79$
$\bar{X}$	4.93	6.17		
S.D.	1.66	1.15		

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 5เรื่องโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	7	8	1	1
2	7	8	1	1
7	7	9	2	4
4	6	8	2	4
5	7	8	1	1
6	8	8	0	0
7	6	6	0	0
8	7	7	0	0
9	6	7	1	1
10	5	6	1	1
11	7	8	1	1
12	7	7	0	0
13	7	8	1	1
14	7	8	1	1
15	7	8	1	1
16	6	7	1	1
17	5	6	1	1
18	5	7	2	4
19	6	7	1	1
20	7	7	0	0
21	6	8	2	4
22	7	7	0	0
23	7	8	1	1
24	7	8	1	1
25	7	8	1	1
26	6	8	2	4
27	7	8	1	1
28	7	7	0	0
29	7	8	1	1
30	6	7	1	1
รวม	197	225	$\sum d = 28$	$\sum d^2 = 38$
$\bar{X}$	6.57	7.50		
S.D.	0.73	0.73		

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 6 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อ
 จบ ม.3 (การศึกษาต่อสายสามัญ)

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	8	8	0	0
2	9	10	1	1
7	7	8	1	1
4	8	9	1	1
5	8	9	1	1
6	8	10	2	4
7	7	8	1	1
8	7	8	1	1
9	7	9	2	4
10	7	8	1	1
11	8	8	0	0
12	7	8	1	1
13	7	9	2	4
14	7	10	3	9
15	7	8	1	1
16	8	9	1	1
17	5	6	1	1
18	7	7	0	0
19	8	8	0	0
20	6	8	2	4
21	8	9	1	1
22	7	7	0	0
23	5	7	2	4
24	7	8	1	1
25	6	8	2	4
26	7	8	1	1
27	7	8	1	1
28	5	7	2	4
29	7	9	2	4
30	8	9	1	1
รวม	213	248	$\sum d = 35$	$\sum d^2 = 57$
$\bar{X}$	7.10	8.27		
S.D.	0.96	0.94		

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 7 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อ
 จบ ม.3 (การศึกษาต่อสายอาชีพ)

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	9	9	0	0
2	8	10	2	4
7	10	10	0	0
4	5	9	4	16
5	8	10	2	4
6	7	9	2	4
7	8	9	1	1
8	8	10	2	4
9	9	10	1	1
10	7	7	0	0
11	9	9	0	0
12	7	9	2	4
13	7	8	1	1
14	9	10	1	1
15	10	10	0	0
16	9	9	0	0
17	8	8	0	0
18	7	8	1	1
19	9	10	1	1
20	9	9	0	0
21	6	9	3	9
22	7	9	2	4
23	9	9	0	0
24	7	7	0	0
25	10	10	0	0
26	9	9	0	0
27	7	7	0	0
28	9	10	1	1
29	7	10	3	9
30	8	9	1	1
รวม	242	272	$\sum d = 30$	$\sum d^2 = 66$
$\bar{X}$	8.07	9.07		
S.D.	1.23	0.94		

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 8 เรื่อง โลกกว้างทางการศึกษาเมื่อ
จบ ม.3 (การศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น ๆ)

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	8	9	1	1
2	7	10	3	9
7	6	9	3	9
4	7	9	2	4
5	7	8	1	1
6	8	8	0	0
7	5	9	4	16
8	7	9	2	4
9	9	9	0	0
10	6	9	3	9
11	5	7	2	4
12	8	10	2	4
13	7	10	3	9
14	6	10	4	16
15	8	9	1	1
16	7	9	2	4
17	7	9	2	4
18	8	8	0	0
19	7	9	2	4
20	6	7	1	1
21	8	10	2	4
22	6	10	4	16
23	6	5	-1	1
24	7	7	0	0
25	6	6	0	0
26	6	10	4	16
27	8	8	0	0
28	6	7	1	1
29	9	8	-1	1
30	8	9	1	1
รวม	209	257	$\sum d = 48$	$\sum d^2 = 140$
$\bar{X}$	6.97	8.57		
S.D.	1.07	1.28		

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 9 เรื่อง การพิจารณาตนเองก่อนตัดสินใจ
 เลือกศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	7	8	1	1
2	7	7	0	0
7	6	9	3	9
4	6	8	2	4
5	5	6	1	1
6	7	8	1	1
7	8	8	0	0
8	7	7	0	0
9	7	7	0	0
10	7	8	1	1
11	8	8	0	0
12	7	8	1	1
13	8	8	0	0
14	5	5	0	0
15	7	8	1	1
16	8	10	2	4
17	7	7	0	0
18	7	9	2	4
19	7	7	0	0
20	8	8	0	0
21	6	7	1	1
22	7	7	0	0
23	7	9	2	4
24	6	6	0	0
25	8	9	1	1
26	9	8	-1	1
27	8	9	1	1
28	6	7	1	1
29	9	8	-1	1
30	8	8	0	0
รวม	213	232	$\sum d = 19$	$\sum d^2 = 37$
$\bar{X}$	7.10	7.73		
S.D.	0.99	1.05		

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่10 เรื่อง การวางแผนเลือกศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	7	8	1	1
2	7	9	2	4
7	9	9	0	0
4	7	7	0	0
5	6	7	1	1
6	9	9	0	0
7	7	10	3	9
8	9	10	1	1
9	8	9	1	1
10	7	9	2	4
11	9	10	1	1
12	9	8	-1	1
13	8	9	1	1
14	8	10	2	4
15	7	8	1	1
16	8	10	2	4
17	9	9	0	0
18	9	10	1	1
19	7	8	1	1
20	8	9	1	1
21	8	10	2	4
22	6	6	0	0
23	7	8	1	1
24	8	9	1	1
25	8	9	1	1
26	9	9	0	0
27	8	9	1	1
28	7	9	2	4
29	9	10	1	1
30	7	8	1	1
รวม	235	265	$\sum d = 30$	$\sum d^2 = 50$
$\bar{X}$	7.83	8.83		
S.D.	0.95	1.02		

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่11 เรื่อง การตัดสินใจเลือกแนวทาง
ศึกษาต่อ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	5	9	4	16
2	7	7	0	0
7	7	7	0	0
4	5	6	1	1
5	7	8	1	1
6	5	7	2	4
7	8	9	1	1
8	6	7	1	1
9	6	8	2	4
10	6	7	1	1
11	7	7	0	0
12	7	8	1	1
13	5	6	1	1
14	7	8	1	1
15	5	7	2	4
16	7	9	2	4
17	7	7	0	0
18	7	8	1	1
19	6	7	1	1
20	5	5	0	0
21	5	6	1	1
22	7	8	1	1
23	6	7	1	1
24	6	7	1	1
25	6	6	0	0
26	7	8	1	1
27	6	7	1	1
28	7	7	0	0
29	7	8	1	1
30	6	7	1	1
รวม	188	218	$\sum d = 30$	$\sum d^2 = 50$
$\bar{X}$	6.27	7.27		
S.D.	0.87	0.94		

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 30 คน ชุดที่ 12 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

คนที่	คะแนนก่อนใช้ชุด (X_1)	คะแนนหลังใช้ชุด (X_2)	$d (X_2 - X_1)$	d^2
1	9	10	1	1
2	7	7	0	0
7	6	8	2	4
4	9	9	0	0
5	8	8	0	0
6	8	9	1	1
7	7	9	2	4
8	7	8	1	1
9	7	9	2	4
10	8	8	0	0
11	7	8	1	1
12	8	7	-1	1
13	9	9	0	0
14	7	8	1	1
15	6	8	2	4
16	8	10	2	4
17	10	10	0	0
18	9	9	0	0
19	7	9	2	4
20	7	10	3	9
21	7	9	2	4
22	7	10	3	9
23	7	8	1	1
24	7	8	1	1
25	6	8	2	4
26	8	9	1	1
27	7	7	0	0
28	9	10	1	1
29	8	8	0	0
30	9	9	0	0
รวม	229	259	$\sum d = 30$	$\sum d^2 = 60$
$\bar{X}$	7.63	8.63		
S.D.	1.03	0.93		

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 3 721

วันที่ 14 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวกัลยา กริธาธร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาค่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองคาราม จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาค่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวกัลยา กริธาธร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 3532

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคงคาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

เนื่องด้วย นางสาวกัลยา กริธาธร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 45 คน ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกัลยา กริธาธร ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ สกุล	นางสาวกัลญา กริธาร
วัน เดือน ปีเกิด	25 เมษายน 2509
สถานที่เกิด	อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	228 หมู่ 11 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนเขาย้อยพิทยาคม อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนกองคาราม จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนกองคาราม จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	ศษ.บ.(จิตวิทยาและการแนะแนว เกียรตินิยม อันดับ 2) มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ